

**Wintervogels
in het Stroomgebied van de Dommel
in Noord-Brabant**

**tellingen in de winters
1994-1995
1995-1996
1996-1997
1997-1998**

Uitgave Samenwerkende Oostbrabantse Vogelwerkgroepen

Wintervogels in het Stroomgebied van de Dommel in Noord-Brabant

tellingen in de winters

1994-1995

1995-1996

1996-1997

1997-1998

Samenstellers:

P.J. Busink

G. Nas

Uitgave Samenwerkende Oostbrabantse Vogelwerkgroepen
maart 2004

Gelieve dit verslag als volgt te citeren:

Busink, P.J. & G. Nas: Wintervogels in het Stroomgebied van de Dommel, tellingen in de winters '94/'95 t/m '97/'98, SOV, 2004

E-mailadres: pj.busink@freeler.nl

Inhoudsopgave

	Voorwoord	5
1	Inleiding	7
2	Doelstelling	9
3	Inventarisatiegebied.....	9
4	Werkwijze	15
5	Inventarisatieperioden	16
6	Weersomstandigheden.....	16
7	De getelde vogelsoorten.....	18
8	Uitwerking	19
9	De vergelijking	20
10	Inventariseerders	23
11	De A-soorten.....	25
12	De B-soorten.....	123
13	De C-soorten	153
14	De D-soorten	165
15	De Plassen	167
	Nawoord	179
	Literatuurlijst	180

Voorwoord

Wat drijft ons vrijwilligers om zeeën van tijd te steken in al dat getel van vogels? Om zelfs in barre winters langs beken, kanalen en plassen te trekken met een kaartje en een lijstje. Wij kennen dat wel, dat spannende, dat onverwachte, dat prettige gevoel buiten te struinen, weg van het alledaagse. Zij die niet beter weten, willen ons nog wel eens argwanend bejegenen. Nog moeilijker moeten de auteurs het hebben gehad. Talloze avonden en weekenden zijn zij bezig geweest om de vele formulieren van de 143 tellers nauwgezet te verwerken tot overzichtelijke tabellen. Het resultaat mag er zijn, een lijvig rapport met alle cijfers over de vier onderzoeksjaren. Voor elke soort wordt het voorkomen op de beken, kanalen en plassen besproken. Aan de orde komen onder andere de verschillen tussen de regio's en tussen de boven- en benedenlopen van de beken. Interessant is de vergelijking met de telling uit 1984-88, precies tien jaar eerder.

De vogelwereld kan snel veranderen, ook die van de overwinteraars. Zo zijn in tien jaar tijd de aantallen van de Aalscholver, Canadese gans en Nijlgans fors toegenomen. Dit correspondeert met de toename van de broedvogelaantallen van deze soorten. Ook de waarnemingen van Bui-zerd, Patrijs, Groene en Zwarte specht en Boomklever liggen in die lijn. Een raadsel vormt de afname van de Knobbelzwaan in de winter. De broedpopulatie neemt juist toe. De terugloop van de Grote lijster als broedvogel krijgt zijn weerslag in de wintertellingen. Een geval apart is natuurlijk de IJsvogel. Na een reeks van zachte winters was 1995 weer een topjaar met ongekend veel broedparen. De strenge vorst van januari 1996 sloeg echter hard toe. Tijdens de volgende telling in maart werd dan ook geen enkele IJsvogel meer waargenomen. Elfstedenwinters zijn altijd spannend. Die van 1996/97 was geen uitzondering met opvallend veel Grote zaagbekken en Nonnetjes op de beken. Uit de tellingen blijkt dat voor de meeste watervogels de benedenlopen van de beken het interessantst zijn, terwijl de Grote gele kwikstaart een lichte voorkeur voor de bovenlopen heeft.

Nuttig zo'n rapport? Zeker weten, en niet alleen om je te kunnen verantwoorden naar je partner! Het rapport geeft een goed beeld van de waarde die beken, kanalen en plassen hebben voor wintervogels. Dit soort tellingen zijn van belang bij het opstellen of beoordelen van plannen voor deze wateren. De wintervogels verdwijnen als gemotoriseerde vaartuigen en andere vormen van verstoringe recreatie worden toegestaan.

En, inmiddels zijn we weer tien jaar verder.... Ik hoop van harte dat het rapport een stimulans zal zijn voor veel vrijwilligers om weer mee te doen aan een nieuwe reeks van tellingen de komende vier winters en wens de initiatiefnemers daartoe veel succes.

Wiel Poelmans.
Bureau Natuur en Landschap
Provincie Noord-Brabant

1 Inleiding

In de jaren tachtig, om precies te zijn van 1984 tot en met 1988, zijn drie keer in vier opeenvolgende winterseizoenen alle vogels in en langs de Oostbrabantse beken geteld.

Deze inventarisaties werden georganiseerd door het Samenwerkingsverband Oostbrabantse Vogelwerkgroepen (SOV).

Het telgebied betrof toen de bekenstelsels van de Donge, de Zandleij, de Dommel, de Aa en de Maaskant.

Zo'n 180 vogelaars hebben toentertijd aan deze inventarisaties meegedaan.

In oktober 1993 hebben enkele Brabantse vogelaars het idee geopperd om het SOV weer wat te activeren. Als een blok aan het been hielden de nog *niet* uitgewerkte tellingen uit de jaren tachtig deze doorstart tegen. Besloten werd toen om aan de uitwerking van de inventarisaties een begin te maken. Dit besluit heeft uiteindelijk geresulteerd in het verschijnen van het rapport "De Avifauna van de Oostbrabantse Beekdalen in de Winters van 84/85 tot en met 87/88" in december 1996.

Omdat het in 1993 bijna tien jaar geleden was dat deze wintervogeltellingen in de Oostbrabantse beekdalen plaats hadden gevonden, lag het enigszins voor de hand om in de negentiger jaren weer zo'n gelijksoortige tellingenreeks trachten te organiseren. En wanneer het enigszins mogelijk was, ook weer voor een vierjarige periode.

Getracht werd om de organisatie van toen zoveel als mogelijk hetzelfde te houden, waardoor het vergelijken eenvoudig en "gelijkwaardig" zou zijn. Bij het ronselen van de tellers bleef het aantal echter steken op 95, dit was ongeveer de helft van het aantal uit de tachtiger jaren.

De organisatoren (tevens de samenstellers van het vorige en van dit rapport) hebben daarom besloten om alleen het grootste bekenstelsel van oost Noord-Brabant te inventariseren, namelijk die van de Dommel.

Het hele stroomgebied werd verdeeld in zes regio's, hierover werden zgn. regiocoördinatoren aangesteld die als aanspreekpersoon voor hun gebied dienden (W. Beeren, P. Busink, G. Nas, A. van Poppel, M. Renes en J. Boesten).

Om de gegevens van de negentiger jaren te vergelijken met die van de tachtiger jaren (wat echter niet de essentie van dit verslag is), wordt daarom in dit verslag dezelfde methodiek aangehouden als in het vorige "bekentellingenverslag".

Voor degenen die het rapport van de tachtiger jaren niet in hun bezit hebben volgt hieronder summier de toegepaste manier van verwerking van de telgegevens:

- Achter in dit rapport bevinden zich twee uitvouwbare kaarten.
Op de *eerste* staat het bekenstelsel van de Dommel getekend, op de *tweede* kaart staan de plassen in het stroomgebied van de Dommel die ook zijn geïnventariseerd.
- De drie verschillende diktes van de lijnen die de beken voorstellen, stellen drie verschillende beekcategorieën voor, en wel: de bovenlopen, die zijn weergegeven met de dunste lijnen, de middenlopen weergegeven met normale lijnen en vervolgens de benedenlopen, die met de dikste lijnen zijn weergegeven. Door deze keuze kunnen de vogelpopulaties op verschillende beekgedeeltes met ongeveer dezelfde waterdoorvoer met elkaar worden vergeleken. Tevens kan men het voorkomen van een vogelsoort ergens op een beek, nu correleren aan de beekcategorie.

Opgemerkt moet worden, dat de overgang van de ene beekcategorie naar de andere heel geleidelijk gaat en dus nooit zo abrupt kan zijn als bij deze fictieve keuze. Een belangrijk punt wat bij deze overgangen heeft meegespeeld, is het feit dat een nieuwe beekcategorie moest beginnen bij een "trajectnummer", dus bij een opvallend element in het landschap.

De nummers die langs de beken staan, stellen het begin of het eindnummer van bepaalde "beektrajecten" voor.

- Op de eerste kaart zijn naast de beken en kanalen ook de grootste bosgebieden en de stedelijke bebouwing aangegeven, waardoor het voorkomen van een bepaalde vogelsoort in zo'n deel van de beek mogelijk gerelateerd kan worden aan zijn directe omgeving.
- De waargenomen vogels worden verdeeld in twee hoofdgroepen en wel in de groep "Water- en oevergebonden soorten" (groep A) en in de groep "Algemene soorten voorkomend langs de beek" (groep B).
- Tijdens de bekeninventarisaties werden ook de soorten genoteerd, waarvan de inventariseerder vond dat ze interessant genoeg waren om deze te noteren.

Verder werden ook de overvliegende soorten geteld (echter niet door iedereen).

Afwijkend t.o.v. het verslag van de tachtiger jaren is dat de tweede wintertelling van de jaren negentig gehouden werd in het tweede weekend van januari i.p.v. ergens in de periode tussen Kerst en Nieuwjaar. De reden hiervoor was, dat de weersomstandigheden gedurende zo'n hele week gemakkelijk zouden kunnen veranderen en het daardoor in deze tijdspanne geheel verschillende telomstandigheden zouden kunnen ontstaan.

Een tweede reden was, dat de drie tijdspannen die tussen de wintertellingen liggen nu precies even groot zijn.

Een tweede verschil met de tachtiger-jaren tellingen is, dat vanaf de tweede winter nu ook de kanalen geïnventariseerd werden.

Het leek ons interessant om deze watergedeeltes te vergelijken met de nabijgelegen beken. Tevens leek het ons interessant om na te gaan, welke betekenis deze waters hebben voor de vogelpopulatie in de winter. Want nog niet eerder zijn bekeninventarisaties gecombineerd met die van kanalen.

Ook dat kanalen door vogelaars als minderwaardige landschapselementen worden beschouwd, is een reden geweest deze wateren in de tellingen op te nemen. Daar komt nog bij dat in een vorstperiode de kanalen voor de scheepvaart zo lang mogelijk open gehouden worden. Het gevolg hiervan is dat tussen het kapot gevaren ijs open watervlaktes ontstaan, terwijl de beken en plassen dan grotendeels dichtgevroren zijn.

De mogelijkheid om deze inventarisatie-uitbreiding ook daadwerkelijk uit te voeren, kwam door het feit dat tijdens de *tweede* winter meer tellers zich beschikbaar hadden gesteld. De animo breidde zich na verloop van tijd zelfs zodanig uit, dat tijdens de *derde* winter ook de grootste plassen, gelegen binnen het stroomgebied, geïnventariseerd konden worden.

Wanneer men de reeds aangehaalde kaarten van het onderzoeksgebied bekijkt, dan valt op dat het stroomgebied de Dommel in twee aparte "substroomgebieden" zijn te verdelen. Deze substroomgebieden worden gescheiden door een "dekzandrug". Door deze geografisch verschillende ligging hebben we een indeling gemaakt met "Stroomgebied West" (o.a. Groote Beerze, Reusel) en "Stroomgebied Oost" (o.a. Dommel, Tongelreep).

Door deze aparte indeling kan men zelf eventueel de vogelpopulatie onderling binnen het gehele stroomgebied vergelijken.

Alhoewel er een geografisch verschil van ligging is, moet met het vergelijken wel rekening gehouden worden dat de totale beeklengte van "Stroomgebied Oost" grofweg 2 keer langer is dan die van "Stroomgebied West" (zie tabel 2). Toch blijkt uit de gegevens dat elk substroomgebied min of meer zijn eigen karakteristieke wintervogelpopulatie herbergt.

Aan deze "bekentelling" hebben gedurende vier winters 143 inventariseerders meegedaan.

Er werd per winter 308,5 kilometer beeklengte geïnventariseerd (in de tachtiger jaren was dit voor het stroomgebied van de Dommel 304,5 km).

Ook werden er gedurende *drie* winters 30 kilometer kanaallengte en gedurende *twee* winters 26 plassen c.q. zandafgravingen geïnventariseerd.

2 Doelstelling

1. Een beeld krijgen van de ornithologische waarde in de winterperiode, van alle wateren (beken, kanalen, plassen) die in het stroomgebied de Dommel liggen.
2. Het aantalsverloop van de diverse vogelsoorten in dit stroomgebied chronologisch te volgen in de winterperiode
3. De vogelverspreiding op en langs de beek, kanalen en op plassen te bekijken en te vergelijken, zowel puur cartografisch als in samenhang met de plaatselijke omstandigheden (beekcategorie, landschapstype, milieu-invloeden, grondgebruik, e.d.).

3 Inventarisatiegebied

Deze bestaat uit:

- het bekenstelsel de Dommel, vanaf de Belgische grens tot aan 's-Hertogenbosch
- het Wilhelminakanaal van Tilburg tot in Son en Breugel
- het Beatrixkanaal
- de plassen c.q. zandafgravingen binnen het stroomgebied de Dommel

3.1 Bekenstelsel

3.1.1 Algemeen

Zeldzaam geografische fenomenen

Laaglandbeken zijn zeldzaam geografische fenomenen geworden. De Dommel is zo'n laaglandbeek. Laaglandbeken komen in Europa nog sporadisch voor. In Europa is vlak land immers schaars en nog schaarser wanneer dit land ook nog eens uit zandgrond bestaat.

Laaglandbekenstelsels komen continentaal nog fragmentarisch voor in de Belgische Kempen, in Oost-Nederland, in Noordwest-Duitsland, in Polen en.... in Noord-Brabant.

Het kenmerkende van een laaglandbeek is dat de watertoevoer gevormd wordt door samenvloeiingen van vele loopjes, totdat er een bredere waterloop ontstaat. De waterkwaliteit wordt daarom voornamelijk bepaald door het oppervlaktewater van een groot gebied. In onze contreien zijn de beken eutroof want de kwaliteit wordt bepaald voor een belangrijk deel door de voortdurende toevoer van organische- (o.a. mest, humusdeeltjes) en anorganische stoffen (o.a. kunstmest en stoffen uit de lucht).

Omdat deze stoffen stroomafwaarts worden meegenomen, zijn benedenlopen daardoor voedselrijker dan bovenlopen.

Verandert er iets *binnen* de grenzen van het stroomgebied, dan zullen deze veranderingen direct gevolgen hebben voor de *hele* beek.

Steeds voortdurend krachtenspel

Een beek bepaalt (bepaalde) haar eigen loop, want nergens zal een natuurlijke beek uit rechte delen bestaan. Voortdurend worden de bochten (meanders) groter. De buitenbochten zullen steeds hun zand aan het voortdurend schurende water moeten afstaan, terwijl sediment in de binnenbocht voortdurend wordt neergelegd. Dit proces gaat door totdat de beek zo'n meander zelf afsnijdt en haar loop, voor de eerstvolgende tijd, even op deze plaats linea recta vervolgt, om later weer ergens te gaan meanderen. De zelf afgesneden bocht (afgesneden arm), evolueert in de tijd volgens de successiereeks naar een moerasbos(je).

Een natuurlijke beek zorgt dus voor een geleidelijk dynamisch ecosysteem in haar eigen geschapen beekdal met daarbij behorende beekmoerassen die vervolgens verbossen.

Kwaliteit en kwantiteit

De *waterkwaliteit* van het oppervlaktewater van het bekenstelsel wordt eigenlijk constant beïnvloed door de mens. Verontreinigende stoffen zijn afkomstig van:

- puntlozingen (vb rioolwaterzuiveringsinstallaties, overstortlozingen, regenwateruitlaten, e.d.);
- diffuse oorzaken (vb uitspoeling van meststoffen en bestrijdingsmiddelen afkomstig van de landbouw);
- grensoverschrijdende verontreiniging, zoals ongezuiverd afvalwater van huishoudens en industrieën uit België (vb zinkfabriek).

Directe lozingen in beken van woningen en kleine bedrijven komen trouwens ook op Nederlands grondgebied in het buitengebied nog steeds voor!

Ook de *waterkwantiteit* van het stroomgebied wordt direct beïnvloed door de mens. Deze beïnvloeding wordt veroorzaakt door grondwateronttrekking.

Deze grondwateronttrekking in het stroomgebied de Dommel is bestemd voor:

- drinkwatervoorziening ± 82 miljoen m³ per jaar;
- industrie ± 16 miljoen m³ per jaar;
- beregening t.b.v. de landbouw ± 15 miljoen m³ per jaar.

Het benodigde water wordt weliswaar onttrokken uit de diepere grondwaterlagen, maar de ontstane "leegtes" worden tenslotte weer volledig aangevuld door de bovenliggende grondwaterlagen. Het gevolg hiervan is dat de grondwaterstand op den duur zal dalen en daardoor zal "kwel" steeds meer verminderen of zelfs ophouden te bestaan.

Kwelwater is voor een belangrijk deel de voeding van een laaglandbeek.

Bovenstaande oorzaken hebben er toe geleid, dat de ecologische waarde van het bekenstelsel in de tegenwoordige tijd vergeleken met het (recente) verleden is gedevalueerd. Sterker nog, de oorspronkelijke levensgemeenschappen zijn verdwenen en vervangen door "niet of minder kritische" levensgemeenschappen die zich *wel* of *ten dele* hebben kunnen aanpassen aan de veranderende omstandigheden die ten dienste moeten staan van de agrarische sector.

De biodiversiteit van het bekenstelsel van heden is hierdoor een schim geworden van wat het vroeger geweest moet zijn.

3.1.2 Het stroomgebied de Dommel

Het geografisch element

Het stroomgebied de Dommel is het grootste beeksysteem dat in Noord-Brabant voorkomt. De hoofdstroom is de Dommel, hierin monden ruim *veertig* belangrijke zijbeken uit.

Het gebied van dit bekenstelsel wordt globaal in het westen begrensd door Tilburg, in het zuiden door de Belgische grens, in het oosten door Maarheeze/Mierlo en in het noorden door 's-Hertogenbosch.

Het stroomgebied van de Dommel op Nederlands grondgebied omvat een oppervlakte van ongeveer 130.000 ha. Het water dat afkomstig is van het circa 40.000 ha grote Belgische stroomgebied, stroomt ten zuiden van Borkel en Schaft ons land binnen.

De benedenloop van de Dommel en de Essche Stroom, die ten noorden van Oisterwijk qua waterdoorlating gelijkwaardig aan elkaar zijn, komen ter hoogte van Vught samen.

Deze aquatische overeenkomst heeft er mede toe geleid om het stroomgebied in twee "sub-stroomgebieden" te verdelen.

Gemiddeld stroomt er $\pm 70 \text{ m}^3/\text{s}$ Dommelwater de stad Den Bosch binnen. In deze stad stroomt de Dommel tezamen met de Aa en Zuid-Willemsvaart uit in de Dieze. Enkele kilometers verderop mondt deze uit in de Maas.

De functionele verandering

Helaas zijn de karakteristieke natuurlijke beken met haar bijbehorende unieke biotopen, in de vaart van de nietsontziende economische vooruitgang van vooral landbouwbelangen, veranderd in "rechte sloten". Deze rechte elementen hebben nu de taak het beekwater op een snelle en ordentelijke manier af te voeren, opdat o.a. het grote en zware eigentijdse landbouwmaterieel door de grond gedragen kan worden. En dit liefst zo vroeg mogelijk in het jaar omdat dan ook vroeg met de grondwerkzaamheden begonnen kunnen worden, want het boerenland moet tegenwoordig maximaal rendabel zijn!

Voor de boer, die tegenwoordig meer een "high-tech-manager" is geworden, economisch gezien een begrijpelijke zaak. De natuur echter werd (en wordt) er door banaal onderuit gehaald! Ergo, het beeklandschap is vooral na 1960 door de "Landinrichting" dramatisch veranderd (vernietigd!) in nauwelijks voor te stellen omvang. Met name door ruilverkavelingen en aanpassingen van de waterhuishouding voor de landbouw, werden de kronkelende beken vrijwel overal gekanaliseerd. Fragmentarische overblijfselen van ongeschonden beken zijn voor de Beerze te vinden in het landgoed "de Baest", "de Kampina" en ter hoogte van Huijvoort. Voor de Reusel geldt dit voor het landgoed "de Utrecht". Ter plaatse zijn wel omleidingskanalen gegraven omdat de mens toch greep wil blijven houden op de waterdoorvoer van de beken. Hierdoor zijn het "buiten de oevers kunnen treden" van beken en woeststromende beken die de buitenbochten ondermijnen, definitief verleden tijd.

Maar het tij keerde zich echter enigszins ten goede. Door gewijzigde maatschappelijke en politieke inzichten werd de agrarische sector enige beperkingen opgelegd. Dit gaf ruimte om grote natuurontwikkelingsplannen uit te voeren. Beken kregen op bepaalde plaatsen hun oude loop weer terug (v.b. Keersop, Kleine Dommel). Ook "onverwachte" economische motieven hebben hier een rol gespeeld. Want nu bleven bepaalde gebieden langer natter door de tragere waterafvoer wat uit agrarisch oogpunt interessant kan zijn. Ook het Waterschap ziet tegenwoordig het water als een kostbaar product waarmee je dus verstandig om moet gaan. Als "opslagplaats" voor drogere tijden zijn retentiegebieden aangewezen en aangelegd. Voorbeelden van zulke "win/win situaties" zijn bijvoorbeeld te vinden in o.a. Hapert (moerasbos) en de Logtse velden in het stroomgebied van de Beerze. Voor de natuur en voor de mensen die na ons komen, een zeer goede zaak.

3.1.3 Indeling beken

Zoals eerder gezegd, wordt het bekenstelsel de Dommel verdeeld in twee "substroomgebieden" die verder "Stroomgebied West" en "Stroomgebied Oost" genoemd worden.

In onderstaande tabellen worden alle beken met hun trajecten, categorieën en lengtes per sub-stroomgebied weergegeven.

Tabel 1 Indeling van de beken in trajecten, categorieën (boven-, midden- en benedenlopen) en lengtes

Stroomgebied "West":			
Beek:	Trajectnrs.:	Categorie:	Lengte in km:
Oude Ley	1-4	bo	4,0
Voorste Stroom	12-18	mi	8,0
Essche Stroom	1-12	be	13,0
Reusel	3-6	bo	3,0
Reusel	7-18	mi	11,0
Achterste Stroom	19-28	be	10,0
Groote Beerze	11-16	bo	6,0
Groote Beerze	17-37	mi	23,0
Groote Beerze	38-50	be	13,0
Kleine Beerze	1-21	bo	19,0
Kleine Aa	1-4	bo	4,0
		Subtotaal	114,0
Stroomgebied "Oost":			
Beek:	Trajectnrs.:	Categorie:	Lengte in km:
Run	1-14	bo	13,0
Keersop	1-9	bo	8,5
Keersop	10-16	mi	6,5
Beekloop	1-9	bo	7,5
Dommel	1-16	bo	15,0
Dommel	17-32	mi	16,0
Dommel	33-79	be	61,0
Tongelreep	1-13	bo	10,0
Tongelreep	14-22	mi	9,0
Strijper Aa	1-7	bo	4,0
Groote Aa	8-13	mi	5,0
Buulder Aa	1-14	bo	14,0
Sterkselsche Aa	1-7	bo	7,0
Kleine Dommel	8-25	mi	18,0
		Subtotaal	194,5
Totale beeklengte van het stroomgebied			308,5

Tabel 2 Totalen beekcategorieën per stroomgebied

	Stroomgebied-West	Stroomgebied-Oost	Totaal
Benedenlopen	36,0 km	79,0 km	115,0 km
Middenlopen	42,0 km	54,5 km	96,5 km
Bovenlopen	36,0 km	61,0 km	97,0 km
Totaal:	114,0 km	194,5 km	308,5 km

De totale beeklengte die per telling gezamenlijk geteld moest worden bedroeg dus 308,5 km (in de tachtiger jaren met 5 stroomgebieden was dit 432,5 km). Wanneer deze afstand met 12x (totaal aantal tellingen in vier jaar) vermenigvuldigd wordt, dan krijg je een totale telafstand van 3.702 km. Het aantal werkelijk geïnventariseerde kilometers in deze 4-jarige periode, bedraagt 3.512 km.

Toch een respectabele afstand! Het is bijna 95% van het totaal.

Tabel 3 percentages geïnventariseerde beeklengtes per telling

Telling:	I:	II:	III:
'94/'95	97%	97%	92%
'95/'96	100%	100%	95%
'96/'97	97%	99%	94%
'97/'98	99%	95%	74%

De betrokkenheid van de tellers blijkt uit tabel 3 over de gehele telperiode vrij groot geweest te zijn, behoudens telling III van '97/'98. De weersomstandigheden tijdens dit weekend waren evenwel toch redelijk. Bij navraag is gebleken dat menige teller dat weekend gebruikt heeft om roepende Haviken te inventariseren voor de broedvogelinventarisatie.

Door de Werkgroep Roofvogels Nederland (WRN) kwamen roofvogels toentertijd steeds meer in de aandacht. Ook Steunpunt Noord-Brabant van de WRN had zich hiervoor sterk gemaakt. Het resultaat was dat toen ook in de regio meer vogelaars zich "in eens" bezig gingen houden met roofvogelinventarisaties. De opvallende daling van de laatste telling III die in deze tabel te zien is, is waarschijnlijk dan ook voor het grootste deel het gevolg van deze verlegging van de "vogelaandacht".

3.2 Kanalen

3.2.1 Algemeen

Kanalen zijn lijnvormige elementen in het landschap. In het algemeen zijn de natuurwaarden door hun kunstmatig karakter niet bijzonder hoog.

De beide kanalen zijn scheepvaartkanalen, het Wilhelminakanaal werd in 1923 hiervoor opengesteld, het Beatrixkanaal ca. 10 jaar later. Bij kanalen zijn de overgangen tussen water en oever recht en steil. De kanalen liggen min of meer "verzonken" in het landschap. Deze situatie is toentertijd ontstaan, omdat hier het afgegraven zand geheel of ten dele op de kade werd afgezet naar gelang het lokale hoogteverschil NAP. Op plaatsen waar de kanalen diep verzonken liggen zijn de hellingen begroeid met bomen en struiken waardoor een strook "open bosperceel" is ontstaan.

Met behulp van sluizen wordt de waterstand van de kanalen op peil gehouden.

Het water is voedselrijk, weinig humushoudend en ietwat kalkrijk.

3.2.2 Het Wilhelminakanaal

In het westen is met inventariseren begonnen bij het viaduct van de autosnelweg A58 over het Wilhelminakanaal (aan de rand van Tilburg). Het Wilhelminakanaal loopt daar meteen vlak naast een zandafgraving van ± 12 ha.

In oostelijke richting ($2\frac{1}{2}$ km verderop) loopt het kanaal langs het recreatiepark de Beekse Bergen. Het kanaal staat hier in open verbinding met een plas van ± 60 ha. Het kanaal zelf is op deze hoogte over een lengte van $2\frac{1}{2}$ km 75 meter breed i.p.v. 30 meter. Het eerste gedeelte van het teltraject ligt vrijwel geheel "boven het maaiveld". Tussen Oirschot en de betonfabriek

voor Son ligt het kanaal verzonken in het landschap. Het laatste stuk van het teltraject tot aan de Hooidonksche brug, ligt het kanaal weer "boven het maaiveld".

Ter hoogte van Haghorst bevindt zich een schutsluis voor de scheepvaart, 600 meter in oostelijke richting hiervan bevindt zich een zwaaiikom. Zwaaiikommen zijn verbredingen in een kanaal die tot doel hebben om aan schepen de mogelijkheid te bieden te kunnen keren. Een zwaaiikom heeft over een lengte van ± 190 meter een breedte van ± 70 meter. Tot aan de brug van Hooi-donk (Son) komen nog vijf van dergelijke zwaaiikommen voor.

Het Wilhelminakanaal loopt behalve bij Oirschot, Best en Son door voornamelijk agrarisch gebied. Gedeeltes die door bos gaan, liggen bij Tilburg (over een lengte van $\pm 2\frac{1}{2}$ km ten zuiden van Abdij Koningshoeve), bij Landgoed de Baest (lengte $\pm 1\frac{1}{2}$ km) en bij Best (over een lengte van $\pm 1\frac{1}{2}$ km ten zuiden van Nieuwe Heide).

In 1996 is Rijkswaterstaat begonnen met het vervangen van de houten beschoeiing door een (metalen) damwand. Om de ± 50 meter zijn openingen aan de bovenkant gemaakt waardoor de bovenste waterlaag achter deze beschoeiing kan komen. Plaatselijk zijn voorzieningen voor oversteekplaatsen voor grotere zoogdieren aangebracht. De oevers zelf zijn afgedekt met in gaas verpakt grof grint. Tussen de metalen beschoeiing en de oever zelf bevindt zich nu een 1 à 2 meter brede ondiepe waterstrook. Deze waterstrook heeft zeker de potentie om zich in de toekomst floristisch en faunistisch positief te gaan ontwikkelen. De ecologisch-kwalitatieve ontwikkeling ervan zal mede bepaald worden door het te voeren onderhoud (maaibeleid).

Twee van de vijf zwaaiikommen (tussen Haghorst en Oirschot) zijn tijdens deze werkzaamheden versmald met een "eilanddijkje", dat in het verlengde van één van de oevers ligt. Zo'n langgerekt eilandje vermindert aan één kant in grote mate de waterturbulenties en golfslag die ontstaan door voorbijvarende schepen. Dat zo'n voorziening meteen avifaunistische inventiviteit kan uitlokken, bewezen de geslaagde broedsels van Waterhoen, Meerkroet en Fuut in het eerste broedseizoen na de aanleg. Verder worden deze "eilandjes" graag gebruikt als rustplaats door verschillende vogelsoorten.

Bij een lage waterstand van het kanaal wordt water aangevoerd vanuit de Zuid-Willemsvaart.

Bij een hoge waterstand wordt water afgevoerd naar de Maas d.m.v. spuiwerken.

De lengte van het geïnventariseerde kanaaldeel bedraagt 30,0 km.

Het beheer van dit kanaal ligt bij Rijkswaterstaat.

3.2.3 Het Beatrixkanaal

Dit kanaal verbindt de haven van Eindhoven-Strijp met het Wilhelminakanaal ter hoogte van Best. Het Beatrixkanaal ligt vrijwel overal verdiept in het landschap. Op veel plaatsen zijn de taluds begroeid met bomen en struiken.

De eerste $1\frac{1}{2}$ km loopt door een industriegebied van stadsdeel Strijp.

Bij een hoog waterpeil van de bovenloop van de Dommel, wordt het overtollige water via het afwateringskanaal (ter hoogte van stadsdeel Hanevoet), op het Beatrixkanaal geloosd (max. $15 \text{ m}^3/\text{s}$).

De totale lengte van dit kanaal bedraagt 9 km.

Het beheer van dit kanaal ligt bij de gemeente Eindhoven.

3.2.4 Indeling kanalen

De totale kanaallengte dat geïntervieweerd moest worden, bedroeg 39 km. Hiervan is, vanaf de tweede wintertelling, 100% geïntervieweerd.

Tabel 4 Indeling kanalen in kilometers

Kanaal:	Traject:	Lengte::
Wilhelminakanaal	Tilburg-Haghorst	8,5 km
Wilhelminakanaal	Haghorst-Best	13,0 km
Wilhelminakanaal	Best-Breugel	8,5 km
Beatrixkanaal	Eindhoven-Best	9,0 km
	Totaal	39,0 km

3.3 Plassen

Van de 26 geïntervieweerde plassen (die binnen het stroomgebied van de Dommel liggen), is ca. 70% ontstaan door zandafgravingen. Dit zand werd voornamelijk gebruikt voor wegeaanleg in de directe omgeving. Normaliter zijn de natuurwaarden van deze plassen door hun grote diepte en steile oevers voor broedvogels niet zo bijzonder groot. Voor rust- en slaapplek (in mindere mate voor foerageerplek) hebben deze plassen 's-winters voor vogels blijkbaar een belangrijkere functie.

In het inventarisatiegebied blijkt de plas Aquabest (gegraven in 1991) 's-winters de grootste "vogelwaarde" te hebben. Deze plas wordt dan door diverse meeuwensoorten gebruikt als slaapplek en voor doortrekkende soorten zoals Meerkoet en Scholekster als tussenstation. (op 4 maart 1998 resp. 258 en 67 ex.)

De waarde van de *natuurlijke* plassen (grote vennen) bleken voor vogelsoorten in de regio volgens de inventarisaties juist in de nawinter het grootst te zijn. Omstreeks half maart zullen al veel soorten zich gaan voorbereiden op het naderende broedseizoen. Natuurlijke grote plassen, bijv. Het Goor en De Flaes, zullen door de natuurlijke vegetatieopbouw, veel betere omstandigheden bieden die broedvogels nodig hebben.

Van de 26 plassen werden er 15 in de laatste twee winters vijf keer of meer geïntervieweerd. Op kaart 2 achterin dit verslag is een overzicht bijgesloten van de geïntervieweerde plassen gelegen binnen het stroomgebied de Dommel.

4 Werkwijze

In eerste instantie is getracht om in vier winterseizoenen zoveel mogelijk beken van het stroomgebied de Dommel te inventariseren op de winterpopulatie van vogels.

De inventarisatiemethode is gelijk gehouden als die van de vierjarige telperiode tien jaar eerder. Echter nu zijn in de laatste drie jaren ook de twee kanalen geïntervieweerd en in de laatste twee jaren ook de plassen.

De beken en kanalen werden in kleine stukken verdeeld die trajecten genoemd werden. Iedere teller werd verzocht een aantal van deze trajecten (en plassen) te inventariseren.

Per traject moesten de waarnemingen op een uniform telformulier ingevuld worden.

Er werd naar gestreefd om per telling zoveel mogelijk met ervaren en met dezelfde tellers te werken. De tellers kregen een handleiding, telformulieren en een kopie van een topografische kaart 1:25.000, waarop hun trajecten aangegeven waren. De teller liep direct langs de beek (of fietste langs het kanaal). De aandacht moest grotendeels op het wateroppervlak gericht zijn.

Verder werden ook de beekdalen en de stroken langs de kanalen tot ± 100 meter aan weerszijden van de oever geïntervieweerd. De pleisterende, maar ook overvliegende vogels binnen

deze stroken moesten genoteerd worden. De aantallen van overvliegende vogels werden tussen haakjes op het telformulier genoteerd.

De inventariseerder werd gevraagd om bij onoverzichtelijke situaties en bij overhangende bossages boven de kanaaloever, van de fiets af te stappen om deze plaatsen beter te kunnen inspecteren.

De lengte van een beektraject bedroeg $\pm 0,8$ km, dat van een kanaal $\pm 7,5$ km.

De grenzen van de trajecten werden in het veld bepaald door opvallende objecten zoals bruggen, bochten, e.d.

De plassen werden, naar eigen inzicht, vanaf één of meer overzichtelijke plaatsen geïnvventariseerd.

5 Inventarisatieperioden

De inventarisaties werden gehouden tijdens weekenden in de winters van '94/'95 tot en met '97/'98, en wel:

'94/'95	I	12 en 13 november
	II	25 december tot 1 januari (periode)
	III	11 en 12 maart
'95/'96	I	11 en 12 november
	II	13 en 14 januari
	III	9 en 10 maart
'96/'97	I	10 en 11 november
	II	11 en 12 januari
	III	8 en 9 maart
'97/'98	I	8 en 9 november
	II	10 en 11 januari
	III	7 en 8 maart

Bij verhindering was het toegestaan tot 2 dagen vóór, of tot 2 dagen ná deze data te tellen. Kon men ook dán niet, dan werd men verzocht om van te voren een volwaardige vervanger te zoeken.

Duidelijk werd gesteld dat de tellingen *onder alle weersomstandigheden* moesten doorgaan, zelfs wanneer de wateroppervlaktes dichtgevroren waren.

6 Weersomstandigheden

Hoe de weersomstandigheden in een weekend zijn, zullen in grote mate de resultaten van een vogelinventarisatie bepalen. Niet alleen het weer op het moment, maar zeker de weersomstandigheden die vooraf gingen zullen de migratie van trekvogels c.q. wintergasten lokaal beïnvloeden. In onderstaande tabel worden daarom de weersomstandigheden *tijdens* en *voor* de telperiode beschreven.

Tabel 5 Weersomstandigheden (bron: KNMI Den Bilt)

Periode:	Het weer vóór de telperiode:	Het weer tijdens de telperiode:	IJsvorming
'94/'95-I 12+13 nov	Uitzonderlijk zacht en mooi weer met temperaturen boven de 15°C. Later in de week regen en mist, weinig wind, temperatuur $\pm 10^\circ\text{C}$.	Gunstige omstandigheden, bewolkt. Wind: zwak zuidwest, temperatuur: 10 tot 13°C	Geen
'94/'95-II 25 dec tot 1 jan	De week voor kerst was overwegend zwaar bewolkt, matige wind ZW tot W, veel regen. Temperatuur: 2 tot 8°C	Bij deze decembertelling liepen de weersomstandigheden nogal uiteen. In het algemeen was het in de week tussen Kerst en Nieuwjaar zwaar bewolkt met temperaturen tussen 2 en 8°C. De wind was matig ZW tot W. Verschillende beken waren plaatselijk buiten hun oevers getreden. Dit is de reden waarom een aantal trajecten vooral in het begin van de telperiode niet of maar gedeeltelijk geteld konden worden.	Geen
'94/'95-III 11+12 mrt	Frontale storingen uit zuidwest. Zacht weer, later in de week temperatuur oplopend tot boven 10°C	Goede omstandigheden, onbewolkt, wind: zwak Z tot ZO, temperatuur: 15°C	Geen
'95/'96-I 11+12 nov	Begin november zonnig, maar koud met nachtvorst tot -8°C. Vanaf de 7 ^e werd de koude verdreven door westelijke stroming, later zuidelijke wind met veel zon, temperatuur $\pm 18^\circ\text{C}$	Fraai herfstweer, veel zon, wind zwak Z-ZO, temperatuur $\pm 15^\circ\text{C}$	Geen
'95/'96-II 13+14 jan	Begin januari overdag enkele graden boven nul, 's-nachts lichte tot matige vorst. Vanaf de 7 ^e werd de vorst verdreven, overdag $\pm 10^\circ\text{C}$	"Warm" winterweer., zon. 's-Nachts lichte vorst, overdag $\pm 10^\circ\text{C}$, wind: zwak Z-O	Geen
'95/'96-III 9+10 mrt	Begin maart koud, enkele graden boven nul. 's-Nachts lichte tot matige vorst. Na de 4 ^e gingen de temperaturen iets omhoog, na de 7 ^e weer omlaag.	Goede omstandigheden. Temperatuur $\pm 3^\circ\text{C}$, 's-Nachts matige vorst, zonnig, wind: matig O	Hier en daar lichte ijsvorming
'96/'97-I 10+11 nov	Begin november veel wind en regen. Temperatuur $\pm 12^\circ\text{C}$. Op de 8 ^e trad even een weersbetering op.	Regenachtig. Temp: $\pm 10^\circ\text{C}$. Wind: matig ZW	Geen
'96/'97-II 11+12 jan	Begin januari overdag matige vorst, 's-nachts strenge (4 jan Elfstedentocht) Op 11 jan werd de aanval op de vorstperiode ingezet.	Mistig, temperaturen van -2 tot +2°C. Wind: zwak Z.	Veel
'96/'97-III 8+9 mrt	De eerste decade was vrij zacht met temperaturen tussen 9 en 11°C	Goede omstandigheden. Zon, 's-morgens wat mist. Temperatuur $\pm 12^\circ\text{C}$	Geen
'97/'98-I 8+9 nov	Begin nov. zacht en zonnig, later in de week veel wind en regen, temp tussen 9 en 14 °C	Halfbewolkt, $\pm 10^\circ\text{C}$. Wind: krachtig ZW.	Geen
'97/'98-II 10+11 jan	Begin van de maand veel regen. Op 5 jan zware ZW-storm. Later zeer zacht, van 7 tot 12°C.	Zacht winterweer. Onbewolkt, rustig weer, temperatuur $\pm 10^\circ\text{C}$	Geen
'97/'98-III 7+8 mrt	Zeer zacht en natte eerste decade van maart met veel wind.	Veel regen, later wat opklaringen, wind: matig ZW, $\pm 10^\circ\text{C}$.	Geen

7 De getelde vogelsoorten

De vogelsoorten die in dit verslag besproken worden, zijn in vier groepen onderverdeeld.

Groep A: "De water- en oeversgebonden soorten"

Dit zijn vogelsoorten die door hun levenswijze direct met water te maken hebben.

Dodaars	Wintertaling
Fuut	Tafeleend
Aalscholver *	Kuifeend
Blauwe reiger	Waterhoen
Knobbelswaan	Meerkoet
Rietgans	Watersnip
Grauwe gans *	Witgatje
Canadese gans *	Ijsvogel
Nijlgans *	Waterpieper
Wilde eend	Grote gele kwikstaart
Krakeend *	Soepeend
Smient *	Soepgans

* deze soorten werden in de tachtiger jaren nog niet tot deze groep gerekend.

Groep B: "De overige vogelsoorten"

Dit zijn vogelsoorten die zich voornamelijk in beide "100 meter brede stroken" langs de beek ophielden.

Buizerd	Grote bonte specht
Sperwer	Veldleeuwerik
Havik	Graspieper
Torenvalk	Witte kwikstaart
Patrijs	Koperwiek
Scholekster *	Grote lijster
Kievit	Kramsvogel
Grutto	Staartmees
Wulp	Boomklever *
Kokmeeuw	Boomkruiper
Stormmeeuw	Sijs
Zilvermeeuw	Rietgors
Zwarte specht	Geelgors
Groene specht	

* deze soorten werden in de tachtiger jaren nog niet tot deze groep gerekend.

Groep C:

De zeldzamere of meer ongebruikelijke soorten die de tellers naar eigen inzicht op het telformulier genoteerd hebben.

Groep D:

De overvliegende soorten die tijdens de inventarisaties gezien zijn.

8 Uitwerking

Getracht is om de uitwerkingen van de gegevens zoveel mogelijk gelijk te houden aan de werkwijze van de tachtiger jaren.

Groep A:

De gegevens van elke soort die tot deze categorie behoort, worden over vier pagina's verdeeld en wel als volgt:

Eerste pagina:

Hier worden de telresultaten van de soort in relatie tot de beek, het kanaal en de plas besproken. Ook wordt op deze pagina een vergelijking gemaakt met de resultaten van de tachtiger jaren.

Tweede pagina:

Hier worden de resultaten van de inventarisaties integraal per telling in overzichtstabellen weergegeven.

De overzichtstabel van de beken is uitgesplitst in "Stroomgebied West" en "Stroomgebied Oost".

De overzichtstabel van de *kanalen* spreekt voor zich, het is op dezelfde leest geschoeid, zoals dat bij de beken is gedaan. De kanalen zijn alleen in de laatste drie winters geïnventarieerd.

In de laatste twee winters zijn ook de *plassen* geïnventarieerd. De plassen die minstens vijf keer zijn geïnventarieerd, zijn in deze overzichtstabel opgenomen (zie tabel 8).

Achteraan dit verslag staan de telresultaten van de andere plassen die minder dan 5 keer geteld zijn. Door (te) grote hiaten is het vergelijken met de eerste groep niet zo zinvol. Om deze gegevens niet aan de vergetelheid te onttrekken, zijn ze ook opgenomen.

Derde pagina:

Op deze pagina worden de resultaten *per telling* en *per beekcategorie* weergegeven. Tevens worden deze gegevens ook weer per stroomgebied uitgesplitst. Op een gelijke manier worden de resultaten van de inventarisaties voor kanalen en plassen weergegeven.

Vierde pagina:

Hier staan de inventarisatieresultaten van alle beken in het stroomgebied per categorie uitgewerkt in staafdiagrammen. De volgorde (van onder naar boven) is dezelfde als de stroomrichting van de beken op de kaart achterin het verslag, die er dan naast gelegd kan worden. Deze vorm van weergave verhoogt ons inziens de overzichtelijkheid van het voorkomen van de soort op de beken.

Al eerder is opgemerkt dat de kwantitatieve verhoudingen tussen de verschillende tellingen onderling en tussen de verschillende beekcategorieën nagenoeg gelijk zijn aan elkaar. Met deze weergave wordt daarom een min of meer reële voorstelling van zaken gegeven.

Waar mogelijk hebben de staafdiagrammen dezelfde schaal als in de tachtiger jaren, waardoor het eventueel vergelijken met toen vergemakkelijkt wordt.

Groep B:

De getelde vogels die behoren tot deze categorie, bevonden zich in de 100-meter strook langs de beek of het kanaal. Het was verplicht deze vogels te tellen. Op bladzijde 123 worden de resultaten van deze categorie besproken, waarna de telresultaten in overzichtstabellen per soort worden weergegeven.

Groep C:

De aantallen van de soorten van deze categorie zijn naar eigen inzicht van de inventariseerder op het telformulier genoteerd. Op pagina 153 volgt een algemene bespreking van deze soorten, waarna een overzicht volgt waarin te zien is, tijdens welke telling, waar en hoeveel exemplaren van deze soorten zijn gezien.

Groep D:

De resultaten van deze categorie (de overvliegende exemplaren) zijn op pagina 165 weergegeven in een tabel.

9 De vergelijking

Het is natuurlijk erg verleidelijk om de resultaten van de wintertellingen van vier achtereenvolgende jaren te vergelijken met de tellingen van de vierjarige periode van precies tien jaar geleden.

De samenstellers van dit rapport hebben dan ook naar een manier gezocht om de verschillende gegevens op een verantwoorde manier met elkaar te vergelijken. Daar zitten echter meer haken en ogen aan, dan op het eerste gezicht lijkt. Het blijkt te eenvoudig gesteld te zijn, om zondermeer de sommaties van beide tellingen naast elkaar te leggen en daaruit conclusies te trekken. Het is ons niet gelukt om een betrouwbare vergelijkingsmethode te vinden.

Om de gespendeerde tijd, die nodig was om naar een goede methode te zoeken enigszins te rechtvaardigen, willen we enkele onderzochte mogelijkheden vermelden.

De eerste valkuil is, dat in de vierjarige telperiode van de tachtiger jaren ca. 85% van het bekenstelsel de Dommel geteld is en nu in de negentiger jaren ca. 95%. Men zou er voor kunnen kiezen om beide resultaten te extrapoleren naar 100%. Afgezien van het feit dat extrapoleren met aantallen dieren in de natuur die op een bepaald moment ergens zijn, altijd discutabel blijft, is hier nog een ander probleem. Want zoals in onderstaande tabel is af te leiden, zijn er niet in de beide vierjarige telperioden dezelfde afstanden van beekcategorieën geteld.

Tabel 6: Geïnventariseerde lengten beekcategorieën in de jaren '80 en de jaren '90

	80-er jaren:	90-er jaren:	Vershil
Bovenlopen:	956,0 km	1.311,0 km	+37%
Middenlopen:	1.016,5 km	1.080,0 km	+6%
Benedenlopen:	1.122,0 km	1.121,0 km	+0%
Totaal	3.095,4 km	3.512,0 km	

Een enigszins betrouwbare manier om het aantalsverloop op en langs de beken van de twee vierjarige wintertellingen toch met elkaar te vergelijken, is dan om alleen die telresultaten te gebruiken die in beide overeenkomstige periodes op dezelfde locatie genoteerd zijn. Dus je legt als het ware de vierjarige overzichtstabel van de tachtiger jaren op die van de negentiger jaren. Getallen die op dezelfde plaatsen staan, worden gebruikt voor de vergelijking. Tussen elk corresponderend getal zit dan dus steeds precies tien jaar tijdsverschil in.

Hierna volgt de tabel, waarin het overzicht is te zien van zulke overeenkomstige tellingen per beek. Ze worden aangegeven met een "X".

Tabel 7 Overeenkomstige inventarisaties jaren tachtig en jaren negentig per beek

Telling:	'84/'85 & '94/'95			'85/'86 & '95/'96			'86/'87 & '96/'97			'87/'88 & '97/'98		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Stroomgebied Dommel-West												
Voorste Stroom					X					X		
Essche Stroom	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	
Reusel	X	X	X	X	X		X			X	X	
Achterste Stroom	X			X	X							
Groote Beerze be	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Groote Beerze mi	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Groote Beerze bo	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kleinze Beerze	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
Stroomgebied Dommel-Oost												
Run	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Keersop	X			X	X	X	X		X	X	X	X
Beekloop		X	X	X	X	X	X		X	X		X
Dommel be	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Dommel mi	X	X	X	X	X		X		X	X	X	X
Dommel bo	X	X	X	X								
Tongelreep	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Strijper Aa			X	X	X					X	X	
Groote Aa	X	X	X	X						X	X	
Buulder Aa	X	X	X	X	X							
Sterkselsche Aa				X	X	X	X	X	X	X	X	
Kleine Dommel	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in beide telperioden 183 overeenkomstige inventarisaties zijn geweest.

Waar géén kruisje staat, is er dus maar één keer of helemaal niet in die twee jaren geteld.

Al met al wordt het er dus niet overzichtelijker door.

Alhoewel bovenstaande omschreven manier van vergelijken nu wel "eerlijk" lijkt en het feit dat veel inventariseerders van de tachtigjarige periode ook in de negentiger jaren weer meegedaan hebben, waardoor er weinig verschil in expertise is, is er toch weer een valkuil aanwezig. En dat is dat er altijd verschillen in omstandigheden blijven bestaan die de telresultaten beïnvloeden, zoals het verschil in weersomstandigheden, de veranderingen door het agrarisch gebruik van percelen die aan de beken grenzen, het verschil in (grond) waterstand dat ontstaan kan zijn, enz.

Ook voor de plassen zou een bovenomschreven aantalsvergelijking gemaakt kunnen worden (dus ook met dezelfde onvolkomenheden). Hier komt echter nog bij dat in de tachtigjarige periode de plassen vooral in de eerste twee winters geteld werden. In de negentiger jaren was dit juist tijdens de laatste twee winters. Dus de vergelijking van deze twee *tweejarige* telperioden liggen hier dan 12 jaar uit elkaar. Bij zo'n vergelijking onderling kan het verschil in weersomstandigheden wel heel erg groot zijn.

Bij het vergelijken van de betreffende winters tussen deze tweejarige periodes, blijkt dat ook zo te zijn:

- Winter 84-85: op 21 februari Elfstedentocht
- Winter 85-86: op 26 februari Elfstedentocht
- Winter 96-97: op 4 januari Elfstedentocht
- Winter 97-98: zachte winter

Bij het interpreteren van de gegevens moet met de aspecten van de bovenstaande winterkarakteristieken daarom beslist rekening worden gehouden.

Bij vergelijking blijkt dat de twee tachtigerjaren winters bij de plassentellingen onderling wel overeenkomsten vertonen. De twee negentigerjaren winters daarentegen vertonen geen overeenkomsten en ook niet met die van de tachtiger jaren.

Wanneer (zoals bij de beken gedaan is) het aantal met elkaar corresponderende inventarisaties van de twee tweejarige telperioden met elkaar worden vergeleken zijn dat er 64.

Deze 64 inventarisaties werden op 17 plassen binnen het stroomgebied verricht (zie tabel 8).

Tabel 8 : Overeenkomstige inventarisaties jaren tachtig en jaren negentig per plas

Telling:	'84/'85 & '96/'97			'85/'86 & '97/'98		
	I	II	III	I	II	III
Visvijvers Bergeijk	X	X	X	X	X	
Groot en Klein Meer	X			X		
Pastorsweijer	X	X	X	X		
Phillips visvijvers	X		X	X	X	
Karpendonkse plas		X	X	X		
Goor en Flaes	X				X	
Landschotse Heide	X				X	
E3-strand	X	X		X	X	X
Landsard	X	X	X	X	X	X
Kempervennen	X			X		
Visplas Ekkersweijer	X	X	X	X	X	X
Ploegstraat	X	X	X	X	X	X
Visplas Valkenswaard	X	X	X	X	X	X
Soerendonks Goor			X	X		
Vlasroot	X	X	X			
Gat van Waalre	X	X	X			
IJzeren Man Geldrop			X	X		X

Conclusie

Zo zie je maar hoe een ogenschijnlijk eenvoudige veronderstelling in het begin, later een ingewikkelde zaak kan worden. Voor het vergelijken van gegevens en daarmee een mogelijke cijfermatige trend in de tijd te ontdekken, kan alleen maar betrouwbaar zijn wanneer er gegevens uit voldoende perioden ter beschikking zijn.

Het zal ons inziens daarom niet reëel zijn om hier toch een "verantwoorde" cijfermatige vergelijking te gaan forceren. Wij willen daarom alleen volstaan met een eenvoudige kwalitatieve vergelijking onder het kopje "Vergelijking met de tachtiger jaren".

10 Inventariseerders

R. Aarts, H. v.d. Acker, A. v.d. Akker, A. v. Asten, N. v. Baalen, R. Backx, M. Bakermans, W. Beeren, C. v.d. Berg, J. v. Bergen, H. Biemans, H. Bierens, J. Boesten, A. Bokhorst, C. Brand, M. Bressers, M. v.d. Broek, P. Busink, W. Busink, T. Cardinaal, H. Coenen, W. Couwenberg, A. v. Diessen, A. Dwarswaard, T. v. Engelen, H. Fokkens, T. Geerts, B. v. Geffen, T. v. Gemert, R. v. Gemert, B. Geraets, R. v. Gompel, I. Gravesteyn, J. v. Haaren, P. v. Happen, A. v. Heerebeek, T. v. Heesch, T. Heijnen, H. Hermans, A. Heuvelmans, J. v.d. Heyden, L. Hilgers, N. Hilgers, F. v. Hoof, P. v.d. Hout, B. Jacobs, F. Jacobs, W. Jacobs, C. Jansen, T. Jansen, C. Janssen, B. Janssens, D. Jongejan, J. Jongejan, H. Jonker, C. Karsemakers, P. v. Kasteren, A. v. Kempen, C. v. Kessel, H. v. Kessel, J. v. Kessel, K. Ketelaars, R. Kieviet, M. v. Kinsbergen, J. Klomp, J. Kolsters, G. de Koning, H. de Koning, P. v.d. Krieken, A. Kuppens, G. Kuypers, L. v.d. Laar, W. v. Lanen, W. Le Mair, T. v. Lierop, C. v. Lieshout, T. Lommen, J. Lommen, H. v. Loon, H. de Louweren, J. v.d. Maagdenberg, A. Marcinkowski, I. Martens, B. Mertens, W. Meurs, F. v. Mierlo, C. Mulder, H. Munsters, G. Nas, A. v. Otten, G. Overzee, H. Peet, L. Peeters, W. Peters, W. Poelmans, A. v. Poppel, S. Raaymakers, B. Ram, M. Renes, V. Retel-Helmrich, P. v. Rooy, B. de Ruiter, G. Sanders, B. Schellekens, J. Schenk, B. Schrijvers, S. Seykens, K. Slenders, P. Slingerland, F. Smids, J. Smit, R. Smulders, J. Soetens, P. Spijkerboer, H. Stouten, J. v.d. Tillaart, T. Timmermans, H. Trines, C. v. Turnhout, H. v. Tuyl, W. Veenhuizen, W. v.d. Velden, J. v. Velzen, H. Verhagen, J. Verhoeven, B. Vervoort, G. Vink, T. v.d. Vleuten, I. v. Vliet, M. Vogels, C. de Vries †, A. Vrijaldenhoven, T. v. Vroenhoven, W. v. Vroenhoven, W. Vuldering, V. de Weert, M. Weltjes, R. Wolfs, J. Wouters, P. Wouters, P. Wuijts, A. Zieltjes.

Totaal: 143

11 De A-soorten

Resultaten en bespreking van de water- en oevergebonden soorten.

De vogels die in deze rubriek worden besproken zijn alle in mindere- of meerdere mate afhankelijk van het water. Deze afhankelijkheid wordt in de eerste plaats voor vrijwel alle soorten bepaald door hun fysieke aanpassing aan een aquatisch milieu. Natuurlijk is de voedselkeuze van deze soorten ook een gevolg van deze aanpassing, waardoor de relatie tot het water essentieel is.

Vergeleken met de inventarisaties van de 80-er jaren, hebben voor enkele soorten dusdanige kwantitatieve veranderingen plaatsgevonden, waardoor deze soorten nu wel in deze rubriek zijn opgenomen.

In het vorige "bekenverslag" werd van elke soort de status vermeld, die ze binnen Europa en in Nederland hebben. Nu wordt dit achterwege gelaten en wordt direct begonnen met de uitwerking van de inventarisatiegegevens.

Elke soort wordt middels tekst, tabellen en staafdiagrammen over vier bladzijden besproken.

11.1 Dodaars

Beken

De moeilijkheden omtrent de trefkans van deze soort voor de inventariseerder is in het vorige verslag reeds besproken.

Uit de waarnemingen kan gesteld worden, dat de beken in het stroomgebied van de Dommel voor deze soort een belangrijk winterbiotoop is. De benedenloop van de Dommel blijkt 's-winters de belangrijkste te zijn, want ca. 56% van alle waarnemingen in de vierjarige perioden werden op dit gedeelte gedaan. De grootste dichtheid op deze benedenloop bevond zich op traject 33-39, gevolgd door het aangrenzend traject 40-51. Daarna volgt de Groote Beerze. Hier werden ca. 20% van de waarnemingen gedaan. Opvallend is dat het hier gaat om een middenloop. De grootste dichtheid bevond zich hier op traject 17-27.

Het voorkomen van de soort in de andere beken concentreerde zich vooral op de benedenlopen. Op de middenlopen kwam de soort in zijn geheel een factor twee minder voor.

Het is bekend dat steeds op dezelfde gedeeltes van een beek elk jaar weer concentraties van dodaarzen gezien worden. Zulke plekken zijn o.a. de Dommel ter hoogte van het Eckartse bos (Eindhoven), de Dommel ter hoogte van de Neerwettense Watermolen (Nuenen). Aannemelijk is dat dit locale voorkomen vooral te maken zal hebben met het voedselaanbod ter plaatse. Het kan toch interessant zijn om deze locaties aan een verder onderzoek te onderwerpen waaruit kan blijken *waarom* deze plekken favoriet zijn als overwinteringsplaats voor deze soort.

Opvallend is dat in de relatief zachte winter van '95/'96 ca. 2 keer meer dodaarzen zijn waargenomen dan in andere winters (waaronder één strenge).

De winterpopulatie op de beken lijkt in november al "op sterkte" te zijn.

De helft van de winterpopulatie blijkt medio maart de beken al weer te hebben verlaten.

Kanalen

Van de kanalen werd door deze soort weinig gebruik gemaakt.

Plassen

Zoals bekend zal zijn, broedt deze soort niet op de beken maar op de plassen van o.a. Zuidoost-Brabant, waar het water stil staat. Door stilstaand water zal het drijvende nest, dat zich tussen de vegetatie bevindt, namelijk niet wegdrijven. Vergeleken met de aantallen op de beken werd op de plassen een zeer klein aantal waargenomen en dan nog hoofdzakelijk tijdens de maarttellingen.

Op de plassen (vennen) Het Goor, de Flaes en de Visvijvers Valkenswaard werden in maart de meeste exemplaren waargenomen. Waarschijnlijk zou het dan om broedvogels kunnen gaan die dan een broedterritorium aldaar gaan bezetten.

Vergelijking met de 80-er jaren

In de 90-er jaren werden in het totaal op de beken $\pm 1,5$ keer meer dodaarzen waargenomen. In het voorkomen van de soort in het stroomgebied zijn bij het vergelijken veel overeenkomsten te zien. Ook in de 80-er jaren werden de grootste concentraties waargenomen op de benedenlopen van de Dommel en op de Groote Beerze met ongeveer dezelfde percentages. Verder werden ook tijdens de maarttellingen op de beken de minste, en op de plassen de meeste exemplaren gezien.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Dodaars

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
<i>Stroomgebied Dommel-West</i>													
Oude Ley	3	0	2	2	0	0	-	-	-	-	-	-	7
Voorste Stroom	-	-	-	2	11	5	-	4	1	10	5	-	38
Essche Stroom	9	9	5	2	10	8	2	0	2	1	0	-	48
Reusel	9	6	2	9	7	-	6	4	-	1	1	0	45
Achterste Stroom	6	7	-	1	12	8	5	2	5	2	-	-	48
Groote Beerze be	0	0	2	6	2	3	4	2	0	2	2	1	24
Groote Beerze mi	32	18	16	35	31	8	15	15	13	27	26	12	248
Groote Beerze bo	1	0	0	2	1	0	1	0	0	1	1	0	7
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	1	0	3	0	0	0	4
Kleine Aa	1	0	0	5	3	0	-	0	1	2	0	0	12
Subtotaal West	61	40	27	64	77	32	34	27	25	46	35	13	481
<i>Stroomgebied Dommel-Oost</i>													
Run	5	3	3	0	1	0	0	1	0	0	0	0	13
Keersop	6	1	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	10
Beekloop	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Dommel be	56	72	29	83	121	53	72	77	27	73	70	45	778
Dommel mi	1	4	3	1	5	2	0	11	1	4	6	1	39
Dommel bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tongelreep	3	1	0	1	5	0	3	1	1	1	7	2	25
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	4	1	1	12	3	4	0	0	1	0	-	26
Buulder Aa	0	7	3	6	15	7	3	4	0	2	0	-	47
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Kleine Dommel	5	4	1	10	10	7	1	0	0	3	3	0	44
Subtotaal Oost	76	97	40	102	172	72	83	94	29	84	86	48	983
TOTAAL	137	137	67	166	249	104	117	121	54	130	121	61	1464
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2
Beatrixkanaal	-	-	-	4	0	0	0	4	3	0	0	0	11
TOTAAL	-	-	-	4	0	1	0	4	3	1	0	0	13
Plassen													
Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	3	0	0	0	0	-	3
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	0	-	0	0	0	0	0
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	7	0	0	6	13
De Flaes	-	-	-	-	-	-	0	0	2	2	0	4	8
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	1	0	0	0	1
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Aquabest	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Hoegstraat	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	2	0	6	2	0	3	13
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	5	0	16	4	0	13	38

Dodaars

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per **telling** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	137	166	117	130	550	38%
Totaal Telling II	137	249	121	121	628	43%
Totaal Telling III	67	104	54	61	286	19%
	341	519	292	312	1464	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	61	64	34	46	205	43%
Totaal Telling II	40	77	27	35	179	37%
Totaal Telling III	27	32	25	13	97	20%
	128	173	86	94	481	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	76	102	83	84	345	35%
Totaal Telling II	97	172	94	86	449	46%
Totaal Telling III	40	72	29	48	189	19%
	213	346	206	218	983	

Aantal getelde exempl. per **beekcategorie** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	195	309	198	196	898	62%
Middenlopen	114	163	79	102	458	31%
Bovenlopen	32	47	15	14	108	7%
	341	519	292	312	1464	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	38	52	22	8	120	25%
Middenlopen	83	106	58	82	329	68%
Bovenlopen	7	15	6	4	32	7%
	128	173	86	94	481	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	157	257	176	188	778	79%
Middenlopen	31	57	21	20	129	13%
Bovenlopen	25	32	9	10	76	8%
	213	346	206	218	983	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	4	0	1	5	38%
Totaal Telling II	0	4	0	4	31%
Totaal Telling III	1	3	0	4	31%
	5	7	1	13	

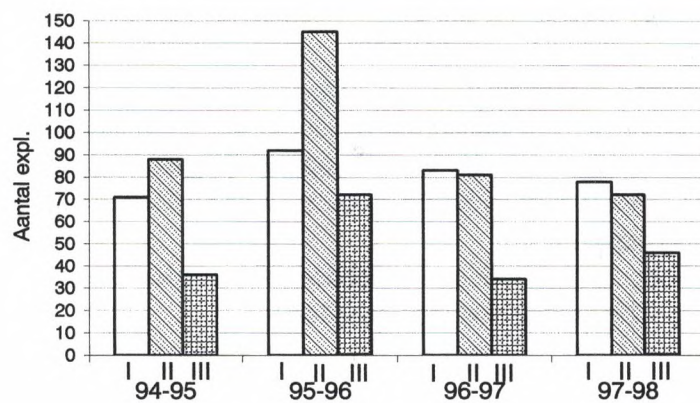
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

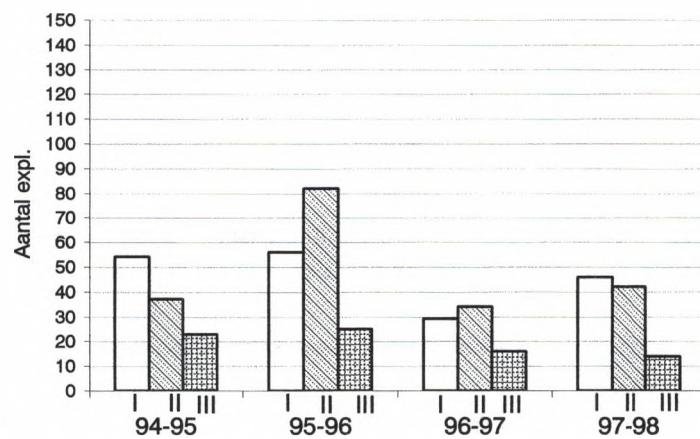
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		5	4	9	24%
Totaal Telling II		0	0	0	0%
Totaal Telling III		16	13	29	76%
		21	17	38	

Dodaars

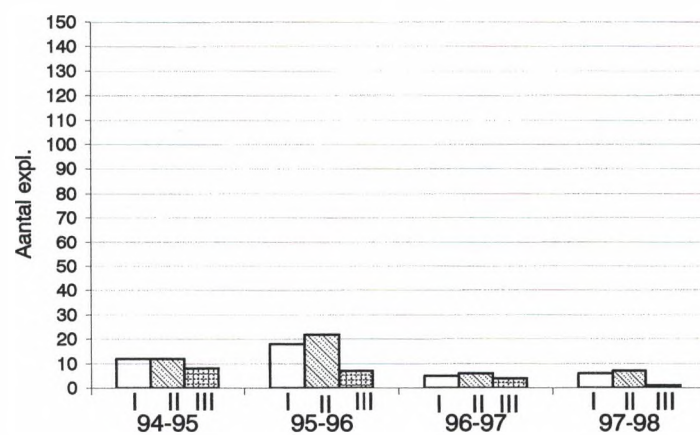
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.2 Fuut

Beken

Bij het totale overzicht van de tellingen valt direct op dat de benedenloop van de Dommel verreweg het belangrijkste overwinteringsgebied is (ca. 85%).

Dat de telresultaten sterk lijkt te fluctueren met de temperatuur kan men zien aan de januaritellingen. Telling 96/97-II was de koudste januaritelling van de vier. Toen waren de waargenomen aantallen gemiddeld 3½ keer hoger dan die van de andere tellingen. Waarschijnlijk komen dan veel futen van de bevroren plassen naar de beken, en/of zijn veel futen uit het oosten, door de vorst gedwongen, deze kant op gekomen.

Vergeleken met het "winterbiotoop" van de Dodaars lijkt die van de Fuut verder naar de bredere en diepere gedeeltes van het stroomgebied op te schuiven.

Tijdens de maarttellingen waren de aantallen het laagst. Veel exemplaren zullen dan al naar hun broedplaatsen zijn vertrokken.

Kanalen

Op de kanalen werden tijdens de winters ca. 10% van de winterpopulatie binnen het stroomgebied waargenomen. Opvallend is dan dat ze zich vrijwel alleen op de bredere gedeeltes bevonden (vb zwaaikommen).

In 1998 en 1999 bevond zich een nest op een dammetje dat twee jaar daarvoor in een zwaaiком was aangelegd. De vogels waren toen wel zo slim om het drijfnest aan de andere kant van het dammetje te bouwen als waar de schepen voorbij kwamen. Zo had het nest weinig last van golfslag en stroming die passerende schepen veroorzaken.

Plassen

Op de plassen waarop futen broeden, worden ook in de winter futen waargenomen. Op bepaalde plassen, zoals Aquabest en Boterplas, bevonden zich, vooral in zachte winters, grote concentraties.

Opmerkelijk is dat op zandwinningsplassen veel meer futen worden waargenomen dan op natuurlijke plassen (grote vennen).

In tegenstelling tot de beken werden op de plassen tijdens de maarttellingen de meeste exemplaren waargenomen.

Vergelijking met de 80-er jaren

In de jaren negentig werden op de beken ruim 3 keer meer futen waargenomen dan in de 80-er jaren. Voor beide perioden blijkt de benedenloop van de Dommel verreweg het grootste deel van de winterpopulatie te herbergen (resp. 85% voor de 80-er jaren en 90% voor de 90-er jaren van alle waarnemingen).

Ook de populatieverdeling in de tijd vertonen veel overeenkomsten. Voor beide vierjarige perioden blijken de aantallen in januari het grootst te zijn. Tijdens deze tellingen werden evenveel futen waargenomen als in november en maart tezamen.

Het lijkt er verder op dat de voorkeur voor de beken als winterverblijf voor de Fuut kleiner is dan voor de Dodaars. De veel schuwere Dodaars werd namelijk tijdens de inventarisaties ± 1,5 keer meer gezien dan de (niet te missen) Fuut.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Fuut

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
<i>Stroomgebied Dommel-West</i>													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	0	0	10	5	-	15
Essche Stroom	4	5	9	2	10	8	0	0	3	1	0	-	42
Peusel	0	0	0	0	0	0	0	4	-	1	1	0	6
Achterste Stroom	0	0	2	1	12	8	0	0	0	2	-	-	25
Groote Beerze be	1	0	0	6	2	3	3	0	0	2	2	1	20
Groote Beerze mi	0	0	0	0	0	0	0	18	0	27	26	12	83
Groote Beerze bo	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	3
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Aa	0	0	0	0	0	0	-	0	0	2	0	0	2
Subtotaal West	5	5	11	9	24	19	3	23	3	46	35	13	196
<i>Stroomgebied Dommel-Oost</i>													
Run	0	1	2	0	0	0	0	6	0	0	0	0	9
Keersop	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	7
Beekloop	0	0	0	0	0	0	2	23	0	0	0	0	25
Dommel be	39	40	59	51	23	39	81	182	22	73	70	45	724
Dommel mi	2	4	4	2	3	2	0	10	0	4	6	1	38
Dommel bo	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Tongelreep	0	0	2	0	0	0	0	12	7	1	7	2	31
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	5	0	1	0	-	6
Bulder Aa	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2	0	-	4
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Kleine Dommel	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3	3	0	9
Subtotaal Oost	41	46	67	54	26	41	83	249	29	84	86	48	854
TOTAAL	46	51	78	63	50	60	86	272	32	130	121	61	1050
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	8	2	5	4	0	8	11	4	6	48
Beatrixkanaal	-	-	-	0	2	0	2	0	6	2	2	1	15
TOTAAL	-	-	-	8	4	5	6	0	14	13	6	7	63
Plassen													
Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	2	0	10	0	7	-	19
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	1	-	1
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	1	0	0	0	1	-	2
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	2	-	6	4	2	6	20
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	8	4	4	12	28
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	2	2
De Flaes	-	-	-	-	-	-	0	0	2	0	0	2	4
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	1	0	2	0	1	4	8
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	3	0	4	4	6	6	23
Aquabest	-	-	-	-	-	-	4	0	2	6	14	4	30
Floegstraat	-	-	-	-	-	-	1	0	2	0	4	3	10
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	0	0	15	6	2	19	42
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	14	0	51	24	42	58	189

Fuut

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per *telling* per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	46	63	86	130	325	31%
Totaal Telling II	51	50	272	121	494	47%
Totaal Telling III	78	60	32	61	231	22%
	175	173	390	312	1050	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	5	9	3	46	63	32%
Totaal Telling II	5	24	23	35	87	44%
Totaal Telling III	11	19	3	13	46	23%
	21	52	29	94	196	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	41	54	83	84	262	31%
Totaal Telling II	46	26	249	86	407	48%
Totaal Telling III	67	41	29	48	185	22%
	154	121	361	218	854	

Aantal getelde exempl. per *beekcategorie* per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	159	165	291	196	811	77%
Middenlopen	12	7	53	102	174	17%
Bovenlopen	4	1	46	14	65	6%
	175	173	390	312	1050	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	21	52	6	8	87	44%
Middenlopen	0	0	20	82	102	52%
Bovenlopen	0	0	3	4	7	4%
	21	52	29	94	196	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	138	113	285	188	724	85%
Middenlopen	12	7	33	20	72	8%
Bovenlopen	4	1	43	10	58	7%
	154	121	361	218	854	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per *telling* per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	8	6	13	27	43%
Totaal Telling II	4	0	6	10	16%
Totaal Telling III	5	14	7	26	41%
	17	20	26	63	

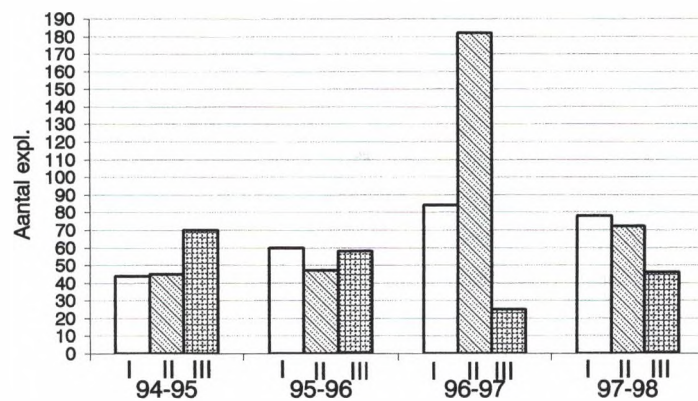
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per *telling* per winter

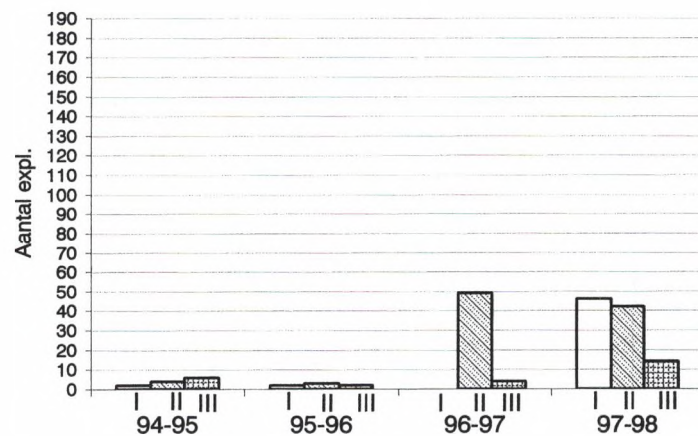
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		14	24	38	20%
Totaal Telling II		0	42	42	22%
Totaal Telling III		51	58	109	58%
		65	124	189	

Fuut

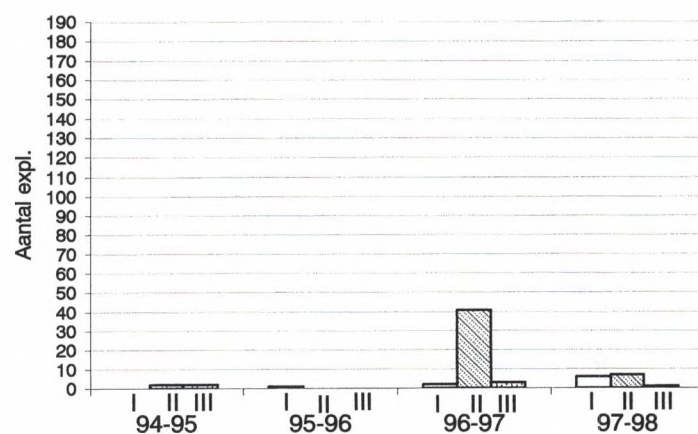
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.3 Aalscholver

Beken

Toen met het uitwerken van de inventarisatiegegevens bleek, dat deze soort nogal veel gezien werd, is deze soort voor dit verslag "gepromoveerd" tot A-soort.

Uit de telgegevens was op te maken, dat deze soort zich graag ophield op de bredere beekgedeeltes. Vooral de Dommel sprong er hierbij uit (ca. 69%). Ook bij deze soort is waargenomen dat er concentraties zich op bepaalde gedeeltes van de beken voordeden. Deze plaatsen bevonden zich uitsluitend op de stillere beekgedeeltes die door bochten uit het gezichtsveld lagen van wegen en paden. Ook werd de soort vooral tijdens januaritellingen gezien, hetgeen er op wijst dat de soort in het stroomgebied overwintert. Bij strengere winters bleken concentraties op deze delen van de beken groter te worden.

Tijdens een onderzoek dat gedaan werd naar vliegbewegingen van vogels rondom Eindhoven (vliegveld) begin maart 1998 werd (voor het eerst?) een slaapplek van deze soort ontdekt in Soeterbeek (loofbos langs de Dommel, Eindhoven-noord) van ca. 50 ex. (med. R. Lensink).

Kanalen

Van deze wateren lijkt overdag veel minder gebruik gemaakt te worden (ca. 2%). Waarschijnlijk ligt het gebruik van de kanalen als foerageergebied in de nacht veel hoger, want in vroege winterochtenden wanneer het nog donker is, is meerdere malen gezien dat Aalscholvers foerageerden op het Wilhelminakanaal. Bij langzaam rijden en stilstaan vlogen ze weg. Dit kan er op duiden dat deze (schuwe) soort zich op deze relatief smalle waters in het donker veiliger voelt en dan daar foerageert.

Plassen

Alhoewel de kwantitatieve vergelijking tussen de plassen en de andere wateren binnen het stroomgebied door geringe waarnemingen niet goed te maken is, kan n.a.v. de gegevens het deel die de plassen innemen als winterbiotoop, op ca. 15% geschat worden.

De plassen die ingericht zijn voor de hengelsport lijken voor de soort (vanzelfsprekend) de grootste aantrekkingskracht te hebben.

Op het eilandje in de Karpendonkse plas bevindt zich een slaapplek van enkele exemplaren (med. W. Veenhuizen, nov. 1998).

Dat de soort in het stroomgebied van de Dommel zich toch steeds meer begint te manifesteren, bewijst wel het spontane ontstaan van een slaapplek van 7 ex. op het eilandje in de visplas in de Eindhovense stadswijk Hanevoet (med. W. Busink, okt. 1999)

Vergelijking met de 80-er jaren

Vergeleken met 10 jaar geleden zijn de aantallen waargenomen exemplaren in de winter in het onderzoeksgebied exponentieel toegenomen. In de 80-er jaren werd de soort nog gerangschikt in de categorie "zeldzame soorten". Toen werd van de soort alleen op de benedenloop van de Dommel tijdens de vierjarige winterperioden in totaal 60 ex. gezien. In de vierjarige telling van de 90-er jaren werden op de beken meer dan 22 keer zo veel ex. gezien (1.335 ex).

Op de plassen werden in de 80-er jaren geen exemplaren waargenomen. Toen werden alleen tijdens de twee novembertellingen twee overvliegende groepen gezien, namelijk één van 15 ex. en één van 87 ex.

Door het ontdekken van slaapplekken op het eind van de 90-er jaren buiten de broedtijd, bewijst wel dat de soort zich steeds meer manifesteert als overwinteraar in het stroomgebied van de Dommel.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Aalscholver

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Stroomgebied Dommel-West													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Essche Stroom	19	21	1	12	64	18	0	0	3	0	0	-	138
Peusel	0	8	0	0	1	-	0	4	-	0	0	-	13
Achterste Stroom	1	9	-	0	40	4	0	0	0	7	-	-	61
Groote Beerze be	0	0	0	0	0	3	3	0	0	2	0	4	12
Groote Beerze mi	0	0	1	0	35	0	0	18	0	0	0	0	54
Groote Beerze bo	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Aa	0	9	0	0	1	1	-	0	0	9	4	4	28
Subtotaal West	20	47	2	12	141	26	3	23	3	18	4	8	307
Stroomgebied Dommel-Oost													
Run	0	0	23	0	3	0	0	6	0	4	4	0	40
Keersop	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	7
Beekloop	0	0	0	0	0	0	2	23	0	0	0	0	25
Dommel be	25	49	28	59	78	98	81	182	22	91	146	37	896
Dommel mi	0	5	2	1	0	0	0	10	0	0	5	3	26
Dommel bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tongelreep	0	0	0	0	0	0	0	12	7	0	0	0	19
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	-	5
Bulder Aa	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	-	1
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Kleine Dommel	1	0	0	2	0	0	0	3	0	1	0	2	9
Subtotaal Oost	26	54	53	62	81	98	83	249	29	96	155	42	1028
TOTAAL	46	101	55	74	222	124	86	272	32	114	159	50	1335
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	2	0	0	2	0	2	0	0	6
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	3	5	10	0	0	0	18
TOTAAL	-	-	-	0	2	0	3	7	10	2	0	0	24
Plassen													
Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	10	16	0	2	1	-	29
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	1	0	0	0	0	-	1
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	0	-	1	0	0	0	1
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	5	2	17	0	24
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	1	0	0	0	1
De Flaes	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	1	0	0	0	0	0	1
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	6	0	6
Aquabest	-	-	-	-	-	-	2	0	3	6	0	4	15
Hoegstraat	-	-	-	-	-	-	4	0	5	4	0	1	14
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	24	0	7	0	55	14	100
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	42	16	22	14	79	19	192

Aalscholver

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per **telling** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	46	74	86	114	320	24%
Totaal Telling II	101	222	272	159	754	56%
Totaal Telling III	55	124	32	50	261	20%
	202	420	390	323	1335	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	20	12	3	18	53	17%
Totaal Telling II	47	141	23	4	215	70%
Totaal Telling III	2	26	3	8	39	13%
	69	179	29	30	307	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	26	62	83	96	267	26%
Totaal Telling II	54	81	249	155	539	52%
Totaal Telling III	53	98	29	42	222	22%
	133	241	361	293	1028	

Aantal getelde exempl. per **beekcategorie** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	153	376	291	287	1107	83%
Middenlopen	17	39	53	11	120	9%
Bovenlopen	32	5	46	25	108	8%
	202	420	390	323	1335	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	51	141	6	13	211	69%
Middenlopen	9	36	20	0	65	21%
Bovenlopen	9	2	3	17	31	10%
	69	179	29	30	307	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	102	235	285	274	896	87%
Middenlopen	8	3	33	11	55	5%
Bovenlopen	23	3	43	8	77	7%
	133	241	361	293	1028	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

	'95/'96	'96/'97	'97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	3	2	5	21%
Totaal Telling II	2	7	0	9	37%
Totaal Telling III	0	10	0	10	42%
	2	20	2	24	

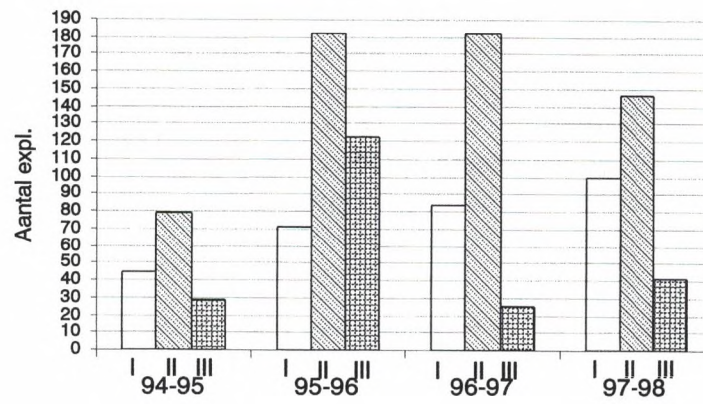
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

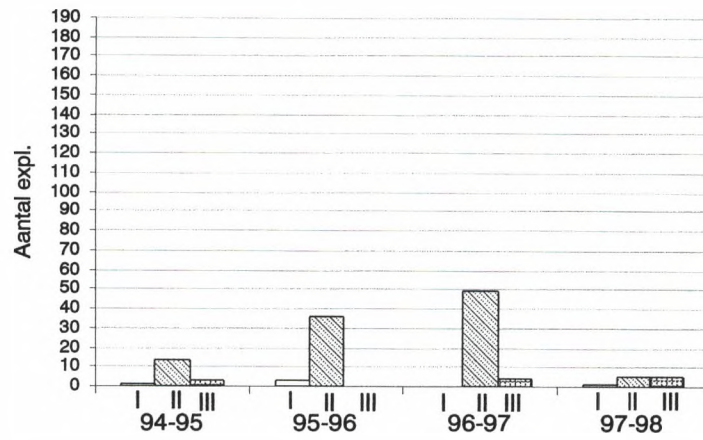
	'95/'96	'96/'97	'97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		42	14	56	29%
Totaal Telling II		16	79	95	50%
Totaal Telling III		22	19	41	21%
		80	112	192	

Aalscholver

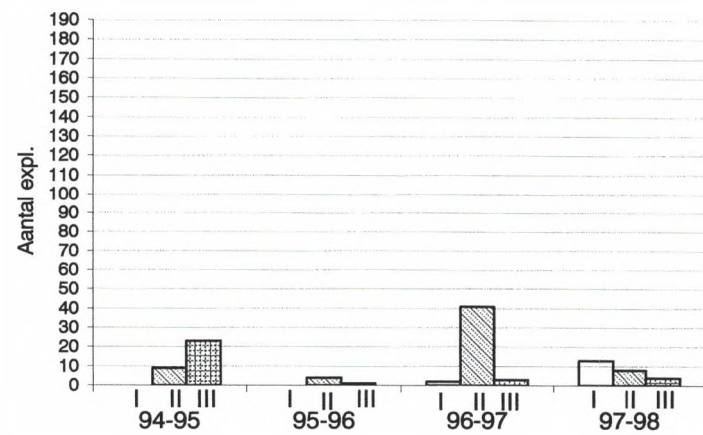
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.4 Blauwe reiger

Beken

Over het hele winterhalfjaar lijkt de verspreiding van deze soort in het hele stroomgebied ongeveer even groot te zijn. Tijdens de maartellingen werden steeds de laagste aantallen waargenomen, hetgeen er op kan wijzen dat menig exemplaar zich al in de broedkolonie bevinden. Alhoewel reigers vaak geassocieerd worden met foerageren in waterkanten moet opgemerkt worden dat reigers een belangrijk deel van hun voedsel halen uit (vochtige) weilanden (vb muizen en mollen). Menig exemplaar werd dan in de directe omgeving van de beek waargenomen en niet vissend aan de waterkant.

Kanalen

Wanneer men het voorkomen van de soort omrekent naar "gemiddeld aantal exemplaren per km", dan zit er langs één km beek ca. 2½ keer meer Blauwe reigers dan langs één km kanaal. De soort kan in de toekomst echter wel steeds meer gaan profiteren van de ondiepe natuurvriendelijke kanaaloevers die Rijkswaterstaat recent op verschillende plaatsen in het Wilhelminakanaal heeft aangelegd.

Plassen

In het winterhalfjaar leken de plassen als foerageergebied van mindere betekenis te zijn dan de beken. Alhoewel bij zachte winters het belang van de plassen als foerageergebied bleek toe te nemen. De Visvijvers Valkenswaard bleken zeer in trek te zijn voor deze soort. Dit zal zeker te maken hebben met een broedkolonie die zich op ± 200 m afstand hiervan bevond en natuurlijk door het aanbod van vis. (med. J. Boesten, 1998)

Vergelijking met de 80-er jaren

In de 90-er jaren werden tijdens de tellingen 1.335 ex. waargenomen. Tien jaar geleden was dat ± 60% minder. De trend dat tijdens de maartellingen de minste exemplaren werden waargenomen, was ook tijdens de 80-jaren tellingen te zien. Ook toen was de verdeling van de november-, januari-, maartellingen globaal 2:2:1.

Het voorkomen van de soort langs de beek heeft ook veel overeenkomsten. Ook in de 80-er jaren was er nauwelijks verschil te zien in een duidelijke voorkeur voor een bepaalde "beekcategorie".

Bij vergelijking van de plassen is het opmerkelijk dat in de 80-er jaren het voorkomen langs de plassen laag was. Alleen de Visvijvers Valkenswaard waren toen ook al verreweg de meest favoriete plassen in de regio.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Blauwe reiger

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
<i>Stroomgebied Dommel-West</i>													
Oude Ley	3	3	4	4	0	0	-	-	-	-	-	-	14
Voorste Stroom	-	-	-	2	1	0	-	1	0	2	4	-	10
Essche Stroom	11	9	8	11	12	10	4	1	3	10	2	-	81
Reusel	3	6	6	5	8	-	5	6	-	3	7	-	49
Achterste Stroom	9	9	-	13	8	6	10	5	5	7	-	-	72
Groote Beerze be	3	5	5	5	9	5	11	2	0	5	0	6	56
Groote Beerze mi	11	5	15	10	15	4	15	10	8	7	15	11	126
Groote Beerze bo	1	2	5	1	1	1	3	0	1	1	4	2	22
Kleine Beerze	3	3	3	8	4	2	3	3	4	6	6	2	47
Kleine Aa	3	3	3	2	2	2	-	1	0	2	5	1	24
Subtotaal West	47	45	49	61	60	30	51	29	21	43	43	22	501
<i>Stroomgebied Dommel-Oost</i>													
Run	7	18	4	16	10	6	10	8	1	9	9	7	105
Keersop	11	6	5	6	15	1	3	8	0	4	4	2	65
Beekloop	5	5	5	5	1	2	3	5	2	2	2	4	41
Dommel be	50	53	30	45	32	37	23	48	17	37	57	35	464
Dommel mi	8	4	3	6	14	1	1	10	3	2	4	3	59
Dommel bo	3	3	3	1	8	4	2	3	2	9	2	0	40
Tongelreep	3	3	5	2	16	0	3	18	0	15	0	3	68
Strijper Aa	3	11	0	2	0	0	0	0	0	0	1	-	17
Groote Aa	4	2	2	3	4	2	6	0	0	3	3	-	29
Bulder Aa	11	6	7	4	13	4	6	14	1	2	2	-	70
Sterkselsche Aa	10	6	-	4	2	3	0	1	0	5	4	-	35
Kleine Dommel	7	8	2	6	6	4	1	3	3	5	6	2	53
Subtotaal Oost	122	125	66	100	121	64	58	118	29	93	94	56	1046
TOTAAL	169	170	115	161	181	94	109	147	50	136	137	78	1547
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2
Beatrixkanaal	-	-	-	4	0	0	0	4	3	0	0	0	11
TOTAAL	-	-	-	4	0	1	0	4	3	1	0	0	13
Plassen													
Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	0	0	0	5	5	-	10
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	1	-	1
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	0	-	0	2	0	1	3
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	1	0	0	1	2
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	0	1	0	0	1
De Raes	-	-	-	-	-	-	2	0	2	1	0	1	6
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	1	0	0	0	1	0	2
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	6	2	8
Aquabest	-	-	-	-	-	-	1	0	1	0	0	0	2
Floegstraat	-	-	-	-	-	-	0	0	0	1	2	0	3
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	18	4	8	53	42	54	179
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	22	4	12	63	57	59	217

Blauwe reiger

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per *telling* per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	169	161	109	136	575	37%
Totaal Telling II	170	181	147	137	635	41%
Totaal Telling III	115	94	50	78	337	22%
	454	436	306	351	1547	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	47	61	51	43	202	40%
Totaal Telling II	45	60	29	43	177	35%
Totaal Telling III	49	30	21	22	122	24%
	141	151	101	108	501	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	122	100	58	93	373	36%
Totaal Telling II	125	121	118	94	458	44%
Totaal Telling III	66	64	29	56	215	21%
	313	285	205	243	1046	

Aantal getelde exempl. per *beekcategorie* per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	192	193	129	159	673	44%
Middenlopen	102	106	95	95	398	26%
Bovenlopen	160	137	82	97	476	31%
	454	436	306	351	1547	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	59	79	41	30	209	42%
Middenlopen	45	44	43	49	181	36%
Bovenlopen	37	28	17	29	111	22%
	141	151	101	108	501	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	133	114	88	129	464	44%
Middenlopen	57	62	52	46	217	21%
Bovenlopen	123	109	65	68	365	35%
	313	285	205	243	1046	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per *telling* per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	4	0	1	5	38%
Totaal Telling II	0	4	0	4	31%
Totaal Telling III	1	3	0	4	31%
	5	7	1	13	

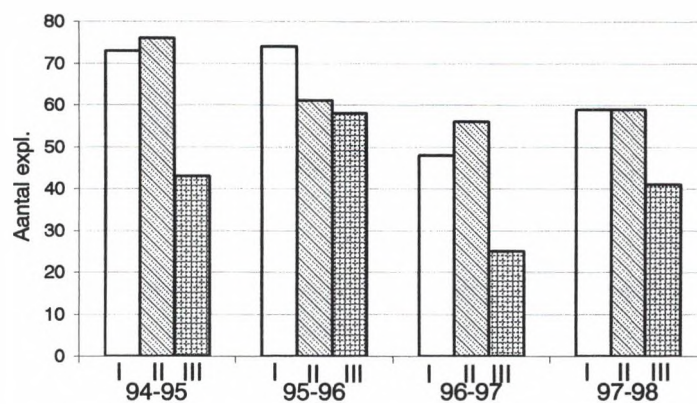
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per *telling* per winter

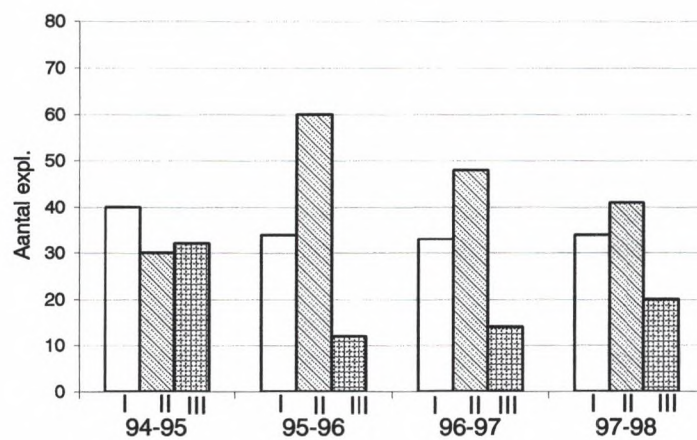
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		22	63	85	39%
Totaal Telling II		4	57	61	28%
Totaal Telling III		12	59	71	33%
		38	179	217	

Blauwe reiger

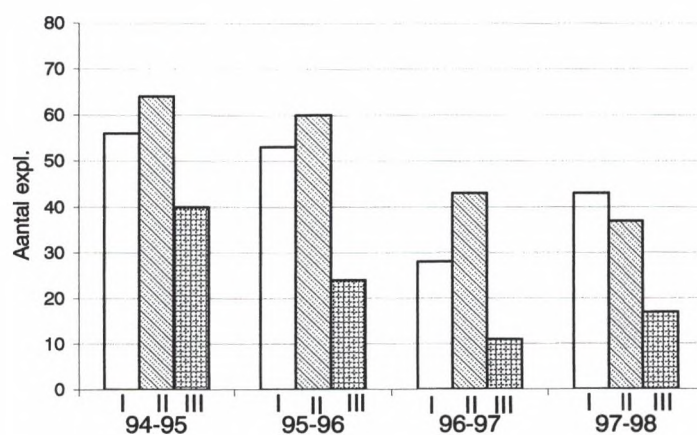
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.5 Knobbelzwaan

Beken

Het getalsmatig voorkomen van de soort in de winter lijkt volgens de telresultaten in het stroomgebied lager uit te vallen dan menigeeen wellicht verwacht zal hebben. Per telling werden namelijk steeds maar enkele tientallen waargenomen. De waargenomen exemplaren bevonden zich vooral op de benedenlopen van het stroomgebied (Essche Stroom, Dommel). Slechts enkele keren werd gezien dat groepen knobbelzwanen in weilanden grenzend aan de beek foerageerden en/of rustten.

Kanalen

Van deze waters wordt nauwelijks gebruikt gemaakt. Dit zal enerzijds te maken kunnen hebben met het ontbreken van voldoende plantaardig materiaal (voedsel) door de diepte van het water direct aan de oevers en anderzijds met de scheepvaart.

Plassen

Een kwart van het plassenareaal binnen het stroomgebied werd blijkens de tellingen 's-winters door deze soort bezocht. De soort werd dan vooral waargenomen op die plassen waarvan bekend is dat de soort daar (of in de nabijheid) ook broedde.

Ook voor deze soort vallen de Visvijvers Valkenswaard op. Ofschoon deze soort geen viseter maar planteneter is, kan het zijn dat door de bemesting van dit water t.b.v. de visteelt door de O.V.B. ook de plantengroei hierdoor goed gedijt. Tevens zijn deze vijvers gering van diepte, waardoor het grondelen geen problemen op zal leveren.

Vergelijking met de 80-er jaren

Het aantal dat in de 90-er jaren werd waargenomen was: 448. Dat is $\pm 60\%$ minder dan in de 80-er jaren. Ook in de 80-er jaren was een duidelijke voorkeur te zien voor de benedenlopen van de beken.

Het aantalsverloop in de tijd bleek voor deze soort ook grotendeels overeen te komen met die van de 80-er jaren. De waargenomen aantallen vertoonden toen per telperiode eveneens geen opvallende verschillen.

Op de plassen werden in de 80-er jaren ook nauwelijks knobbelzwanen waargenomen. De Visvijvers Valkenswaard bleek toen met 18 waarnemingen eveneens de belangrijkste te zijn.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Knobbelzwaan

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Stroomgebied Dommel-West													
Oude Ley	2	2	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	4
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Essche Stroom	10	6	0	0	21	5	11	10	4	11	4	-	82
Peusel	0	0	0	0	2	-	0	0	-	0	0	-	2
Achterste Stroom	0	0	-	0	0	0	0	8	0	0	-	-	8
Groote Beerze be	0	0	1	0	0	0	0	0	2	5	0	0	8
Groote Beerze mi	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Groote Beerze bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Aa	0	0	0	4	7	13	-	5	1	11	2	3	46
Subtotaal West	12	10	1	5	30	18	11	23	7	27	6	3	153
Stroomgebied Dommel-Oost													
Run	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keersop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beekloop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel be	24	31	22	22	13	11	12	34	10	34	24	20	257
Dommel mi	6	1	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	10
Dommel bo	0	0	0	0	0	2	0	8	2	0	1	0	13
Tongelreep	0	0	2	2	0	0	0	2	2	1	1	0	10
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	1
Buulder Aa	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	-	1
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Kleine Dommel	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Subtotaal Oost	31	33	24	26	17	13	12	44	14	35	26	20	295
TOTAAL	43	43	25	31	47	31	23	67	21	62	32	23	448
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2
Plassen													
Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	3	0	0	0	0	-	3
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	0	-	0	0	0	0	0
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
De Flaes	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	2	2	4
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	4	0	4
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Aquabest	-	-	-	-	-	-	4	2	0	0	0	0	6
Roegstraat	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	11	0	11	8	8	26	64
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	18	2	11	8	14	28	81

Knobbelzwaan

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per **telling** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	43	31	23	62	159	35%
Totaal Telling II	43	47	67	32	189	42%
Totaal Telling III	25	31	21	23	100	22%
	111	109	111	117	448	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	12	5	11	27	55	36%
Totaal Telling II	10	30	23	6	69	45%
Totaal Telling III	1	18	7	3	29	19%
	23	53	41	36	153	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	31	26	12	35	104	35%
Totaal Telling II	33	17	44	26	120	41%
Totaal Telling III	24	13	14	20	71	24%
	88	56	70	81	295	

Aantal getelde exempl. per **beekcategorie** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	94	72	91	98	355	79%
Middenlopen	13	10	2	0	25	6%
Bovenlopen	4	27	18	19	68	15%
	111	109	111	117	448	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	17	26	35	20	98	64%
Middenlopen	2	3	0	0	5	3%
Bovenlopen	4	24	6	16	50	33%
	23	53	41	36	153	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	77	46	56	78	257	87%
Middenlopen	11	7	2	0	20	7%
Bovenlopen	0	3	12	3	18	6%
	88	56	70	81	295	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	0	0	nvt
Totaal Telling II	2	0	0	2	
Totaal Telling III	0	0	0	0	
	2	0	0	2	

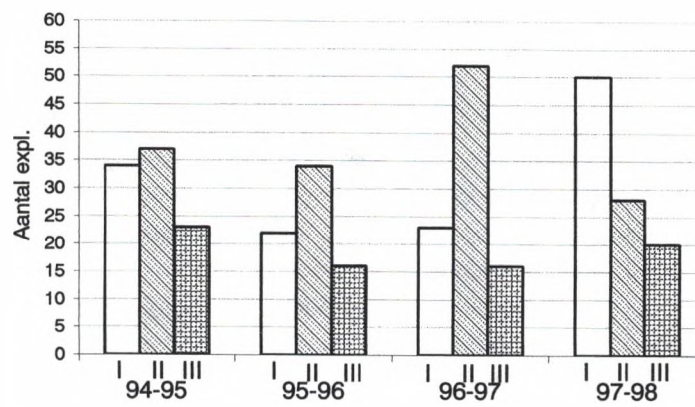
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

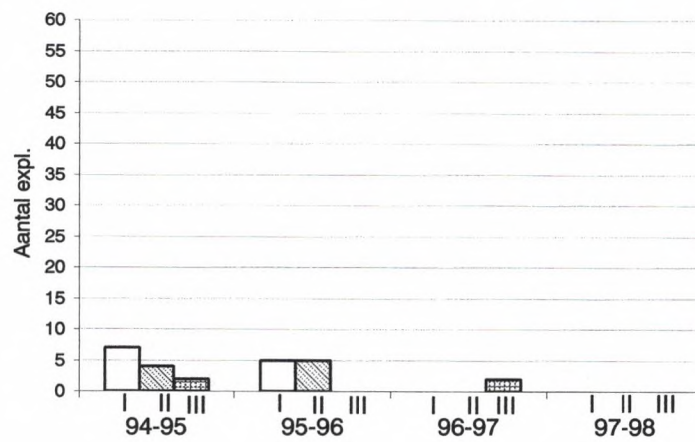
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		18	8	26	%
Totaal Telling II		2	14	16	%
Totaal Telling III		11	28	37	%
		31	50	79	

Knobbelzwaan

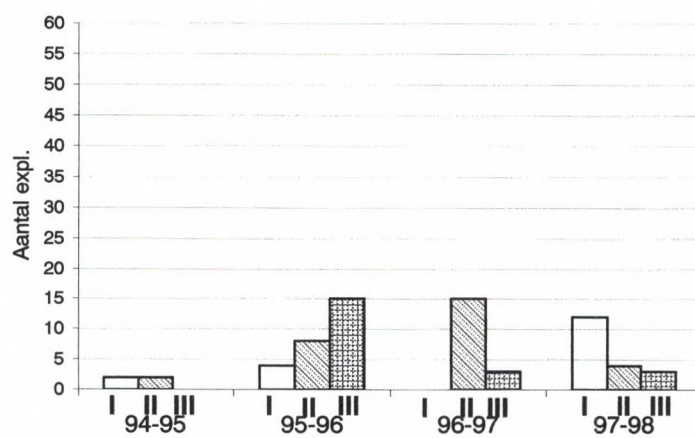
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.6 Rietgans

Beken

Er hebben zich 's-winters in het stroomgebied altijd wel rietganzen bevonden. Bij strenge winters werden grotere aantallen gezien. In het laatste decennium wordt bij het waarnemen van deze soort tijdens wintertellingen meer aandacht besteed. In tegenstelling tot "vroeger" wordt nu vrijwel meteen een poging gedaan om te bepalen of het om de toendra- of de taigasoort gaat. Nu is men er steeds meer van bewust dat het om twee aparte soorten gaat.

Ook blijkt nu dat er de laatste jaren een verschuiving heeft plaatsgevonden wat de aantallen betreft, want nu worden veel meer "toendra's" gezien dan "taiga's".

In de 90-er jaren werd er nog nauwelijks specifiek naar deze "ondersoorten" gekeken. Rietganzen werden vooral gezien bij de benedenlopen. Dit zal ook te maken hebben met het feit dat het winterbiotop in ons land vooral bij de grote rivieren ligt. Vervolgens is te zien dat het overgrote deel begin maart uit het stroomgebied vertrokken is.

Kanalen

Geen exemplaren waargenomen.

Plassen

Geen exemplaren waargenomen

Vergelijking met de 80-er jaren

In de 90-er jaren werden er veel minder exemplaren waargenomen dan in de 80-er jaren (resp. 196 ex. en 1.192 ex.)

Tijdens de tellingen in de 80-er jaren werd vooral langs de Reusel het grootste aantal waargenomen (882 ex.). Tijdens de 90-er jaren werden daar geen exemplaren aangetroffen.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Rietgans

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
Stroomgebied Dommel-West													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	2	5	0	0	-	7
Essche Stroom	0	0	0	0	0	0	0	40	0	0	0	-	40
Peusel	0	0	0	0	0	0	0	1	-	0	0	-	1
Achterste Stroom	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0
Groote Beerze be	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Groote Beerze mi	6	0	0	0	0	0	0	1	0	0	12	0	19
Groote Beerze bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Aa	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	60	0	60
Subtotaal West	6	0	0	0	0	0	0	44	5	0	72	0	127
Stroomgebied Dommel-Oost													
Run	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keersop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beekloop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel be	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	41	23	69
Dommel mi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tongelreep	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bulder Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Kleine Dommel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Oost	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	41	23	69
TOTAAL	6	0	0	0	5	0	0	44	5	0	113	23	196
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Plassen													
Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	0	-	0	0	0	0	0
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
De Flaes	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Aquabest	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Floegstraat	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0

Rietgans

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per **telling** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	6	0	0	0	6	3%
Totaal Telling II	0	5	44	113	162	83%
Totaal Telling III	0	0	5	23	28	14%
	6	5	49	136	196	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	6	0	0	0	6	5%
Totaal Telling II	0	0	44	72	116	91%
Totaal Telling III	0	0	5	0	5	4%
	6	0	49	72	127	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	0	0	0	0%
Totaal Telling II	0	5	0	41	46	67%
Totaal Telling III	0	0	0	23	23	33%
	0	5	0	64	69	

Aantal getelde exempl. per **beekcategorie** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	0	5	40	64	109	56%
Middenlopen	6	0	9	12	27	14%
Bovenlopen	0	0	0	60	60	31%
	6	5	49	136	196	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	0	0	40	0	40	31%
Middenlopen	6	0	9	12	27	21%
Bovenlopen	0	0	0	60	60	47%
	6	0	49	72	127	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	0	5	0	64	69	100%
Middenlopen	0	0	0	0	0	0%
Bovenlopen	0	0	0	0	0	0%
	0	5	0	64	69	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	0	0	nvt
Totaal Telling II	0	0	0	0	
Totaal Telling III	0	0	0	0	
	0	0	0	0	

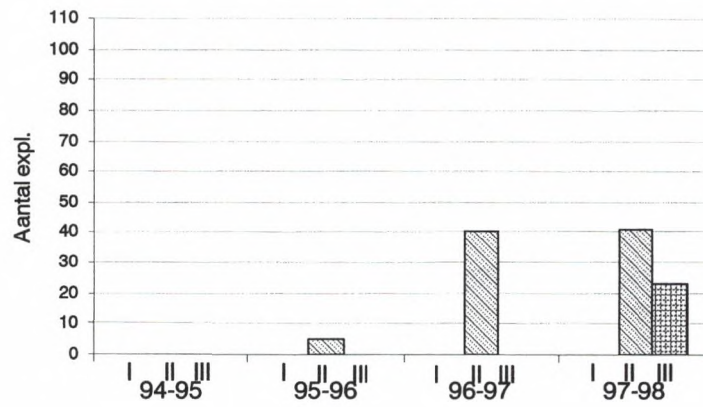
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

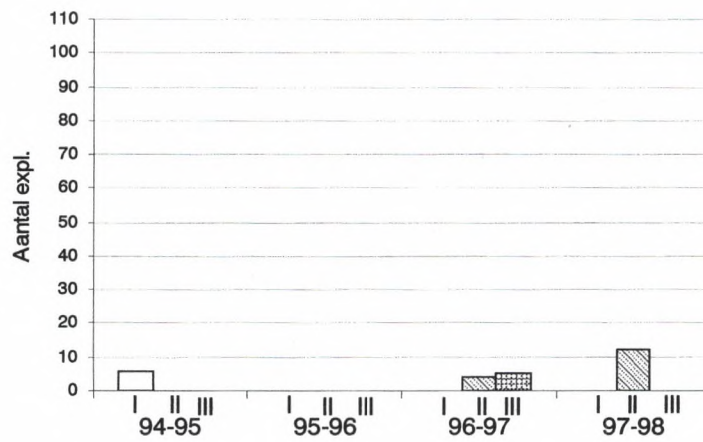
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		0	0	0	nvt
Totaal Telling II		0	0	0	
Totaal Telling III		0	0	0	
		0	0	10	

Rietgans

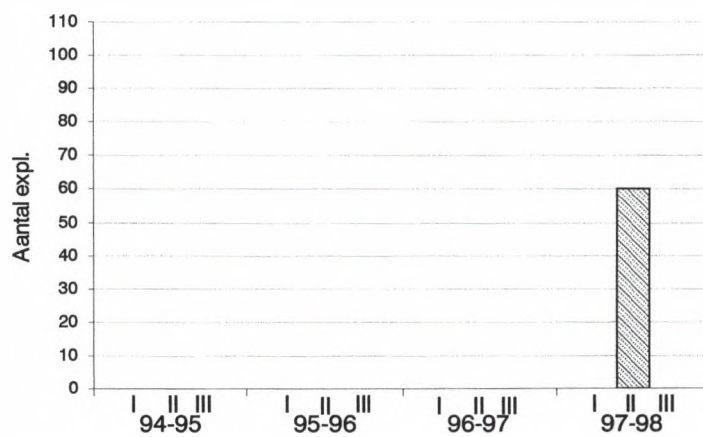
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.7 **Grauwe gans**

Beken

Omdat de Grauwe gans in de 90-er jaren zich steeds meer als broedvogel in ons land ging vestigen, is deze soort in dit verslag "gepromoveerd" tot A-soort. Het schaarse voorkomen van de Grauwe gans was in de 80-er jaren een reden om de soort in te delen bij de categorie "overige soorten".

Het voorkomen van de soort langs de beken in het stroomgebied concentreerde zich vooral langs de benedenloop van de Dommel.

Tijdens de maartellingen bleken de meeste exemplaren gezien te zijn, waaruit blijkt dat de Grauwe gans het winterbiotoop later verlaat dan bijv. de Rietgans.

Kanalen

Geen exemplaren waargenomen.

Plassen

Nauwelijks exemplaren waargenomen, alleen tijdens '96/'97 III werden op Ringselven 41 exemplaren waargenomen. Het is bekend dat in de 90-er jaren op dit ven grauwe ganzen broedden.

Vergelijking met de 80-er jaren

In de 90-er jaren werden tijdens de tellingen iets meer grauwe ganzen waargenomen dan in de 80-er jaren (resp. 137 ex. en 119 ex.)

Een verschil is wel dat in de 80-er jaren vrijwel alle grauwe ganzen in de bovenlopen werden waargenomen (Bulder Aa, Beekloop). In de 90-er jaren hoofdzakelijk bij de benedenlopen, en dan met name bij die van de Dommel.

Op de plassen werden in de 80-er jaren alleen op het Soerendonks Goor 4 ex. gezien.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Gauwe gans

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Stroomgebied Dommel-West													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Essche Stroom	0	0	0	4	0	0	0	0	5	0	0	-	9
Peusel	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	-	0
Achterste Stroom	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0
Groote Beerze be	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Groote Beerze mi	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Groote Beerze bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Aa	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
Subtotaal West	0	0	0	4	0	1	0	0	5	0	0	0	10
Stroomgebied Dommel-Oost													
Run	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0	8
Keersop	0	3	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	5
Beekloop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel be	0	8	6	0	6	10	0	9	4	34	0	33	110
Dommel mi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tongelreep	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	1	5
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bulder Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Kleine Dommel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Oost	0	11	6	0	8	10	0	11	6	42	0	34	128
TOTAAL	0	11	6	4	8	11	0	11	11	42	0	34	138
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Plassen													
Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	0	-	0	0	0	0	0
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
De Raes	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Aquabest	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Floegstraat	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0

Gauwe gans

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per **telling** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	4	0	42	46	33%
Totaal Telling II	11	8	11	0	30	22%
Totaal Telling III	6	11	11	34	62	45%
	17	23	22	76	138	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	4	0	0	4	40%
Totaal Telling II	0	0	0	0	0	0%
Totaal Telling III	0	1	5	0	6	60%
	0	5	5	0	10	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	0	42	42	33%
Totaal Telling II	11	8	11	0	30	23%
Totaal Telling III	6	10	6	34	56	44%
	17	18	17	76	128	

Aantal getelde exempl. per **beekcategorie** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	14	20	18	67	119	86%
Middenlopen	3	3	4	1	11	8%
Bovenlopen	0	0	0	8	8	6%
	17	23	22	76	138	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	0	4	5	0	9	90%
Middenlopen	0	1	0	0	1	10%
Bovenlopen	0	0	0	0	0	0%
	0	5	5	0	10	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	14	16	13	67	110	86%
Middenlopen	3	2	4	1	10	8%
Bovenlopen	0	0	0	8	8	6%
	17	18	17	76	128	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	0	0	nvt
Totaal Telling II	0	0	0	0	
Totaal Telling III	0	0	0	0	
	0	0	0	0	

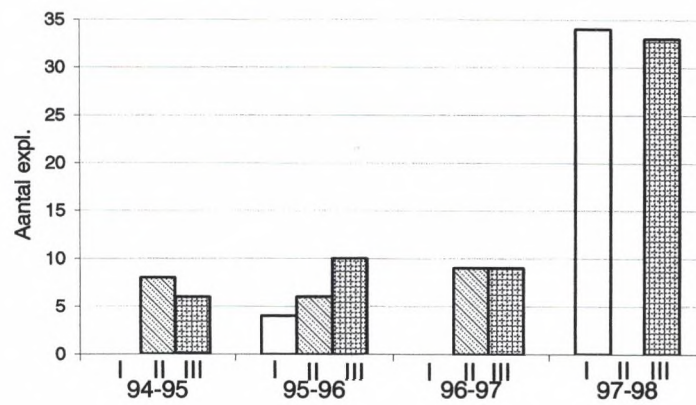
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

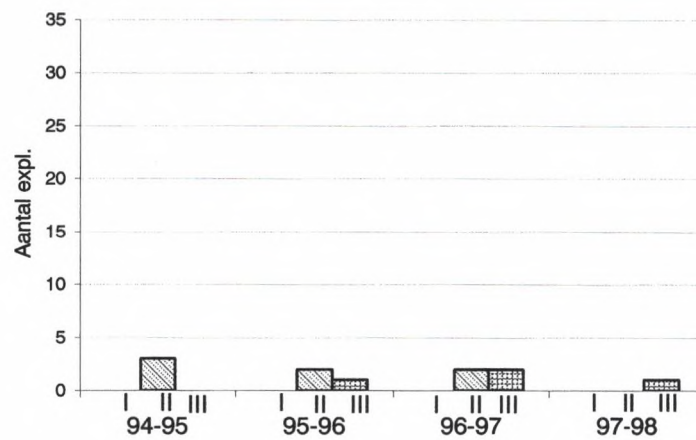
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		0	0	0	nvt
Totaal Telling II		0	0	0	
Totaal Telling III		0	0	0	
		0	0	0	

Grauwe gans

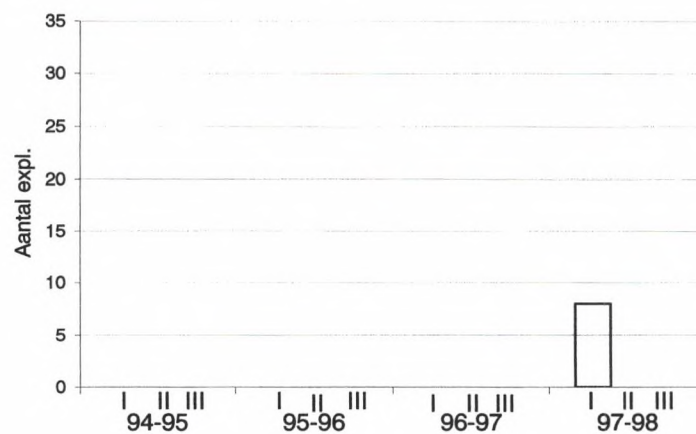
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.8 Canadese gans

Beken

Deze soort viel in de 80-er jaren nog onder de categorie “zeldzamere vogelsoorten voorkomend langs de beek”. Door zijn veelvuldige verschijning, wordt deze soort nu ook geordend onder de A-soorten. Opvallend is, dat na '94/'95 de soort zich plotseling in nagenoeg even grote aantallen in drie opeenvolgende winterhalfjaren gezien werd.

Het aantalsverloop van november tot maart bleek zich in het stroomgebied grofweg te verhouden als 2:3:1.

Verder is overduidelijk te zien dat de soort zich ophield op de benedenlopen.

Kanalen

Geen exemplaren waargenomen

Plassen

Op enkele plassen werd slechts één ex. aangetroffen.

Vergelijking met de 80-er jaren

In de 80-er jaren werd op dezelfde locatie op de benedenloop van de Dommel tijdens drie verschillende winters een groep van 14 ex. waargenomen.

Tien jaar later werd in dezelfde periode tijdens de 12 tellingen langs 6 verschillende beken tezamen bijna 2.500 ex. waargenomen.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Canadese gans

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
Stroomgebied Dommel-West													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Essche Stroom	0	0	0	38	74	17	60	0	8	114	36	-	347
Peusel	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	-	0
Achterste Stroom	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0
Groote Beerze be	0	0	0	0	0	0	60	0	0	0	1	0	61
Groote Beerze mi	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Groote Beerze bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Aa	0	0	0	0	0	0	-	0	0	70	12	0	82
Subtotaal West	0	0	0	38	74	18	120	0	8	184	49	0	491
Stroomgebied Dommel-Oost													
Run	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keersop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beekloop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel be	70	16	11	218	311	192	70	414	75	169	302	110	1958
Dommel mi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tongelreep	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	3
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	-	1
Bulder Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Kleine Dommel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Oost	70	16	13	218	311	192	71	414	76	169	302	110	1962
TOTAAL	70	16	13	256	385	210	191	414	84	353	351	110	2453
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Plassen													
Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	0	-	0	0	0	0	0
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
De Flaes	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	0	0	1	1	1	2	5
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Aquabest	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Floegstraat	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	0	0	1	1	1	2	5

Canadese gans

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per **telling** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	70	256	191	353	870	35%
Totaal Telling II	16	385	414	351	1166	48%
Totaal Telling III	13	210	84	110	417	17%
	99	851	689	814	2453	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	38	120	184	342	70%
Totaal Telling II	0	74	0	49	123	25%
Totaal Telling III	0	18	8	0	26	5%
	0	130	128	233	491	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	70	218	71	169	528	27%
Totaal Telling II	16	311	414	302	1043	53%
Totaal Telling III	13	192	76	110	391	20%
	99	721	561	581	1962	

Aantal getelde exempl. per **beekcategorie** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	97	850	687	732	2366	96%
Middenlopen	2	1	2	0	5	0%
Bovenlopen	0	0	0	82	82	3%
	99	851	689	814	2453	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	0	129	128	151	408	83%
Middenlopen	0	1	0	0	1	0%
Bovenlopen	0	0	0	82	82	17%
	0	130	128	233	491	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	97	721	559	581	1958	100%
Middenlopen	2	0	2	0	4	0%
Bovenlopen	0	0	0	0	0	0%
	99	721	561	581	1962	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	0	0	nvt
Totaal Telling II	0	0	0	0	
Totaal Telling III	0	0	0	0	
	0	0	0	0	

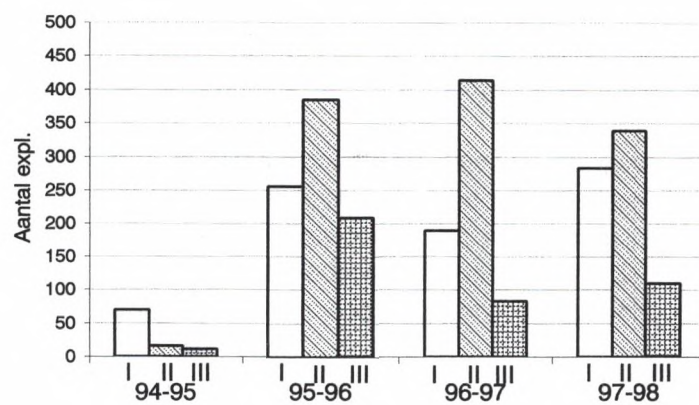
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

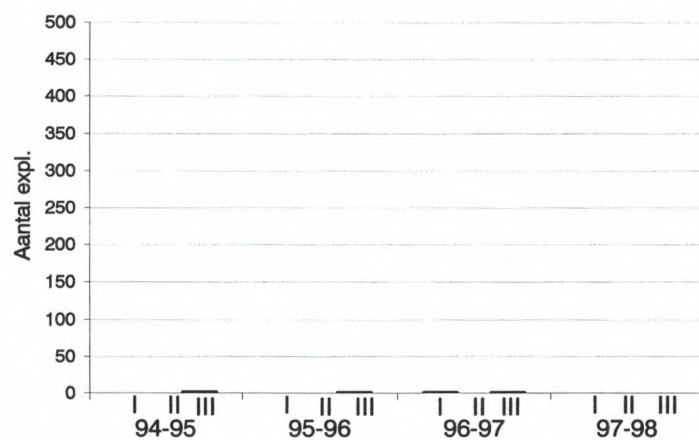
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		0	1	1	20%
Totaal Telling II		0	1	1	20%
Totaal Telling III		1	2	3	30%
		1	4	5	

Canadese gans

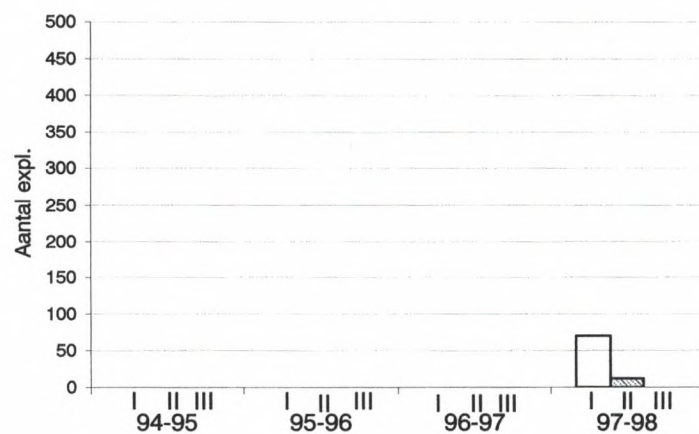
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.9 Nijlgans

Beken

Uit de 90-er jaren tellingen is gebleken dat deze soort zich in het stroomgebied als wintergast zich steeds meer gevestigd heeft. Daarom wordt deze soort in deze rubriek (A-soorten) opgenomen.

De soort is van origine afkomstig uit centraal/noordoost Afrika en zodanig in Europa als sier- en parkvogel ingevoerd. Aangenomen wordt dat vanuit deze status vogels ontsnapt zijn. Deze ontsnapte vogels hebben blijkbaar een niche kunnen vinden in onze natuur, met als gevolg dat ze sinds eind 70-er jaren in Nederland regelmatig worden aangetroffen als broedvogel. Ook op vogeltrektelposten werden in de 90-er jaren steeds vaker overvliegende groepen nijlganzen gezien.

Volgens de tellingen blijkt dat de soort voor de benedenlopen een duidelijke voorkeur te hebben.

Tijdens de novembertellingen werd de soort het minst waargenomen. Blijkbaar moeten dan nog exemplaren van elders komen. Verder is het opmerkelijk dat het aantal van de soort in het stroomgebieden na de "elfstedenwinter" nauwelijks leek te verschillen met die van zachte winters. Met andere woorden, deze "Afrikaan heeft bewezen winterhard te zijn".

Kanalen

De soort werd langs of op deze wateren nauwelijks waargenomen.

Plassen

Bepaalde plassen blijken voor de soort voor kortere of langere tijd een aangename plaats te zijn. Zo werd vlak voor de novembertelling van '96 op Aquabest 38 ex. waargenomen. Enkele dagen later waren ze weer vertrokken.

Op de Landsard werd tijdens de telling van november '97 een groep van 18 ex. waargenomen.

Op de plas aan de A58 werd tijdens de novembertelling van '96 een groep van 12 ex. waargenomen.

Verder werd op de Flaes en de Kempervennen kleine populaties gezien.

Vergelijking met de 80-er jaren

In de 90-er jaren werden in totaal 588 ex. waargenomen. Tijdens de 12 tellingen in de 80-er jaren werden in het stroomgebied totaal 26 ex. gezien. Ook toen werden ze vooral op de benedenlopen waargenomen. Op de plassen werden in de vierjarige telperioden van de 80-er jaren twee maal nijlganzen waargenomen, nl. 6 ex. op de Visvijvers Valkenswaard en 2 ex. op de Vlasroot. In de winters van '96/'97 en '97/'98 werden op de plassen 57 ex. waargenomen, verdeeld over 14 groepen.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Nijlgans

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Stroomgebied Dommel-West													
Oude Ley	0	4	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	4
Voorste Stroom	-	-	-	0	10	17	-	9	0	0	5	-	41
Essche Stroom	0	2	0	0	31	12	5	2	1	1	2	-	56
Peusel	0	0	1	0	0	-	6	2	-	0	0	-	9
Achterste Stroom	2	2	-	0	4	2	0	0	2	6	-	-	18
Groote Beerze be	3	3	0	0	9	2	7	0	0	0	0	0	24
Groote Beerze mi	0	0	0	0	0	2	4	1	0	2	0	2	11
Groote Beerze bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Aa	0	2	11	2	4	6	-	2	3	3	2	0	35
Subtotaal West	5	13	12	2	58	41	22	16	6	12	9	2	198
Stroomgebied Dommel-Oost													
Run	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keersop	0	0	0	2	2	6	0	3	0	0	0	0	13
Beekloop	0	0	0	0	5	2	6	0	2	2	2	0	19
Dommel be	12	22	38	3	21	29	20	23	19	21	19	24	251
Dommel mi	2	2	0	2	0	0	0	0	2	0	0	2	10
Dommel bo	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	2	5
Tongelreep	2	0	2	2	0	8	1	0	4	0	5	3	27
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bulder Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Kleine Dommel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Subtotaal Oost	16	24	40	11	28	46	27	26	27	23	28	31	327
TOTAAL	21	37	52	13	86	87	49	42	33	35	37	33	525
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	3	0	2	0	0	0	0	5
Beatrixkanaal	-	-	-	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
TOTAAL	-	-	-	0	1	3	0	2	0	0	0	0	6
Plassen													
Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	0	-	0	0	0	2	2
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	1	1
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
De Flaes	-	-	-	-	-	-	4	0	2	6	5	4	21
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	18	0	0	18
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	2	0	0	4	2	2	10
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Aquabest	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Floegstraat	-	-	-	-	-	-	3	0	2	0	0	0	5
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	9	0	4	28	7	9	57

Nijlgans

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per **telling** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	21	13	49	35	118	22%
Totaal Telling II	37	86	42	37	202	38%
Totaal Telling III	52	87	33	33	205	39%
	110	186	124	105	525	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	5	2	22	12	41	21%
Totaal Telling II	13	58	16	9	96	48%
Totaal Telling III	12	41	6	2	61	31%
	30	101	44	23	198	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	16	11	27	23	77	24%
Totaal Telling II	24	28	26	28	106	32%
Totaal Telling III	40	46	27	31	144	44%
	80	85	80	82	327	

Aantal getelde exempl. per **beekcategorie** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	84	113	79	73	349	66%
Middenlopen	6	39	27	13	85	16%
Bovenlopen	20	34	18	19	91	17%
	110	186	124	105	525	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	12	60	17	9	98	49%
Middenlopen	0	29	22	9	60	30%
Bovenlopen	18	12	5	5	40	20%
	30	101	44	23	198	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	72	53	62	64	251	77%
Middenlopen	6	10	5	4	25	8%
Bovenlopen	2	22	13	14	51	16%
	80	85	80	82	327	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	0	0	nvt
Totaal Telling II	1	2	0	3	
Totaal Telling III	3	0	0	3	
	4	2	0	6	

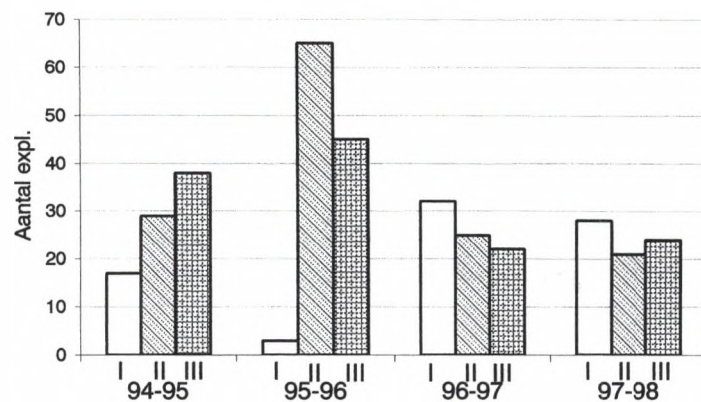
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

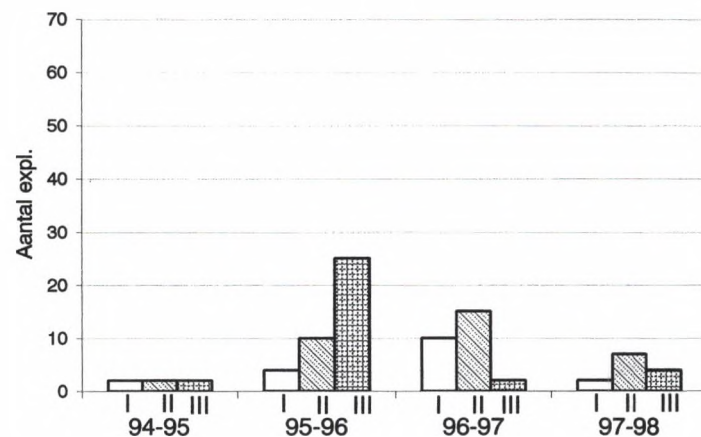
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		9	28	37	65%
Totaal Telling II		0	7	7	12%
Totaal Telling III		4	9	13	23%
		13	44	57	

Nijlgans

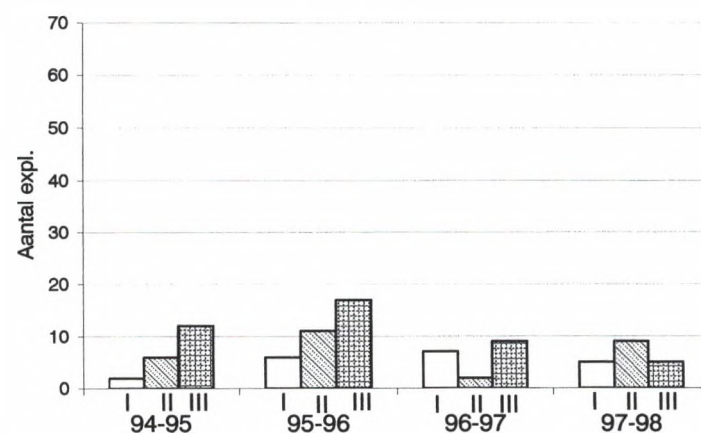
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.10 Wilde eend

Beken

Deze soort bleek volgens de tellingen op de beken het talrijkst voor te komen. De soort rust in het algemeen overdag op water en foerageert vooral 's-nachts. Ongeveer 90% van zijn voedsel bestaat uit plantaardig materiaal.

Op de benedenlopen werden net zo veel exemplaren gezien als op de boven- en middenlopen tezamen.

Tijdens de januaritellingen werd in z'n geheel 50% van het "winterbestand" gezien. Dit wijst erop dat het bekenstelsel als belangrijk overwinteringsgebied voor deze soort fungeert

Kanalen

Ook op deze wateren komt de soort redelijk voor. Ook tijdens de koudste januaritelling was het aantal het grootst. Tijdens die telling was de aantalsverhouding op beide kanalen gemiddeld ca. 5 ex./km. Op de beken was die toen 19 ex./km. De meeste exemplaren werden waargenomen bij overhangende struiken boven het wateroppervlak.

De betekenis van de kanalen voor deze soort in de winter zal zeker toenemen wanneer na de werkzaamheden door overhangende takken en struiken weer meer schuilplaatsen aan de oevers zullen ontstaan.

Plassen

Uit de resultaten blijkt dat vooral de grotere plassen de meeste exemplaren herbergen.

Dat in de Kempervennen steeds veel wilde eenden waargenomen werden, komt waarschijnlijk door de aanwezigheid van grote groepen soepeenden waar de wilde eenden door aangetrokken worden. Ook het voeren van eenden door bezoekers van het bungalowpark, zal hiermee te maken hebben.

De Boterplas blijkt in strenge winters langer open te blijven dan andere plassen, hetgeen blijkt uit het grote aantal dat alleen tijdens de telling van januari '97 hier gezien is. Op deze plas concentreerde zich toen ± 2.000 ex. in het laatst overgebleven open water (door het grote aantal bleef het wak bestaan!).

De Landsard, waar zich doorgaans weinig vogelsoorten ophouden door de aanwezigheid van een skelterbaan ("herrieterrein"), blijkt door wilde eenden overdag toch gebruikt te worden als rustgebied.

Vergelijking met de 80-er jaren

Tijdens de 90-er jaren tellingen werden op de beken ongeveer evenveel wilde eenden waargenomen als in de 80-er jaren.

In de 80-er jaren werden, in tegenstelling tot de 90-er jaren, tijdens de maarttellingen duidelijk de meeste exemplaren waargenomen.

Ook toen werden op de benedenlopen de meeste exemplaren gezien.

Evenals in de 90-er jaren werden op de grootste plassen de grootste aantallen geteld.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Wilde eend

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
<i>Stroomgebied Dommel-West</i>													
Oude Ley	10	55	6	35	0	0	-	-	-	-	-	-	106
Voorste Stroom	-	-	-	26	125	44	-	98	26	25	81	-	425
Essche Stroom	227	198	143	183	446	156	123	250	70	182	21	-	1999
Reusel	99	206	51	104	124	-	137	382	-	25	70	-	1198
Achterste Stroom	32	200	-	0	27	46	30	349	0	18	-	-	702
Groote Beerze be	191	155	69	54	157	293	50	11	53	9	0	76	1118
Groote Beerze mi	27	66	79	53	143	76	49	584	129	108	46	105	1465
Groote Beerze bo	120	55	35	0	141	133	90	433	46	65	111	169	1398
Kleine Beerze	4	6	23	15	5	76	64	5	49	5	2	16	270
Kleine Aa	11	14	6	1	89	16	-	102	15	37	15	24	330
Subtotaal West	721	955	412	471	1257	840	543	2214	388	474	346	390	9011

<i>Stroomgebied Dommel-Oost</i>													
Run	63	237	67	68	105	116	23	245	71	26	9	75	1105
Keersop	6	22	42	5	128	133	22	203	72	5	33	130	801
Beekloop	2	1	17	1	0	0	2	246	23	0	7	4	303
Dommel be	863	889	389	609	1152	945	755	2114	344	658	683	414	9815
Dommel mi	61	38	24	20	122	57	60	318	56	9	54	38	857
Dommel bo	41	98	51	0	79	127	22	139	39	31	48	28	703
Tongelreep	126	108	118	31	165	183	77	231	202	93	193	399	1926
Strijper Aa	0	0	8	0	70	51	6	0	8	60	0	-	203
Groote Aa	40	48	18	70	37	62	56	111	25	59	63	-	589
Bulder Aa	1	0	12	3	4	5	12	219	11	3	0	-	270
Sterkselsche Aa	0	0	-	4	10	7	0	0	3	3	4	-	31
Kleine Dommel	36	25	36	67	78	97	2	4	52	31	74	43	545
Subtotaal Oost	1239	1466	782	878	1950	1783	1037	3830	906	978	1168	1131	17148

TOTAAL	1960	2421	1194	1349	3207	2623	1580	6044	1294	1452	1514	1521	26159
---------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	--------------

Kanalen

Wilhelminakanaal	-	-	-	190	267	211	236	396	76	239	276	109	2000
Beatrixkanaal	-	-	-	3	39	34	28	200	42	2	39	2	389
TOTAAL	-	-	-	193	306	245	264	596	118	241	315	111	2389

Plassen

Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	40	0	16	200	48	-	304
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	62	0	6	0	8	-	76
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	33	-	26	38	21	24	142
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	7	0	1	0	8
Het Goor	-	-	-	-	-	-	148	0	137	420	1230	180	2115
De Raes	-	-	-	-	-	-	380	0	38	243	465	224	1350
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	121	0	0	15	136
E3-strand	-	-	-	-	-	-	220	0	0	0	0	5	225
Landsard	-	-	-	-	-	-	185	0	36	256	84	60	621
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	334	436	114	452	217	91	1644
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	12	4	24	18	58
Aquabest	-	-	-	-	-	-	38	144	0	26	146	22	376
Floegstraat	-	-	-	-	-	-	134	0	56	65	94	24	373
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	125	35	107	110	106	31	514
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	1699	615	676	1814	2444	694	7942

Wilde eend

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per *telling* per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	1960	1349	1580	1452	6341	24%
Totaal Telling II	2421	3207	6044	1514	13186	50%
Totaal Telling III	1194	2623	1294	1521	6632	25%
	5575	7179	8918	4487	26159	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	721	471	543	474	2209	25%
Totaal Telling II	955	1257	2214	346	4772	53%
Totaal Telling III	412	840	388	390	2030	23%
	2088	2568	3145	1210	9011	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	1239	878	1037	978	4132	24%
Totaal Telling II	1466	1950	3830	1168	8414	49%
Totaal Telling III	782	1783	906	1131	4602	27%
	3487	4611	5773	3277	17148	

Aantal getelde exempl. per *beekcategorie* per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	3356	4068	4149	2061	13634	52%
Middenlopen	1038	1643	2582	1300	6563	25%
Bovenlopen	1181	1468	2187	1126	5962	23%
	5575	7179	8918	4487	26159	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	1215	1362	936	306	3819	42%
Middenlopen	477	695	1336	460	2968	33%
Bovenlopen	396	511	873	444	2224	25%
	2088	2568	3145	1210	9011	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	2141	2706	3213	1755	9815	57%
Middenlopen	561	948	1246	840	3595	21%
Bovenlopen	785	957	1314	682	3738	22%
	3487	4611	5773	3277	17148	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per *telling* per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	193	264	241	698	29%
Totaal Telling II	306	596	315	1217	51%
Totaal Telling III	245	118	111	474	20%
	744	978	667	2389	

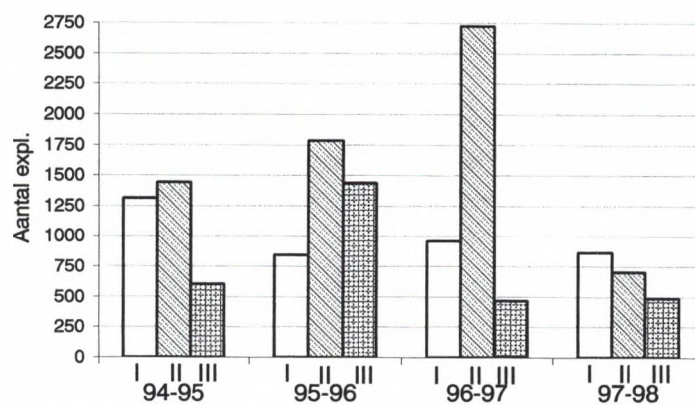
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per *telling* per winter

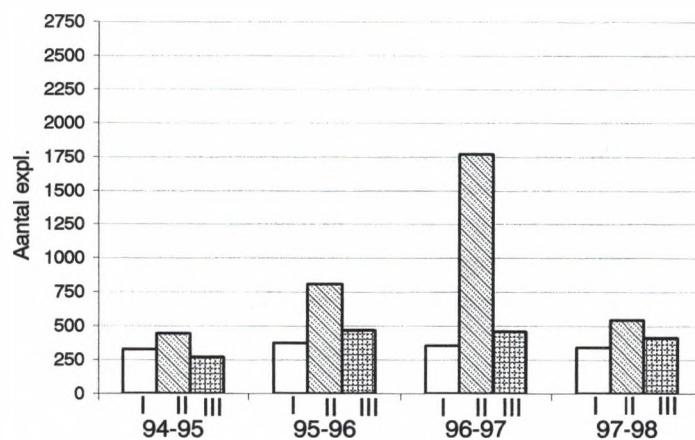
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		1699	1814	3513	44%
Totaal Telling II		615	2444	3059	39%
Totaal Telling III		676	694	1370	17%
		2990	4952	7942	

Wilde eend

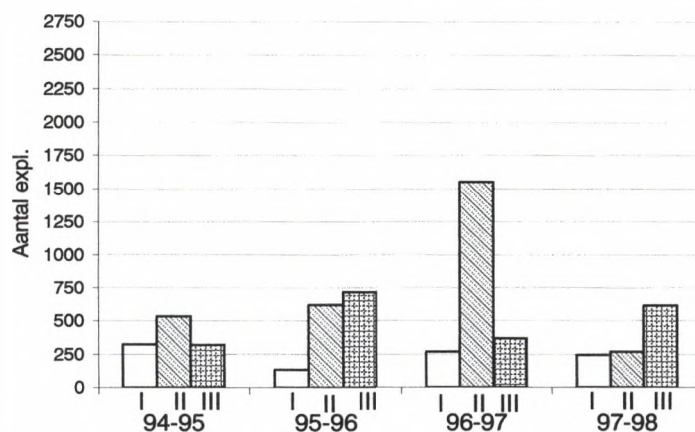
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.11 Krakeend

Beken

Ook deze soort werd sinds de 90-er jaren vaker op de beken gezien, daarom is deze soort ook ondergebracht bij de A-soorten.

De soort werd op de beken vrijwel alleen op de benedenlopen gezien.

Verder geven de resultaten voor het aantalsverloop tijdens de tellingen nogal een grillig beeld. In z'n totaliteit lijkt de trefkans om de soort te zien, zeker in zachte winters, steeds even groot.

Kanalen

Geen exemplaren waargenomen.

Plassen

Op de plassen werden ongeveer evenveel exemplaren gezien als op de beken. Op het Goor werden verreweg de meeste exemplaren aangetroffen. Het Ringselven en 't Tipke bleken ook enkele tientallen te herbergen. De meeste exemplaren werden vooral tijdens de novembertellingen waargenomen.

Vergelijking met de 80-er jaren

Tijdens de 90-er jaren werden op de beken een kleine 250 ex. waargenomen, tegen 6 ex. in de jaren '80. De plassen geven een ander vergelijkingsresultaat. Bijna alle exemplaren (210 ex.) werden waargenomen tijdens de novembertellingen van de 90-er jaren. Het Soerendonks Goor bleek daarvan een kleine 70% voor zijn rekening te nemen.

In de 80-er jaren verschilden de waargenomen aantallen niet zoveel, toen waren dat er 187 op de plassen. De Visvijvers van Valkenswaard en het Beuven waren toen de plassen waar de meeste exemplaren gezien werden.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Krakeend

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Stroomgebied Dommel-West													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Essche Stroom	0	0	0	0	6	5	2	0	0	0	0	-	13
Peusel	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	-	0
Achterste Stroom	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0
Groote Beerze be	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Groote Beerze mi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Groote Beerze bo	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Aa	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
Subtotaal West	0	0	0	0	8	5	2	0	0	0	0	0	15
Stroomgebied Dommel-Oost													
Run	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keersop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beekloop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel be	20	0	28	35	16	60	14	4	4	14	22	11	228
Dommel mi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tongelreep	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Buulder Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Kleine Dommel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Oost	20	0	28	35	16	60	14	4	4	14	22	11	228
TOTAAL	20	0	28	35	24	65	16	4	4	14	22	11	243
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Plassen													
Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	0	-	0	0	0	0	0
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	0	142	0	0	142
De Flaes	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Aquabest	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Roegstraat	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	0	0	0	142	0	0	142

Krakeend

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per *telling* per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	20	35	16	14	85	35%
Totaal Telling II	0	24	4	22	50	21%
Totaal Telling III	28	65	4	11	108	44%
	48	124	24	47	243	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	2	0	2	13%
Totaal Telling II	0	8	0	0	8	53%
Totaal Telling III	0	5	0	0	5	33%
	0	13	2	0	15	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	20	35	14	14	83	36%
Totaal Telling II	0	16	4	22	42	18%
Totaal Telling III	28	60	4	11	103	45%
	48	111	22	47	228	

Aantal getelde exempl. per *beekcategorie* per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	48	122	24	47	241	99%
Middenlopen	0	0	0	0	0	0%
Bovenlopen	0	2	0	0	2	1%
	48	124	24	47	243	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	0	11	2	0	13	87%
Middenlopen	0	0	0	0	0	0%
Bovenlopen	0	2	0	0	2	13%
	0	13	2	0	15	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	48	111	22	47	228	100%
Middenlopen	0	0	0	0	0	0%
Bovenlopen	0	0	0	0	0	0%
	48	111	22	47	228	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per *telling* per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	0	0	nvt
Totaal Telling II	0	0	0	0	
Totaal Telling III	0	0	0	0	
	0	0	0	0	

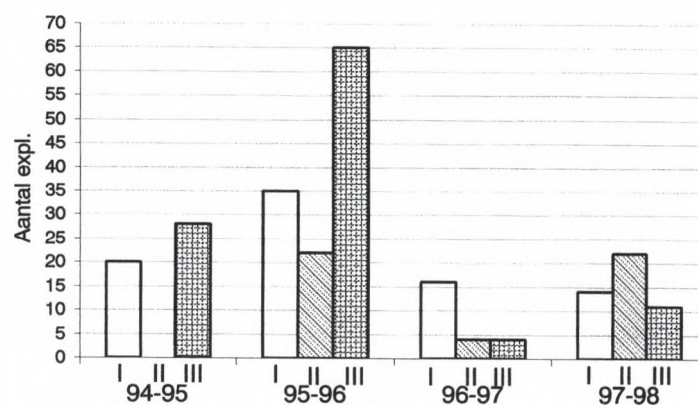
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per *telling* per winter

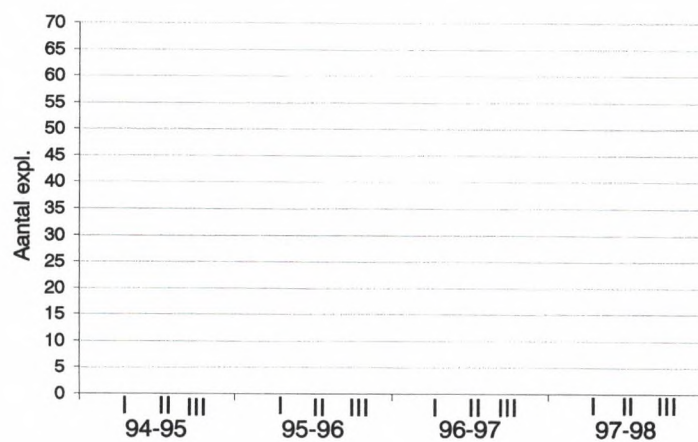
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	142	0	100%
Totaal Telling II	0	0	0	0	0%
Totaal Telling III	0	0	0	0	0%
	0	0	142	142	

Krakeend

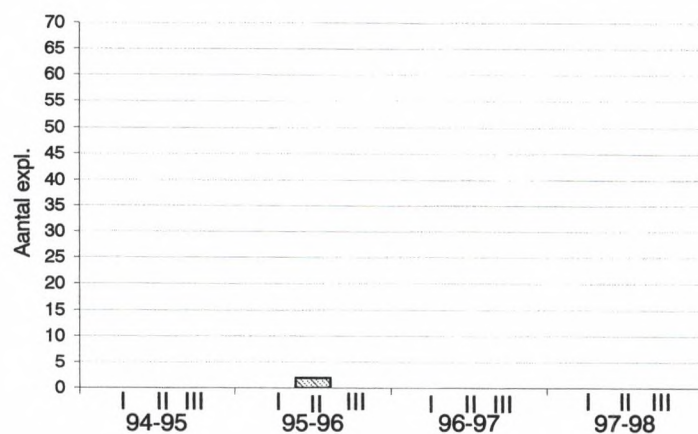
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.12 Smient

Beken

Ook de Smient is een soort die steeds vaker in het stroomgebied gezien wordt. Daarom werd deze soort ook onder de A-soorten gerangschikt.

De soort werd op de beken het meest gezien op de benedenlopen en wel vooral op die van de Dommel en de Essche Stroom. Verder werden de meeste exemplaren tijdens de maarttellingen gezien.

Kanalen

Geen exemplaren waargenomen.

Plassen

Op het Goor, 't Tipke en het Soerendonks Goor werden tezamen enkele tientallen smienten waargenomen. Naast de plassen die geregeld geteld werden, waren er nog enkele tientallen gezien op 't Tipke en het Soerendonks Goor.

Vergelijking met de 80-er jaren

In de 90-er jaren werden op de beken 416 ex. waargenomen.

In de 80-er jaren werden alleen op de Grootte Beerze (2 ex.) en op de benedenloop van de Dommel (10 ex.) smienten gezien.

Op de plassen werden in de 90-er jaren tijdens de tellingen enkele tientallen exemplaren gezien. In de 80-er jaren werden op enkele plassen slechts enkele exemplaren gezien. Alleen op het Soerendonks Goor werden toen tijdens 8 tellingen 28 ex. gezien.

Resumerend is de toename van de soort 's-winters in 10 jaar tijd op de beken groot geweest en op de plassen minimaal.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Smient

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Stroomgebied Dommel-West													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Essche Stroom	0	0	0	2	62	14	3	0	28	6	0	-	115
Peusel	0	0	0	0	0	0	0	4	-	0	0	-	4
Achterste Stroom	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0
Groote Beerze be	0	0	0	0	2	9	0	0	0	0	0	0	11
Groote Beerze mi	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	4
Groote Beerze bo	0	0	0	0	2	9	0	4	0	0	0	0	15
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Aa	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
Subtotaal West	0	0	0	2	66	32	3	12	28	6	0	0	149
Stroomgebied Dommel-Oost													
Run	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keersop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beekloop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel be	4	18	20	9	0	129	0	0	51	0	7	23	261
Dommel mi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tongelreep	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0	-	11
Buulder Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Kleine Dommel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Oost	4	18	20	20	0	129	0	0	51	0	7	23	272
TOTAAL	4	18	20	22	66	161	3	12	79	6	7	23	421
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2
TOTAAL	-	-	-	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2
Plassen													
Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	0	-	0	0	0	0	0
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
De Raes	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Aquabest	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Floegstraat	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0

Smient

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per **telling** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	4	22	3	6	35	8%
Totaal Telling II	18	66	12	7	103	24%
Totaal Telling III	20	161	79	23	283	67%
	42	249	94	36	421	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	2	3	6	11	7%
Totaal Telling II	0	66	12	0	78	52%
Totaal Telling III	0	32	28	0	60	40%
	0	100	43	6	149	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	4	20	0	0	24	9%
Totaal Telling II	18	0	0	7	25	9%
Totaal Telling III	20	129	51	23	223	82%
	42	149	51	30	272	

Aantal getelde exempl. per **beekcategorie** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	42	227	82	36	387	92%
Middenlopen	0	11	8	0	19	5%
Bovenlopen	0	11	4	0	15	4%
	42	249	94	36	421	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	0	89	31	6	126	85%
Middenlopen	0	0	8	0	8	5%
Bovenlopen	0	11	4	0	15	10%
	0	100	43	6	149	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	42	138	51	30	261	96%
Middenlopen	0	11	0	0	11	4%
Bovenlopen	0	0	0	0	0	0%
	42	149	51	30	272	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	2	0	2	100%
Totaal Telling II	0	0	0	0	0%
Totaal Telling III	0	0	0	0	0%
	0	2	0	2	

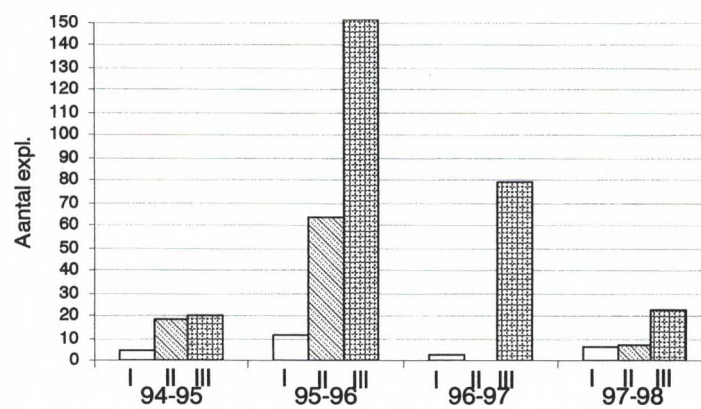
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

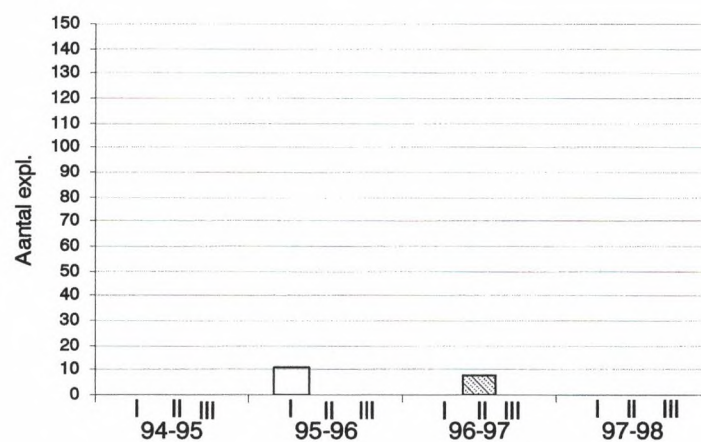
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	0	0	nvt
Totaal Telling II	0	0	0	0	
Totaal Telling III	0	0	0	0	
	0	0	0	0	

Smient

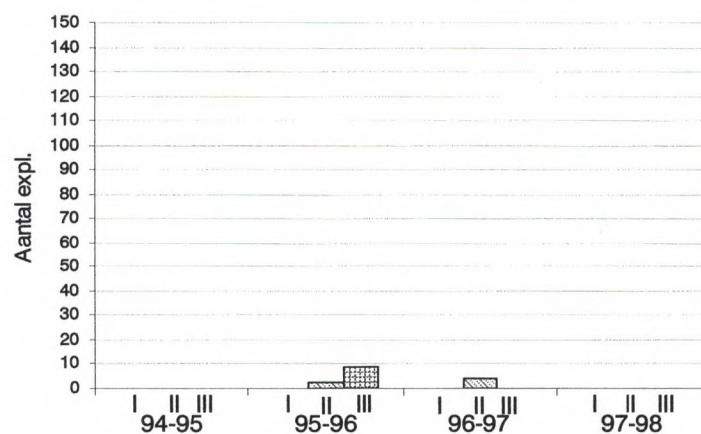
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.13 Wintertaling

Beken

De soort bevond zich vooral op beneden- en middenlopen van het stroomgebied. Met name de benedenloop van de Dommel en de Tongelreep werd door de soort 's-winters goed bezocht. De meeste exemplaren werden gedurende de januaritellingen waargenomen en wel twee maal meer dan tijdens de november- en maarttellingen. Hieruit kan blijken dat het bekenstelsel een belangrijk overwinteringsgebied voor deze soort is.

Opvallend is dat tijdens de tellingen van '95/'96 veel meer wintertalingen gezien werden dan in de andere jaren. Een verklaring hiervoor is moeilijk te geven omdat volgens de weergegevens deze winter zacht geweest is. Dit geldt overigens ook voor een aantal andere soorten.

Kanalen

Van deze wateren werd door deze soort 's-winters weinig gebruik gemaakt. Na 1996 was Rijkswaterstaat begonnen met het aanbrengen van nieuwe beschoeiingen in het Wilhelminakanaal. Hiervoor moesten overhangende takken en struiken boven het water gekapt worden waardoor alle schuilplaatsen verloren zijn gegaan. Dit is waarschijnlijk de oorzaak dat er na '95/'96 nauwelijks wintertalingen zijn waargenomen.

Op de oevers van het Beatrixkanaal komen nauwelijks overhangende struiken voor. Dit verklaart waarschijnlijk het ontbreken van de soort op dit kanaal.

Plassen

De vergelijkingen van de telresultaten geven voor de plassen een grillig verloop.

De soort zit veel meer in de geborgenheid van riet of andere begroeiing dan andere eendensoorten. Verder is de soort vrij schuw. Dit kan een oorzaak zijn dat de soort vooral op plassen met brede oeverbegroeiing, onderteld is.

Het Goor en De Flaes zijn de plassen in het stroomgebied waarop verreweg de meeste exemplaren werden waargenomen.

Vergelijking met de 80-er jaren

Tijdens de 90-er jaren inventarisaties werden op de beken ± 3.000 wintertalingen waargenomen. In de 80-er jaren was dat 20% minder. Toen bleek ook een duidelijke voorkeur te bestaan voor de benedenlopen. Ook toen werden de meeste exemplaren op de benedenloop van de Dommel en de Tongelreep gezien.

Tijdens de 80-er jaren werden tijdens de novembertellingen duidelijk de minste exemplaren waargenomen.

Op de plassen werden gemiddeld tijdens de 80-er jaren beduidend meer wintertalingen gezien dan in de 90-er jaren.

Toen werden op het Soerendonks Goor en op de vennen van Strabrechtse Heide de meeste exemplaren waargenomen.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Wintertaling

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
Stroomgebied Dommel-West													
Oude Ley	0	14	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	14
Voorste Stroom	-	-	-	33	57	61	-	67	44	59	11	-	332
Essche Stroom	0	0	2	3	66	38	0	0	0	0	0	-	109
Peusel	3	2	4	25	3	-	8	0	-	20	0	-	65
Achterste Stroom	0	72	-	1	50	22	1	19	1	2	-	-	168
Groote Beerze be	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Groote Beerze mi	5	8	10	18	106	24	7	71	30	27	0	6	312
Groote Beerze bo	0	0	0	0	1	4	0	0	0	0	0	0	5
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	4	0	6
Kleine Aa	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1	0	1
Subtotaal West	8	96	16	80	283	151	16	157	75	108	16	6	1012
Stroomgebied Dommel-Oost													
Run	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keersop	0	0	0	0	0	0	4	10	0	0	0	0	14
Beekloop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel be	15	70	9	59	165	198	9	51	88	106	96	51	917
Dommel mi	0	2	0	4	33	21	0	10	3	18	11	10	112
Dommel bo	0	1	0	0	6	28	0	27	2	0	0	0	64
Tongelreep	53	85	0	40	255	35	61	46	25	51	3	42	696
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	-	3
Bulder Aa	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	-	4
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	2	0	0	0	0	0	-	2
Kleine Dommel	16	9	0	54	45	16	0	0	5	15	16	0	176
Subtotaal Oost	84	167	9	159	504	300	74	148	124	190	126	103	1988
TOTAAL	92	263	25	239	787	451	90	305	199	298	142	109	3000
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	4	0	0	0	0	0	4	8
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	0	0	4	0	0	0	0	0	4	8
Plassen													
Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	0	-	0	0	0	2	2
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	1	1
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
De Flaes	-	-	-	-	-	-	4	0	2	6	5	4	21
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	0	0	0	4	0	0	4
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	30	0	30
Aquabest	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	4	4
Floegstraat	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	0	0	2	3	2	0	7
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	4	0	4	13	37	11	69

Wintertaling

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per **telling** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	92	239	90	298	719	24%
Totaal Telling II	263	787	305	142	1497	50%
Totaal Telling III	25	451	199	109	784	26%
	380	1477	594	549	3000	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	8	80	16	108	212	21%
Totaal Telling II	96	283	157	16	552	55%
Totaal Telling III	16	151	75	6	248	25%
	120	514	248	130	1012	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	84	159	74	190	507	26%
Totaal Telling II	167	504	148	126	945	48%
Totaal Telling III	9	300	124	103	536	27%
	260	963	346	419	1988	

Aantal getelde exempl. per **beekcategorie** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	168	602	169	255	1194	40%
Middenlopen	52	502	260	193	1007	34%
Bovenlopen	160	373	165	101	799	27%
	380	1477	594	549	3000	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	74	180	21	2	277	27%
Middenlopen	25	327	227	123	702	69%
Bovenlopen	21	7	0	5	33	3%
	120	514	248	130	1012	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	94	422	148	253	917	46%
Middenlopen	27	175	33	70	305	15%
Bovenlopen	139	366	165	96	766	39%
	260	963	346	419	1988	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	0	0	nvt
Totaal Telling II	0	0	0	0	
Totaal Telling III	4	0	4	8	
	4	0	4	8	

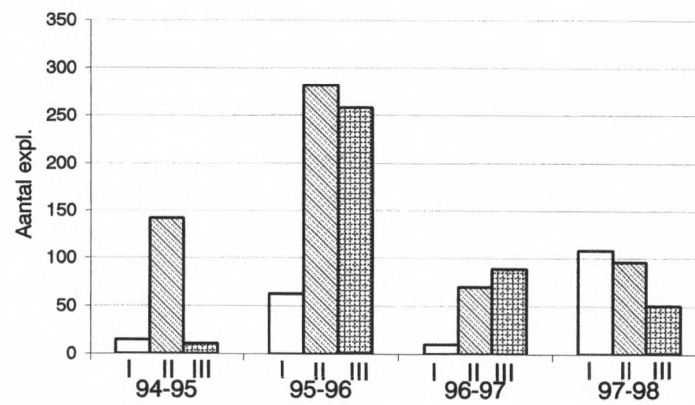
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

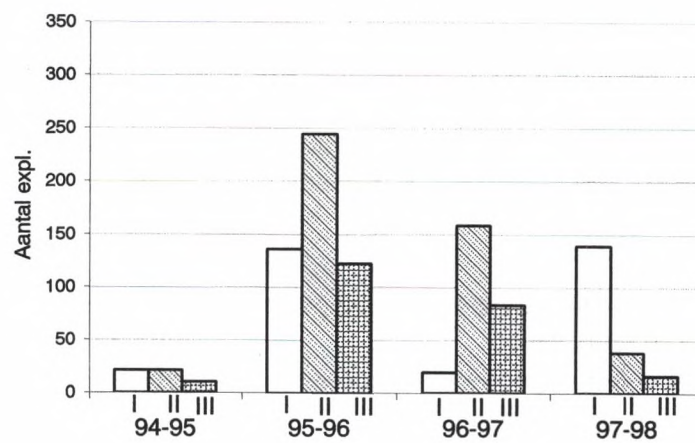
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		4	13	17	24%
Totaal Telling II		0	37	37	54%
Totaal Telling III		4	11	15	22%
		8	61	69	

Wintertaling

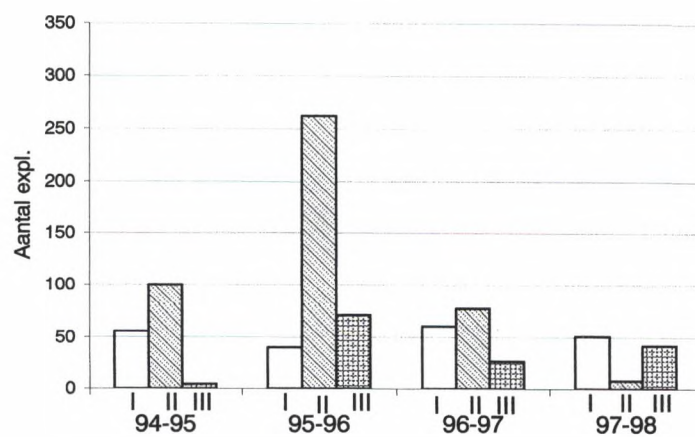
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.14 Tafeleend

Beken

De soort lijkt een voorkeur te hebben voor de breedste en diepste gedeelten van de beken.

De benedenloop van de Dommel herbergde van deze soort verreweg de meeste exemplaren (ca. 87%). Het overige deel zat voornamelijk in het oostelijk deel van het stroomgebied en wel op de benedenlopen ten noorden van het Wilhelminakanaal.

Tijdens de januaritellingen werden steeds de meeste exemplaren gezien. In de strenge winter '96/'97 werd tijdens de januaritelling meer exemplaren gezien dan in de drie andere jaren tezamen. Op de plassen werd toen geen enkel exemplaar geteld (ijs).

Kanalen

De resultaten van de maarttelling '97 had het leeuwenaandeel over de gehele inventarisatieperiode. De soort werd tijdens deze telling in drie groepen waargenomen die zich in de breedste gedeelten van het kanaal bevonden. Ondanks dit grote aantal lijkt het erop dat kanalen voor duikeenden als verblijfplaats overdag niet zo interessant is (scheepvaart?).

Plassen

Op sommige plassen bleken regelmatig tafeleenden voor te komen. Dit waren met name Karpendonkse plas, Ekkersweijer en Aquabest.

De Boterplas was tijdens de januaritelling van '97 de plas die als laatste dicht vror. Dit was toen de enige plas waarop nog tafeleenden gezien werden.

Vergelijking met de 80-er jaren

Tijdens de 90-er jaren werden in het stroomgebied van de Dommel ruim 2,5 keer meer tafeleenden waargenomen dan in de 80-er jaren.

De minste exemplaren werden toen ook tijdens de novembertellingen gezien.

Ook de benedenloop van de Dommel herbergde toen ook duidelijk de meeste exemplaren ($\pm 75\%$ van het geheel).

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Tafeleend

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Stroomgebied Dommel-West													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	8	9	-	63	0	0	0	-	80
Esche Stroom	0	2	0	0	1	6	0	0	0	0	0	-	9
Reusel	0	0	0	0	0	-	0	5	-	0	0	-	5
Achterste Stroom	0	0	-	0	2	1	0	8	1	0	-	-	12
Groote Beerze be	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	
Groote Beerze mi	0	0	0	1	5	1	0	36	0	2	0	0	45
Groote Beerze bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Aa	0	0	0	0	2	0	-	0	0	0	0	0	2
Subtotaal West	0	2	0	1	18	18	0	112	1	2	0	0	154
Stroomgebied Dommel-Oost													
Run	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keersop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beekloop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel be	22	137	1	87	180	21	3	404	1	5	99	41	1001
Dommel mi	0	13	0	6	5	0	0	60	0	0	2	1	87
Dommel bo	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	3
Tongelreep	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bulder Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Kleine Dommel	1	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	1	8
Subtotaal Oost	23	150	1	93	185	27	3	467	1	5	101	43	1099
TOTAAL	23	152	1	94	203	45	3	579	2	7	101	43	1253
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	14	116	0	0	0	0	0	0	130
Beatrixkanaal	-	-	-	0	14	0	0	0	0	0	0	0	14
TOTAAL	-	-	-	0	28	116	0	0	0	0	0	0	144
Plassen													
Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	0	-	0	0	0	0	0
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	8	5	15	17	45
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	0	2	18	12	32
De Flaes	-	-	-	-	-	-	0	0	2	8	0	0	10
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	1	1
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	1	0	28	12	41
Aquabest	-	-	-	-	-	-	16	0	18	12	168	18	232
Floegstraat	-	-	-	-	-	-	20	0	0	0	0	0	20
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	1	0	28	0	0	33	62
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	37	0	57	27	229	93	443

Tafeleend

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per *telling* per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	23	94	3	7	127	10%
Totaal Telling II	152	203	579	101	1035	83%
Totaal Telling III	1	45	2	43	91	7%
	176	342	584	151	1253	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	1	0	2	3	2%
Totaal Telling II	2	18	112	0	132	86%
Totaal Telling III	0	18	1	0	19	12%
	2	37	113	2	154	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	23	93	3	5	124	11%
Totaal Telling II	150	185	467	101	903	82%
Totaal Telling III	1	27	1	43	72	7%
	174	305	471	149	1099	

Aantal getelde exempl. per *beekcategorie* per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	162	299	417	145	1023	82%
Middenlopen	14	41	164	6	225	18%
Bovenlopen	0	2	3	0	5	0%
	176	342	584	151	1253	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	2	11	9	0	22	14%
Middenlopen	0	24	104	2	130	84%
Bovenlopen	0	2	0	0	2	1%
	2	37	113	2	154	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	160	288	408	145	1001	91%
Middenlopen	14	17	60	4	95	9%
Bovenlopen	0	0	3	0	3	0%
	174	305	471	149	1099	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per *telling* per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	0	0	nvt
Totaal Telling II	28	0	0	28	
Totaal Telling III	116	0	0	116	
	144	0	0	144	

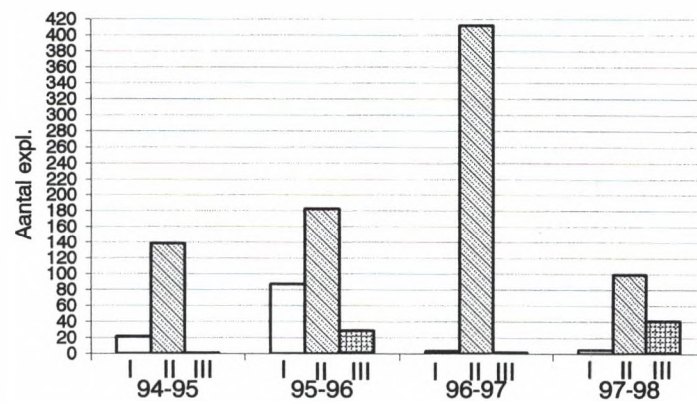
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per *telling* per winter

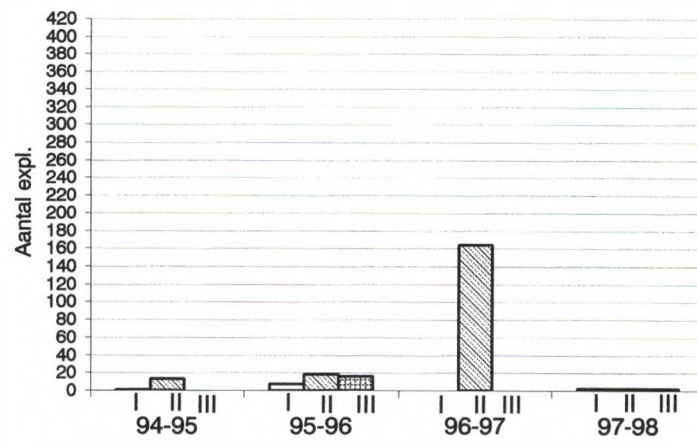
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		37	27	64	14%
Totaal Telling II		0	229	229	52%
Totaal Telling III		57	93	150	34%
		94	349	443	

Tafeleend

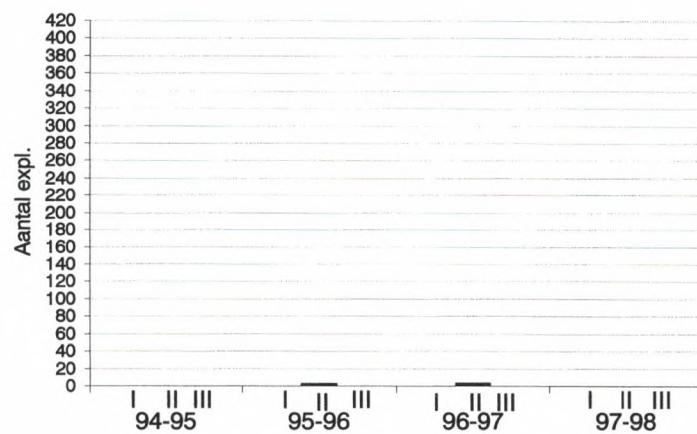
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.15 Kuifeend

Beken

In het oostelijk deel van het stroomgebied werd de soort alleen op de benedenloop van de Dommel gezien. En dan wel met zulke aantallen, dat deze beek meer dan driekwart van alle waarnemingen voor zijn rekening nam. Per telling werd op dit deel gemiddeld 80 ex. waargenomen.

In het westelijk deel bevond de soort zich ook vooral op de benedenlopen.

Tijdens de januaritellingen werd de soort het meest waargenomen, hetgeen erop wijst dat de soort de beken gebruikt als overwinteringsgebied.

Kuifeenden en tafeleenden werden vaak samen in groepen bij elkaar gezien. De getelde aantallen gedurende de vierjarige periode van beide soorten verschillen zeer weinig van elkaar (resp. 1.221 en 1.253). Beide soorten vertoonden ook een opvallende gelijkenis met de aantalsverdeling over de beekcategorieën tijdens de telperioden.

Een verschil is misschien dat de Kuifeend meer aanwezig was op de benedenlopen van het oostelijk deel.

Kanalen

Van deze wateren lijkt de soort weinig gebruik te maken. Van de 12 tellingen werd slechts eenmaal een groep van 20 ex waargenomen. Deze groep rustte op een breed gedeelte van het Wilhelminakanaal.

Plassen

Uit de waarnemingen lijkt de tendens dat de soort tijdens de januaritellingen nauwelijks op de plassen voorkomt. Tijdens de maartellingen werd de soort het meest op de plassen gezien, dit is een afwijkend beeld t.o.v. de beken.

De Visvijvers Valkenswaard, Aquabest en als natuurlijke wateren De Flaes en Het Goor herbergden de meeste exemplaren.

Vergelijking met de 80-er jaren

Tijdens de 90-er jaren werden ruim 1,5 keer meer exemplaren waargenomen.

In de 80-er jaren werden tijdens de maartellingen duidelijk meer exemplaren gezien dan tijdens de november- en januaritellingen, dit in tegenstelling tot de 90-er jaren.

De aantalsverdeling over de beken gaf toen, evenals in de 90-er jaren, een duidelijke voorkeur voor de benedenlopen. Ook toen bleken er op de benedenloop van de Dommel de meeste exemplaren gezien te zijn (ca. 80%).

- = niet geteld

0 = geteld maar geen exemplaren aanwezig

Kuifeend

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Stroomgebied Dommel-West													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	1	8	-	66	2	0	1	-	78
Essche Stroom	0	18	15	0	8	17	0	0	0	0	0	-	58
Reusel	0	0	2	0	0	-	0	11	-	0	0	-	13
Achterste Stroom	0	0	-	0	2	9	0	33	9	1	-	-	54
Groote Beerze be	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2
Groote Beerze mi	0	2	2	1	24	0	0	8	2	2	1	2	44
Groote Beerze bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Aa	0	0	2	0	10	0	-	0	2	0	0	0	14
Subtotaal West	0	20	21	1	45	34	1	118	15	3	2	3	263
Stroomgebied Dommel-Oost													
Run	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keersop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beekloop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel be	54	320	5	70	158	64	14	155	25	1	67	22	955
Dommel mi	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Dommel bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tongelreep	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bulder Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	1	-	1
Kleine Dommel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Oost	54	320	5	70	158	66	14	155	25	1	68	22	958
TOTAAL	54	340	26	71	203	100	15	273	40	4	70	25	1221
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	20	0	1	0	0	0	0	21
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	0	0	20	0	1	0	0	0	0	21
Plassen													
Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	0	0	8	0	2	-	10
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	0	-	0	0	0	0	0
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	4	0	0	1	5
Het Goor	-	-	-	-	-	-	2	0	0	13	0	13	28
De Flaes	-	-	-	-	-	-	8	0	0	3	0	24	35
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	4	0	4
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	6	0	0	12	18
Aquabest	-	-	-	-	-	-	24	0	22	12	0	18	76
Floegstraat	-	-	-	-	-	-	2	0	0	0	0	0	2
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	0	0	25	0	2	68	95
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	36	0	65	28	8	136	273

Kuifeend

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per *telling* per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	54	71	15	4	144	12%
Totaal Telling II	340	203	273	70	886	73%
Totaal Telling III	26	100	40	25	191	16%
	420	374	328	99	1221	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	1	1	3	5	2%
Totaal Telling II	20	45	118	2	185	70%
Totaal Telling III	21	34	15	3	73	28%
	41	80	134	8	263	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	54	70	14	1	139	15%
Totaal Telling II	320	158	155	68	701	73%
Totaal Telling III	5	66	25	22	118	12%
	379	294	194	91	958	

Aantal getelde exempl. per *beekcategorie* per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	412	328	237	92	1069	88%
Middenlopen	6	36	89	6	137	11%
Bovenlopen	2	10	2	1	15	1%
	420	374	328	99	1221	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	33	36	43	2	114	43%
Middenlopen	6	34	89	6	135	51%
Bovenlopen	2	10	2	0	14	5%
	41	80	134	8	263	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	379	292	194	90	955	100%
Middenlopen	0	2	0	0	2	0%
Bovenlopen	0	0	0	1	1	0%
	379	294	194	91	958	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per *telling* per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	0	0	nvt
Totaal Telling II	0	1	0	1	
Totaal Telling III	20	0	0	20	
	20	1	0	21	

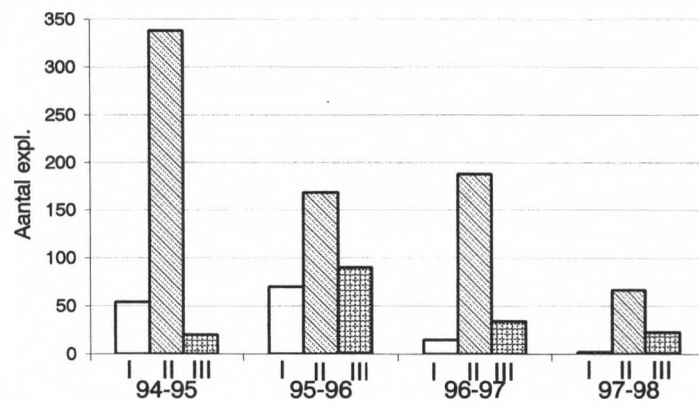
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per *telling* per winter

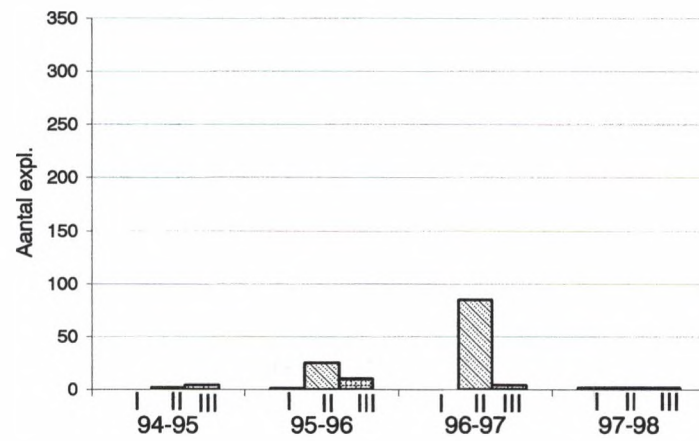
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		36	28	64	23%
Totaal Telling II		0	8	8	3%
Totaal Telling III		65	136	201	74%
		101	172	273	

Kuifeend

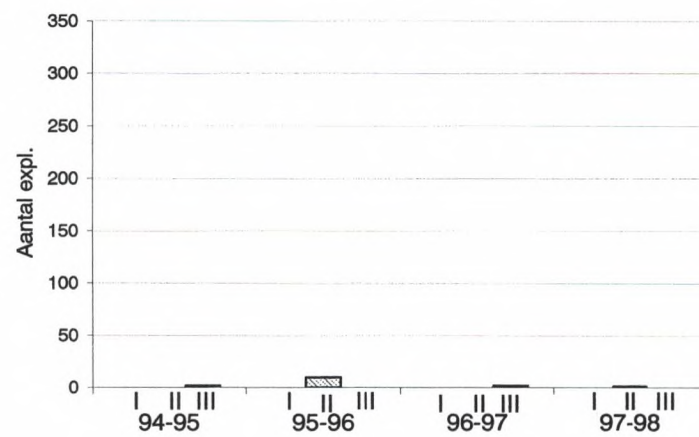
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.16 Waterhoen

Beken

Gedurende de vierjarige telperiode werden ruim 11.000 ex. geteld.

Verhoudingsgewijs kwam de soort langs de beekcategoriegrenzen voor in 1:4:8 (resp. boven-, midden- en benedenloop). Dit wijst op een grote voorkeur voor de benedenlopen. De benedenloop van de Dommel bleek ca. 50% van de totale winterpopulatie te herbergen.

Ongeacht of het nu een strenge of een zachte winter was, liepen de aantallen tijdens de winterperiodes niet zoveel uit elkaar.

Kanalen

Deze waters hebben voor deze soort 's-winters zeker een betekenis.

Opvallend is dat de winterpopulatie op het Beatrixkanaal tijdens zachte en strenge winters weinig fluctueerde. Op het Wilhelminakanaal daarentegen was de populatie tijdens de strenge winter van '96/'97 vrijwel in z'n geheel verdwenen.

Het is bekend, dat op de oevers van de kanalen waterhoentjes broeden.

Tijdens een januaritelling werd gezien dat juveniele waterhoentjes nog gevoerd werden. Dit kan erop wijzen, dat sommige waterhoentjes standvogel zijn en hun broedgebied dan niet verlaten.

Tijdens de tellingen werden vrijwel steeds op dezelfde locaties concentraties waterhoentjes gezien (vb sluizen Haghorst en Wilhelminakanaal ter hoogte van Nijssenstraat). Waren dit wintergasten? Want langs de kanalen werden ook menigmaal solitaire vogels gezien. Waren dit dan standvogels, die in hun broedterritorium verbleven?

Plassen

Deze wateren lijken voor deze soort 's-winters weinig betekenis te hebben. Er werden steeds maar enkele exemplaren gezien. Misschien is door bovenstaande de conclusie te trekken, dat de waargenomen vogels territoriumhouders (standvogels) waren.

Vergelijking met de 80-er jaren

Tijdens de 90-er jaren-inventarisaties werden bijna 1,5 keer meer waterhoentjes waargenomen. Ook tijdens de 80-er jaren tellingen was een grote voorkeur te zien voor de benedenlopen. Met name de benedenloop van de Dommel nam toen ca. 65% voor zijn rekening.

De aantalsverhoudingen tussen de verschillende beekcategoriegrenzen waren toen 1:4:13. Een redelijke gelijkenis als die in de 90-er jaren.

Ook het aantalsverloop in de tijd leek grotendeels met elkaar overeen te komen. Voor beide periodes gold dat tijdens de maarttellingen wat minder exemplaren gezien werden dan tijdens de november- en januaritellingen.

Voor de plassen geeft het voorkomen van de soort in de winter ook hetzelfde beeld. Ook toen werden vrijwel alleen enkelingen op de plassen waargenomen.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Waterhoen

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
<i>Stroomgebied Dommel-West</i>													
Oude Ley	13	8	7	24	11	0	-	-	-	-	-	-	63
Voorste Stroom	-	-	-	89	76	26	-	92	31	112	77	-	503
Essche Stroom	44	77	46	86	80	68	15	3	0	16	5	-	440
Reusel	61	37	51	51	82	-	57	6	-	13	18	-	376
Achterste Stroom	143	100	-	73	167	241	106	23	77	59	-	-	989
Groote Beerze be	44	55	25	75	45	32	31	0	6	8	2	2	325
Groote Beerze mi	57	51	44	94	86	12	48	24	29	38	29	15	527
Groote Beerze bo	3	2	3	0	0	1	2	2	4	2	0	0	19
Kleine Beerze	18	3	2	12	9	10	5	0	1	0	0	0	60
Kleine Aa	2	0	3	17	0	5	-	0	4	15	1	1	48
Subtotaal West	385	333	181	521	556	395	264	150	152	263	132	18	3350

<i>Stroomgebied Dommel-Oost</i>													
Run	14	9	7	25	7	1	5	1	2	6	9	2	88
Keersop	18	6	25	25	5	14	8	5	15	5	1	2	129
Beekloop	10	23	6	22	24	12	10	9	4	0	3	10	133
Dommel be	405	561	284	483	682	509	414	390	277	418	363	281	5067
Dommel mi	64	72	56	41	244	126	29	118	18	66	44	35	913
Dommel bo	33	28	25	0	43	38	0	22	1	8	5	0	203
Tongelreep	65	37	47	44	52	27	53	7	7	25	24	32	420
Strijper Aa	3	0	3	4	0	1	0	0	0	0	0	-	11
Groote Aa	7	17	10	38	35	35	18	5	5	19	6	-	195
Bulder Aa	6	13	13	29	25	11	19	4	2	5	3	-	130
Sterkselsche Aa	1	1	-	1	2	2	5	1	0	0	1	-	14
Kleine Dommel	88	113	4	138	108	67	8	6	19	43	45	7	646
Subtotaal Oost	714	880	480	850	1227	843	569	568	350	595	504	369	7949

TOTAAL	1099	1213	661	1371	1783	1238	833	718	502	858	636	387	11299
---------------	-------------	-------------	------------	-------------	-------------	-------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	--------------

Kanalen

Wilhelminakanaal	-	-	-	116	107	57	68	3	5	36	32	29	453
Beatrixkanaal	-	-	-	22	45	40	27	24	21	12	21	20	232
TOTAAL	-	-	-	138	152	97	95	27	26	48	53	49	685

Plassen

Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	3	0	9	3	0	-	15
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	1	0	0	-	1
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	2	-	1	4	1	2	10
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	0	4	6	3	13
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	0	1	0	0	1
De Flaes	-	-	-	-	-	-	0	0	2	2	0	0	4
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	4	2	2	0	2	7	17
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	4	0	2	4	4	6	20
Aquabest	-	-	-	-	-	-	0	0	0	2	0	8	10
Floegstraat	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	3	0	0	2	2	0	7
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	16	2	17	22	15	26	98

Waterhoen

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per *telling* per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	1099	1371	833	858	4161	37%
Totaal Telling II	1213	1783	718	636	4350	38%
Totaal Telling III	661	1238	502	387	2788	25%
	2973	4392	2053	1881	11299	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	385	521	264	263	1433	43%
Totaal Telling II	333	556	150	132	1171	35%
Totaal Telling III	181	395	152	18	746	22%
	899	1472	566	413	3350	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	714	850	569	595	2728	34%
Totaal Telling II	880	1227	568	504	3179	40%
Totaal Telling III	480	843	350	369	2042	26%
	2074	2920	1487	1468	7949	

Aantal getelde exempl. per *beekcategorie* per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	1784	2541	1342	1154	6821	60%
Middenlopen	847	1444	599	645	3535	31%
Bovenlopen	342	407	112	82	943	8%
	2973	4392	2053	1881	11299	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	534	867	261	92	1754	52%
Middenlopen	267	489	283	302	1341	40%
Bovenlopen	98	116	22	19	255	8%
	899	1472	566	413	3350	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	1250	1674	1081	1062	5067	64%
Middenlopen	580	955	316	343	2194	28%
Bovenlopen	244	291	90	63	688	9%
	2074	2920	1487	1468	7949	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per *telling* per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	138	95	48	281	41%
Totaal Telling II	152	27	53	121	34%
Totaal Telling III	97	26	49	172	25%
	387	148	150	685	

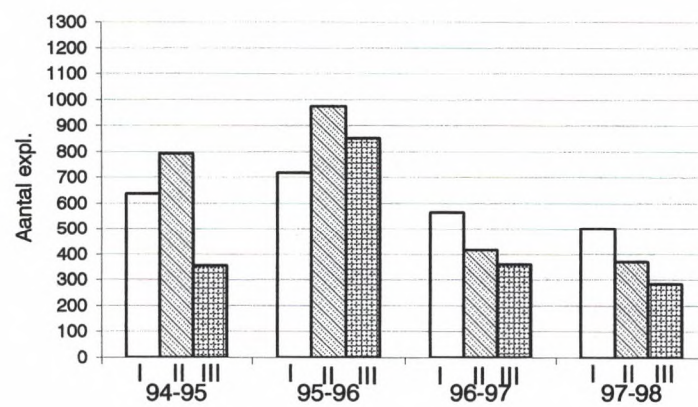
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per *telling* per winter

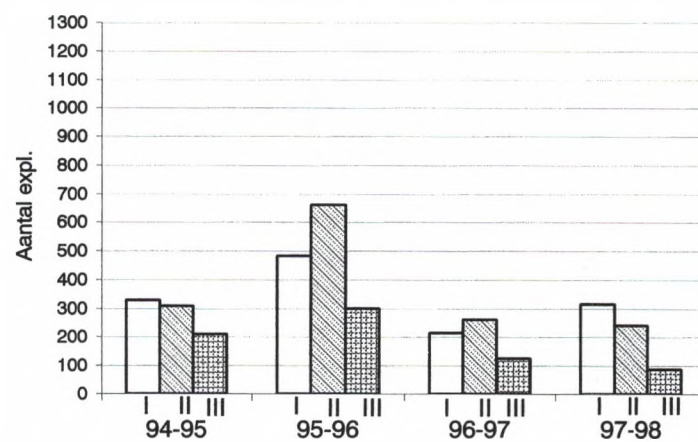
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		16	22	38	39%
Totaal Telling II		2	15	17	17%
Totaal Telling III		17	26	43	44%
		35	63	98	

Waterhoen

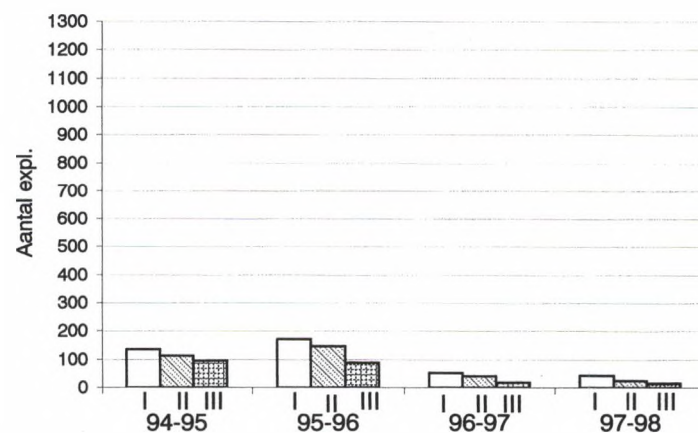
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.17 Meerkoet

Beken

Ook voor deze soort neemt de benedenloop van de Dommel het leeuwendeel voor zijn rekening (ca. 85%).

In het westelijk deel werden vooral de meeste exemplaren gezien op verbredingen van de beken (met name zandvangers, bijv. Tongelreep). In het oostelijk deel zat de soort ook vooral op de benedenlopen en dan wel wat meer stroomafwaarts dan het Waterhoen.

Tijdens de januaritellingen werden de meeste meerkoeten aangetroffen. Op enkele plaatsen langs beken bleken elk jaar weer grote concentraties aanwezig te zijn (zoals op de Dommel ter hoogte van de Neerwettense watermolen).

Kanalen

Op het Wilhelminakanaal werd de soort hoofdzakelijk op de bredere gedeeltes waargenomen, bijv. zwaaikommen en op het brede stuk de Beekse Bergen (roeibaan).

Op het Beatrixkanaal werd de soort voornamelijk in de haven gezien (het enige brede water van dit kanaal).

Plassen

Deze wateren geven voor deze soort een ander beeld, als voor het Waterhoen. Op enkele plassen bleek de soort namelijk in groten getale voor te komen, bijv. Aquabest. Op deze plas werden vooral in zachte winters honderden meerkoeten waargenomen. Waarom is deze plas zo in trek? Het zou kunnen, dat aan de zuidkant van deze plas de grasvelden (de ligweiden in de zomer) hen van voldoende kwalitatief goed voedsel voorzien. Tevens liggen deze grasvelden in de luwte, omdat ze geleidelijk schuin naar het water aflopen. Verschillende malen werd gezien dat grote groepen meerkoeten hierop graasden. (op 4 maart '98: 258 ex.)

Verder is het opvallend dat de natuurlijk plassen (vennen) voor de soort weinig in trek lijkt.

Na Aquabest waren de Visvijvers Valkenswaard op afstand tweede. De Boterplas, 't Tipke, Ring-selven en Zandaftgraving A58 bleken 's-winters ook veel meerkoeten te herbergen.

Vergelijking met de 80-er jaren

Tijdens de 90-er jarentellingen werden op de beken iets meer meerkoeten gezien dan tijdens de tellingen in de 80-er jaren. Ook toen bleek de benedenloop van de Dommel voor de soort het belangrijkste deel te zijn. Want ca. 93% van het hele bestand werd toen daar waargenomen.

Ook in de jaren 80 werd weinig verschil gezien in de aantalsverlopen gedurende het winterhalfjaar. Zoals bij de beide duikeendsoorten Kuifeend en Tafeleend veel overeenkomsten te zien waren, geldt dit voor Waterhoen en Meerkoet alleen voor de beken. Want in tegenstelling tot waterhoentjes, kwamen op sommige plassen meerkoeten wel veelvuldig voor. Ook in de 80-er jaren gold dit kennelijk vooral voor de gegraven plassen.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Meerkoet

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
<i>Stroomgebied Dommel-West</i>													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	8	14	17	-	48	23	5	4	-	119
Essche Stroom	70	37	17	54	94	69	55	5	38	146	36	-	621
Reusel	0	0	0	0	1	-	0	8	-	0	0	-	9
Achterste Stroom	28	11	-	9	20	16	15	17	10	5	-	-	131
Groote Beerze be	11	14	28	41	24	12	1	0	10	12	15	15	183
Groote Beerze mi	0	0	0	0	0	1	0	8	1	0	0	0	10
Groote Beerze bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Beerze	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Kleine Aa	0	0	0	0	0	0	-	0	1	23	0	2	26
Subtotaal West	109	62	45	114	153	115	71	86	83	191	55	17	1101

<i>Stroomgebied Dommel-Oost</i>													
Run	0	8	1	0	0	1	0	0	2	0	0	2	14
Keersop	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	3	1	8
Beekloop	0	1	0	1	0	4	0	1	3	0	0	0	10
Dommel be	464	706	492	543	1082	661	476	617	490	424	595	459	7009
Dommel mi	50	62	54	12	103	27	12	82	31	15	26	19	493
Dommel bo	0	19	0	0	0	47	0	10	0	0	4	0	80
Tongelreep	3	11	9	7	9	11	27	10	12	12	9	22	142
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bulder Aa	0	0	1	0	0	1	1	11	1	5	0	-	20
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Kleine Dommel	3	4	0	0	7	0	0	1	9	0	0	0	24
Subtotaal Oost	520	811	557	563	1201	752	516	734	548	458	637	503	7800

TOTAAL	629	873	602	677	1354	867	587	820	631	649	692	520	8901
---------------	------------	------------	------------	------------	-------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	-------------

Kanalen

Wilhelminakanaal	-	-	-	39	53	46	23	10	3	31	42	12	259
Beatrixkanaal	-	-	-	18	5	21	25	60	42	15	20	26	232
TOTAAL	-	-	-	57	58	67	48	70	45	46	62	38	491

Plassen

Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	14	0	12	18	18	-	62
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastoorseweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	4	0	0	-	4
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	9	-	1	9	16	24	59
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	1	0	2	2	5
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	8	8
De Flaes	-	-	-	-	-	-	6	0	5	0	0	2	13
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	5	0	4	17	94	26	146
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	1	1	1	0	1	1	5
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	16	0	16	33	36	28	129
Aquabest	-	-	-	-	-	-	334	49	163	630	925	468	2569
Roegstraat	-	-	-	-	-	-	6	0	10	20	26	12	74
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	83	0	162	7	121	148	521
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	474	50	379	734	1239	719	3595

Meerkoet

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per **telling** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	629	677	587	649	2542	29%
Totaal Telling II	873	1354	820	692	3739	42%
Totaal Telling III	602	867	631	520	2620	29%
	2104	2898	2038	1861	8901	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	109	114	71	191	485	44%
Totaal Telling II	62	153	86	55	356	32%
Totaal Telling III	45	115	83	17	260	24%
	216	382	240	263	1101	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	520	563	516	458	2057	26%
Totaal Telling II	811	1201	734	637	3383	43%
Totaal Telling III	557	752	548	503	2360	30%
	1888	2516	1798	1598	7800	

Aantal getelde exempl. per **beekcategorie** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	1878	2625	1734	1707	7944	89%
Middenlopen	189	202	261	112	764	9%
Bovenlopen	37	71	43	42	193	2%
	2104	2898	2038	1861	8901	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	216	339	151	229	935	85%
Middenlopen	0	41	88	9	138	13%
Bovenlopen	0	2	1	25	28	3%
	216	382	240	263	1101	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	1662	2286	1583	1478	7009	90%
Middenlopen	189	161	173	103	626	8%
Bovenlopen	37	69	42	17	165	2%
	1888	2516	1798	1598	7800	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	57	48	46	151	31%
Totaal Telling II	58	70	62	190	39%
Totaal Telling III	67	45	38	150	30%
	182	163	146	491	

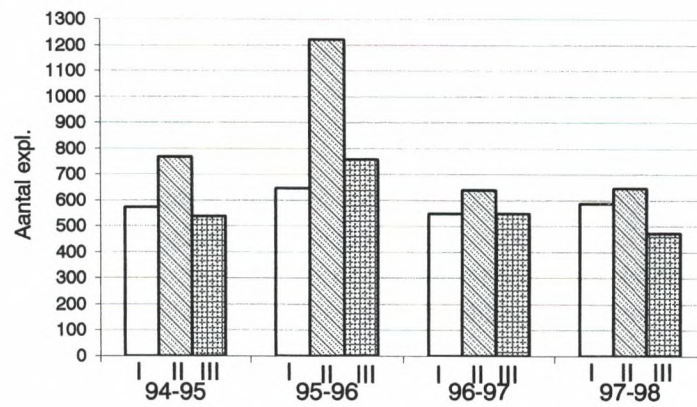
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

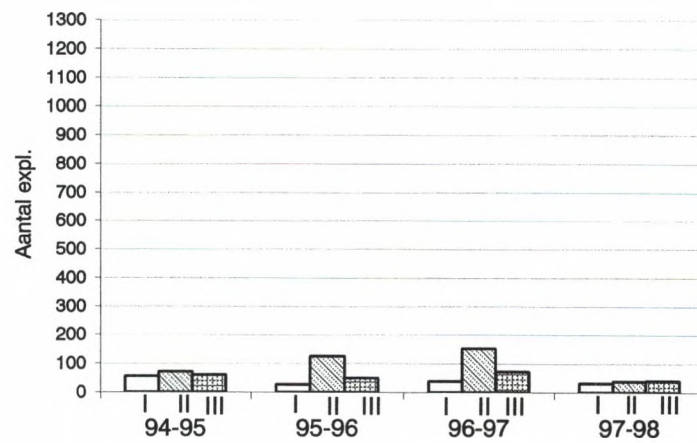
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		474	734	1208	34%
Totaal Telling II		50	1239	1289	36%
Totaal Telling III		379	719	1098	30%
		903	2692	3595	

Meerkoet

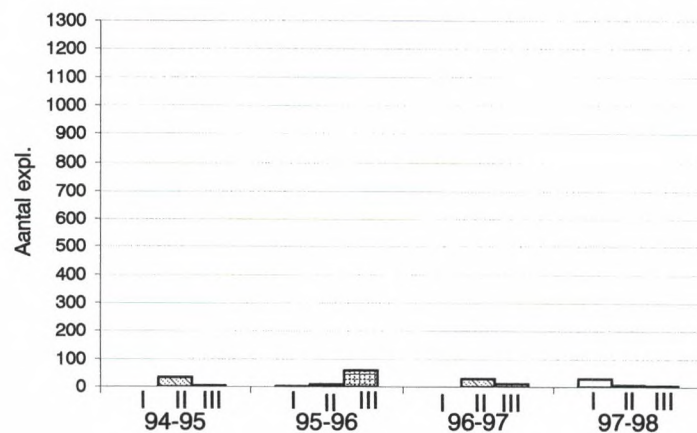
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.18 Watersnip

Beken

De soort houdt ervan om overdag in het verborgene van de (oever)vegetatie te rusten en/of te foerageren. Er komt nog bij dat de soort moeilijk opvalt door hun schutskleur. Vaak wanneer de inventariseerder deze vogel tot voor de voet genaderd is, vliegen pas één of meerdere exemplaren op. De soort zal daarom beslist onderteld zijn.

De soort lijkt globaal gelijkmatig over het hele stroomgebied verspreid te zijn. Ook de verdeling van hun aantallen tussen het oostelijk en westelijk deel van het stroomgebied, is nagenoeg gelijk.

Tijdens de "late" herfsttrek (novembertellingen) en de "vroeg" voorjaarstrek (maartellingen) werden twee keer zoveel exemplaren gezien als tijdens de januaritellingen.

Kanalen

De kanaaloevers blijken zo te zien een oninteressant winterbiotoop voor deze soort te zijn. Misschien krijgen de kanaaloevers van het Wilhelminakanaal, die geen talud hebben en sinds kort een natuurvriendelijke oever hebben gekregen, in de toekomst meer betekenis voor de soort.

Plassen

Van alle tellingen zijn slechts twee exemplaren bij plassen gezien.

Vergelijking met de 80-er jaren

Tijdens de 90-er jareninventarisaties werden ca 200 ex. waargenomen. Dit is ca. 1,5 keer minder dan in de 80-er jaren.

Een ander verschil was, dat in de 80-er jaren tijdens de novembertellingen de meeste exemplaren werden waargenomen. Verder werden er toen ook meer waarnemingen gedaan in de benedenlopen (meer dan 50%).

Tijdens de tellingen van de 80-er jaren, bleek ook de benedenloop van de Dommel verreweg de meeste waarnemingen op te leveren.

Het aantalsverloop in de tijd lijkt ook grotendeels met beide tellingen overeen te komen.

Meestal werden slechts enkele exemplaren per keer gezien, daarom zijn er niet of nauwelijks conclusies te trekken over de verspreiding van de soort.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Watersnip

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
<i>Stroomgebied Dommel-West</i>													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	5	2	1	-	0	0	0	0	-	8
Essche Stroom	0	0	0	6	2	2	0	0	0	0	0	-	10
Peusel	1	5	0	0	0	-	15	0	-	0	0	-	21
Achterste Stroom	0	3	-	0	1	0	0	0	0	0	-	-	4
Groote Beerze be	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Groote Beerze mi	8	2	8	2	0	8	1	1	3	0	0	5	38
Groote Beerze bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	3
Kleine Aa	0	4	17	0	0	1	-	0	0	0	0	0	22
Subtotaal West	9	14	25	13	5	13	16	1	4	1	0	5	106
<i>Stroomgebied Dommel-Oost</i>													
Run	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	4
Keersop	0	0	0	1	0	1	0	0	0	4	0	0	6
Beekloop	0	0	0	0	1	4	0	2	0	2	0	0	9
Dommel be	5	7	2	16	1	11	0	3	1	2	2	6	56
Dommel mi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4
Dommel bo	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	4
Tongelreep	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	3
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	-	1
Bulder Aa	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	-	2
Sterkselsche Aa	0	0	-	3	1	0	0	0	0	0	0	-	4
Kleine Dommel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal Oost	5	7	3	21	4	17	4	5	2	11	3	11	93
TOTAAL	14	21	28	34	9	30	20	6	6	12	3	16	199
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Plassen													
Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	1	0	0	0	0	-	1
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	0	-	0	0	0	0	0
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
De Flaes	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Aquabest	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Floegstraat	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	0	0	1	0	0	0	1
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	1	0	1	0	0	0	2

Watersnip

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per **telling** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	14	34	20	12	80	40%
Totaal Telling II	21	9	6	3	39	20%
Totaal Telling III	28	30	6	16	80	40%
	63	73	32	31	199	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	9	13	16	1	39	37%
Totaal Telling II	14	5	1	0	20	19%
Totaal Telling III	25	13	4	5	47	44%
	48	31	21	6	106	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	5	21	4	11	41	44%
Totaal Telling II	7	4	5	3	19	20%
Totaal Telling III	3	17	2	11	33	35%
	15	42	11	25	93	

Aantal getelde exempl. per **beekcategorie** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	17	39	4	10	70	35%
Middenlopen	24	19	20	10	73	37%
Bovenlopen	22	15	8	11	56	28%
	63	73	32	31	199	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	3	11	0	0	14	13%
Middenlopen	24	18	20	5	67	63%
Bovenlopen	21	2	1	1	25	24%
	48	31	21	6	106	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	14	28	4	10	56	60%
Middenlopen	0	1	0	5	6	6%
Bovenlopen	1	13	7	10	31	33%
	15	42	11	25	93	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	0	0	nvt
Totaal Telling II	0	0	0	0	
Totaal Telling III	1	0	0	1	
	1	0	0	1	

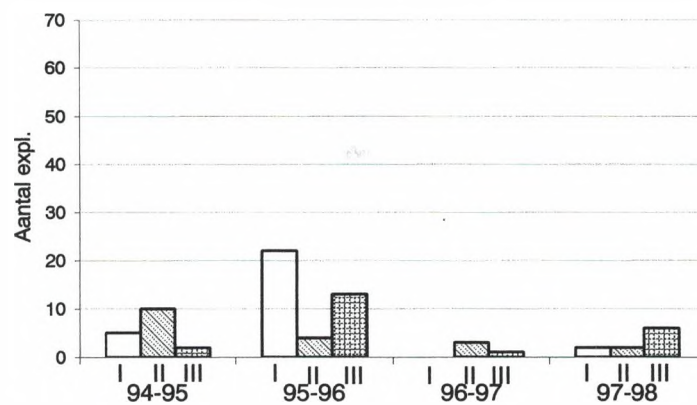
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

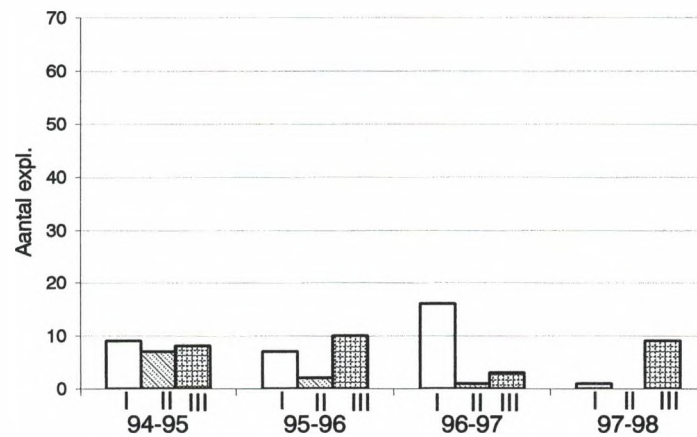
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		1	0	1	nvt
Totaal Telling II		0	0	0	
Totaal Telling III		1	0	1	
		2	0	2	

Watersnip

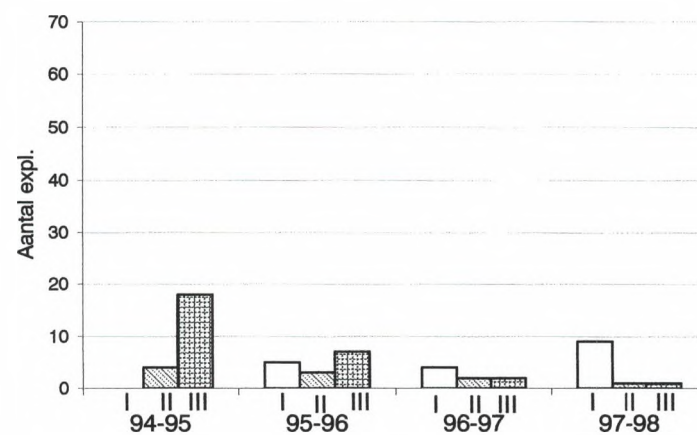
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.19 Witgatje

Beken

Ondanks dat de trefkans van deze soort in de winterperiode klein is, werden ze toch menigmaal gezien.

Uit de wintertellingen blijkt dat de soort juist de kleinere stroompjes prefereert en dat de soort 's-winters steeds met nagenoeg dezelfde aantallen werd waargenomen. Hieruit kan geconcludeerd worden, dat de soort in het stroomgebied van de Dommel ook overwintert. En volgens de telling van januari '97 ook tijdens vorstperioden!

Kanalen

Tijdens de tellingen zijn geen exemplaren langs de kanalen waargenomen.

Plassen

Alleen aan de oevers van de Visvijvers Valkenswaard (leeggelopen vijvers?) is de soort tijdens drie tellingen waargenomen.

Vergelijking met de 80-er jaren

Tijdens de inventarisaties werden in de 90-jaren langs de beken 31 ex. waargenomen. In die van de 80-er jaren 33 ex. Ook toen werd de soort voornamelijk waargenomen op de bovenlopen.

Alleen op de Visvijvers Valkenswaard werden tijdens een november- (8 ex.) , januari- (6 ex.) en maarttelling (4 ex.) witgatjes gezien.

Tijdens de inventarisaties in de 80-er jaren werd alleen één keer bij de Visvijvers Valkenswaard 2 ex. waargenomen.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Witgatje

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Stroomgebied Dommel-West													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Essche Stroom	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	-	1
Peusel	0	0	0	2	0	-	0	0	-	0	0	-	2
Achterste Stroom	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0
Groote Beerze be	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	3
Groote Beerze mi	1	2	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	6
Groote Beerze bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Aa	0	0	0	0	1	0	-	0	0	0	0	0	1
Subtotaal West	2	2	2	2	1	1	0	0	0	2	0	1	13
Stroomgebied Dommel-Oost													
Run	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keersop	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Beekloop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Dommel be	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	4
Dommel mi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tongelreep	0	0	0	0	2	1	0	0	3	0	0	0	6
Strijper Aa	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	-	1
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bulder Aa	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	-	4
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Kleine Dommel	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Subtotaal Oost	0	2	0	2	3	2	0	2	4	2	1	0	18
TOTAAL	2	4	2	4	4	3	0	2	4	4	1	1	31
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Plassen													
Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	0	-	0	0	0	0	0
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
De Flaes	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Aquabest	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Floegstraat	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	6	0	1	0	3	0	10
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	6	0	1	0	3	0	10

Witgatje

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per **telling** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	2	4	0	4	10	32%
Totaal Telling II	4	4	2	1	11	35%
Totaal Telling III	2	3	4	1	10	32%
	8	11	6	6	31	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	2	2	0	2	6	46%
Totaal Telling II	2	1	0	0	3	23%
Totaal Telling III	2	1	0	1	4	31%
	6	4	0	3	13	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	2	0	2	4	22%
Totaal Telling II	2	3	2	1	8	44%
Totaal Telling III	0	2	4	0	6	33%
	2	7	6	3	18	

Aantal getelde exempl. per **beekcategorie** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	2	2	1	3	8	26%
Middenlopen	6	2	0	2	10	32%
Bovenlopen	0	7	5	1	13	42%
	8	11	6	6	31	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	2	1	0	1	4	31%
Middenlopen	4	2	0	2	8	62%
Bovenlopen	0	1	0	0	1	8%
	6	4	0	3	13	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	0	1	1	2	4	22%
Middenlopen	2	0	0	0	2	11%
Bovenlopen	0	6	5	1	12	67%
	2	7	6	3	18	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	0	0	nvt
Totaal Telling II	0	0	0	0	
Totaal Telling III	0	0	0	0	
	0	0	0	0	

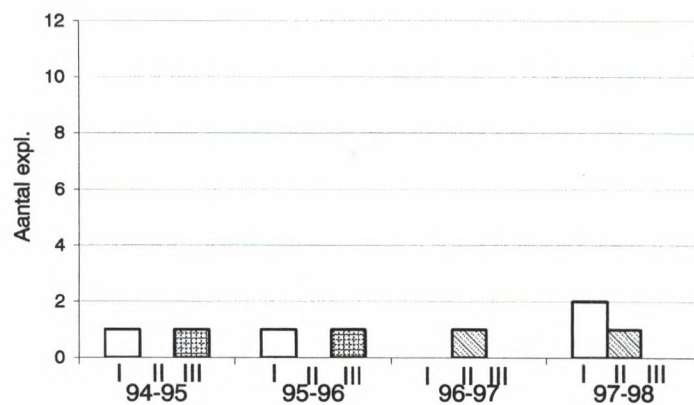
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

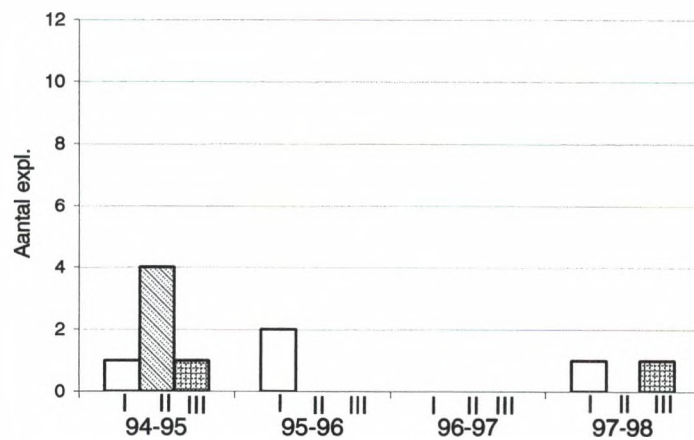
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		6	0	6	nvt
Totaal Telling II		0	3	3	
Totaal Telling III		1	0	1	
		7	3	10	

Witgatje

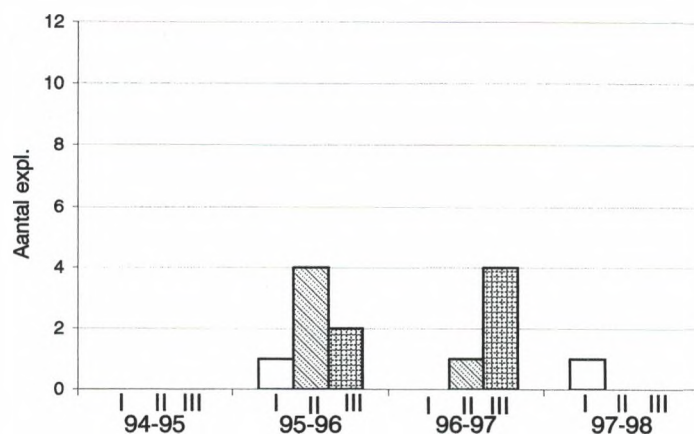
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.20 IJsvogel

Beken

De soort lijkt in het hele bekenstelsel in ongeveer gelijke aantallen langs de beken voor te komen. Het is bekend dat deze standvogel niet winterhard is. Bij langere vorstperioden blijkt het broedvogel-areaal compleet in te storten, om gedurende enkele jaren later weer langzaam aan te trekken. Er is gezien dat in de vorstperiode van de winter '96/'97, toen vrijwel nergens open water meer was, een IJsvogel het voorste compartiment van een (vorstvrije) vleermuiskelder gebruikte als slaapplek. In deze kelder stond toen ± 20 cm water. Twee dagen later is het exemplaar in de kelder nog gezien, daarna niet meer. Waarschijnlijk heeft de vorst ook voor deze vogel zijn tol geëist.

Uit deze waarneming blijkt dat het dus mogelijk is om ijsvogels in strenge vorstperiodes met bijvoeren in open vorstvrije ruimtes in leven te kunnen houden. Het is echter discutabel of deze kunstmatige ingreep ook navolging moet krijgen.

Dat de soort "vorstgevoelig" is, is ook duidelijk te zien bij de terugval van het aantal na de novembertelling van '95. Na een aantal zachte winters, kwam er in januari '96 een vorstperiode. Hierdoor werd de populatie gereduceerd van 24 ex. in november '95 tot 0 ex. in maart '96. Desondanks werden er in november '96 toch weer 4 ex. gezien. Mogelijk kan dit uitbreiding van het areaal zijn geweest van jongen afkomstig van broedsels uit België/Noord-Frankrijk.

De hierop volgende winter had echter weer een strenge vorstperiode (elfstedentocht), met als gevolg dat in maart '97 de soort in het stroomgebied niet meer gezien werd.

Kanalen

Geen exemplaren waargenomen.

Plassen

Geen exemplaren waargenomen. Toch kan de soort een plas uitkiezen als broedplaats. In het voorjaar van '98 heeft een paartje met succes gebroed in een (kunstmatige) oeverwalwand aan de visplas Ekkerswei. Dit werd in latere jaren herhaald.

Vergelijking met de 80-er jaren

Ook in de 80-er jaren was een duidelijke terugval van het aantal te zien na een vorstperiode. Tijdens de novembertelling van '84 werden 26 ex. waargenomen. In deze winter werd een elfstedentocht gereden. Het gevolg van deze vorstperiode was, dat de populatie gereduceerd werd tot 0 ex. Ook in de volgende winter werd een elfstedentocht gereden. Tot en met de laatste telling, die van maart '88, heeft men in het hele stroomgebied geen enkele IJsvogel meer waar kunnen nemen.

- = niet geteld

0 = geteld maar geen exemplaren aanwezig

IJsvogel

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
<i>Stroomgebied Dommel-West</i>													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Essche Stroom	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	-	4
Reusel	0	0	0	0	0	-	0	0	-	0	0	-	0
Achterste Stroom	0	0	-	2	1	0	0	0	0	0	-	-	3
Groote Beerze be	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Groote Beerze mi	3	2	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	9
Groote Beerze bo	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
Kleine Beerze	1	1	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	5
Kleine Aa	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
Subtotaal West	6	4	4	7	1	0	2	0	0	0	0	0	24
<i>Stroomgebied Dommel-Oost</i>													
Run	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
Keersop	4	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	10
Beekloop	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Dommel be	1	4	7	5	1	0	2	0	0	2	0	2	24
Dommel mi	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Dommel bo	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Tongelreep	0	1	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bulder Aa	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	-	4
Sterkselsche Aa	0	1	-	1	0	0	0	0	0	0	0	-	2
Kleine Dommel	1	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Subtotaal Oost	8	8	13	22	5	0	2	0	0	2	0	2	62
TOTAAL	14	12	17	29	6	0	4	0	0	2	0	2	86
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Plassen													
Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	0	-	0	0	0	0	0
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
De Raes	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Aquabest	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Floegstraat	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0

IJsvogel

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per **telling** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	14	29	4	2	49	57%
Totaal Telling II	12	6	0	0	18	21%
Totaal Telling III	17	0	0	2	19	22%
	43	35	4	4	86	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	6	7	2	0	15	63%
Totaal Telling II	4	1	0	0	5	21%
Totaal Telling III	4	0	0	0	4	17%
	14	8	2	0	24	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	8	22	2	2	34	55%
Totaal Telling II	8	5	0	0	13	21%
Totaal Telling III	13	0	0	2	15	24%
	29	27	2	4	62	

Aantal getelde exempl. per **beekcategorie** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	15	11	2	4	32	37%
Middenlopen	15	11	0	0	26	30%
Bovenlopen	13	13	2	0	28	33%
	43	35	4	4	86	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	3	5	0	0	8	33%
Middenlopen	8	1	0	0	9	38%
Bovenlopen	3	2	2	0	7	29%
	14	8	2	0	24	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	12	6	2	4	24	39%
Middenlopen	7	10	0	0	17	27%
Bovenlopen	10	11	0	0	21	34%
	29	27	2	4	62	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	0	0	nvt
Totaal Telling II	0	0	0	0	
Totaal Telling III	0	0	0	0	
	0	0	0	0	

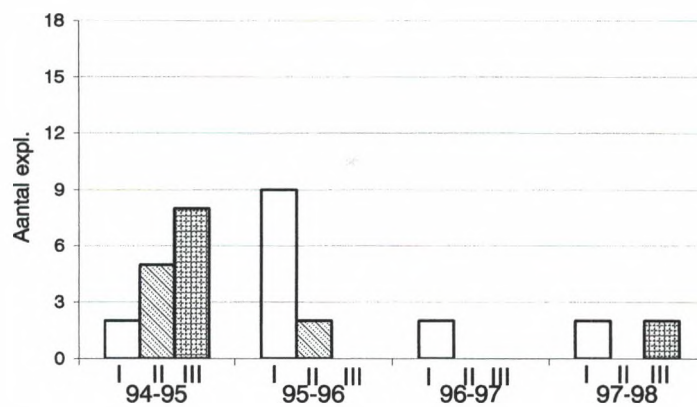
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

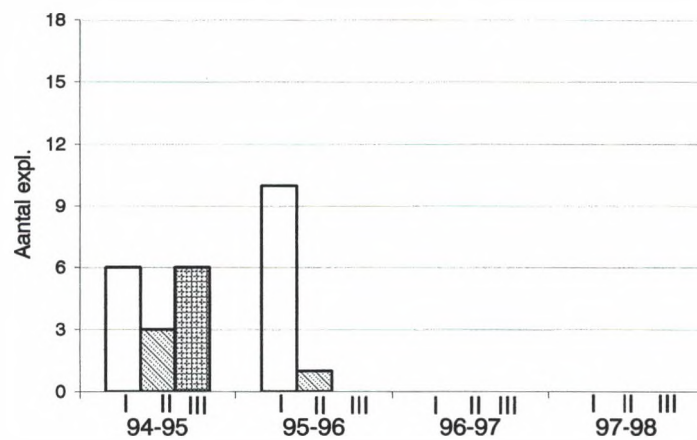
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		0	0	0	nvt
Totaal Telling II		0	0	0	
Totaal Telling III		0	0	0	
		0	0	0	

IJsvogel

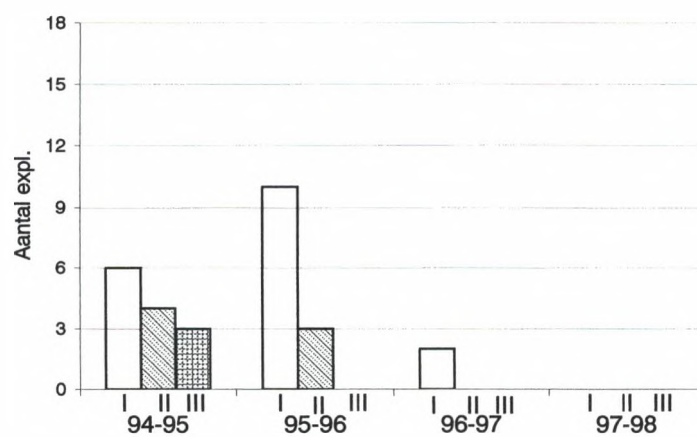
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.21 Waterpieper

Beken

Het is bekend dat deze soort in kleine getalen in Zuidoost-Brabant overwintert. De soort moet vooral "op geluid" worden geïnventariseerd waardoor de soort zeker onderteld zal zijn.

De getelde aantallen zijn eigenlijk te laag om enige uitspraken over hun "winterstatus" te doen, maar het lijkt erop dat hun aantallen gedurende de winterperiode in het stroomgebied vrij constant blijven.

De soort werd nu tijdens de tellingen vooral langs de beekgedeeltes ten zuiden van het Wilhelminakanaal gezien (boven- en middenlopen).

Drie keer is in het stroomgebied een grotere groep gezien, dit kan wijzen op de nabijheid van een gemeenschappelijke slaapplaats.

Kanalen

Er werden geen exemplaren waargenomen.

Plassen

Twee keer is de soort bij plassen waargenomen, nl Soerendonks Goor 4 ex. (novembertelling '97) en Visvijvers Valkenswaard 10 ex. (novembertelling '96)

Vergelijking met de 80-er jaren

Tijdens de inventarisaties van de 90-er jaren werden langs de beken 87 ex. gezien.

In de 80-er jaren werden er ruim twee keer zo veel waargenomen.

Toen werd er ook bij de plassen IJzeren Man te Geldrop in november '84 een groep van 64 ex. gezien en bij de Visvijvers Valkenswaard in jan. '86 een groep van 9 ex.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Waterpieper

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Stroomgebied Dommel-West													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Esche Stroom	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	-	4
Peusel	0	0	0	0	0	-	0	0	-	0	0	-	0
Achterste Stroom	0	0	-	2	1	0	0	0	0	0	-	-	3
Groote Beerze be	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Groote Beerze mi	3	2	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	9
Groote Beerze bo	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
Kleine Beerze	1	1	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	5
Kleine Aa	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
Subtotaal West	6	4	4	7	1	0	2	0	0	0	0	0	24
Stroomgebied Dommel-Oost													
Run	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
Keersop	5	2	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	11
Beekloop	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Dommel be	1	4	7	5	1	0	2	0	0	2	0	2	24
Dommel mi	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Dommel bo	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Tongelreep	0	1	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bulder Aa	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	-	4
Sterkselsche Aa	0	1	-	1	0	0	0	0	0	0	0	-	2
Kleine Dommel	1	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Subtotaal Oost	9	8	13	22	5	0	2	0	0	2	0	2	63
TOTAAL	15	12	17	29	6	0	4	0	0	2	0	2	87

Kanalen

Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Plassen

Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	0	-	0	0	0	0	0
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
De Raes	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Aquabest	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Roegstraat	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	10	0	0	0	0	0	10
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	10	0	0	0	0	0	10

Waterpieper

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per *telling* per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	15	29	4	2	50	57%
Totaal Telling II	12	6	0	0	18	21%
Totaal Telling III	17	0	0	2	19	22%
	44	35	4	4	87	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	6	7	2	0	15	63%
Totaal Telling II	4	1	0	0	5	21%
Totaal Telling III	4	0	0	0	4	17%
	14	8	2	0	24	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	9	22	2	2	35	56%
Totaal Telling II	8	5	0	0	13	21%
Totaal Telling III	13	0	0	2	15	24%
	30	27	2	4	63	

Aantal getelde exempl. per *beekcategorie* per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	15	11	2	4	32	37%
Middenlopen	15	11	0	0	26	30%
Bovenlopen	14	13	2	0	29	33%
	44	35	4	4	87	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	3	5	0	0	8	33%
Middenlopen	8	1	0	0	9	38%
Bovenlopen	3	2	2	0	7	29%
	14	8	2	0	24	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	12	6	2	4	24	38%
Middenlopen	7	10	0	0	17	27%
Bovenlopen	11	11	0	0	22	35%
	30	27	2	4	63	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per *telling* per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	0	0	nvt
Totaal Telling II	0	0	0	0	
Totaal Telling III	0	0	0	0	
	0	0	0	0	

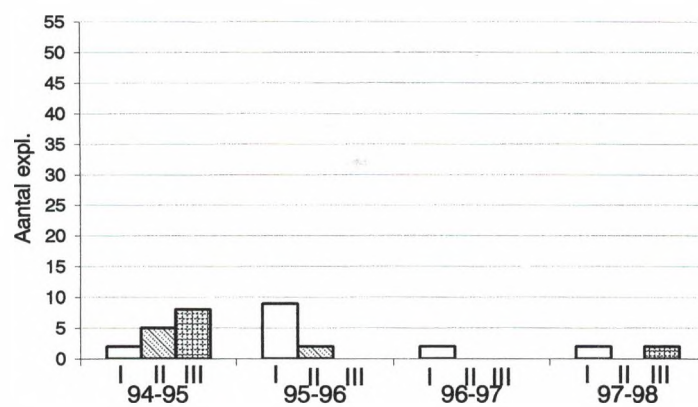
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per *telling* per winter

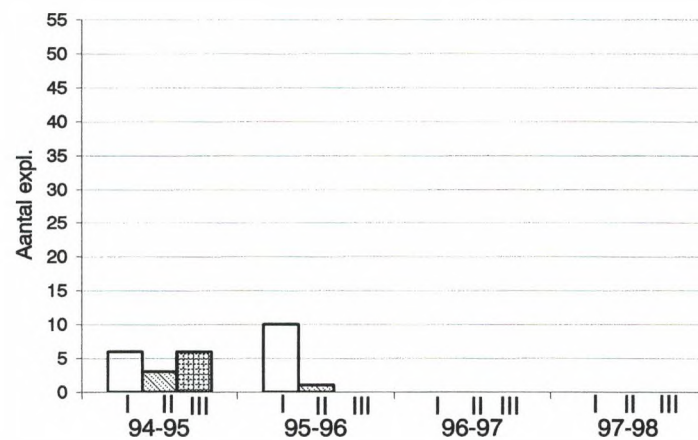
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		10	0	10	nvt
Totaal Telling II		0	0	0	
Totaal Telling III		0	0	0	
		10	0	10	

Waterpieper

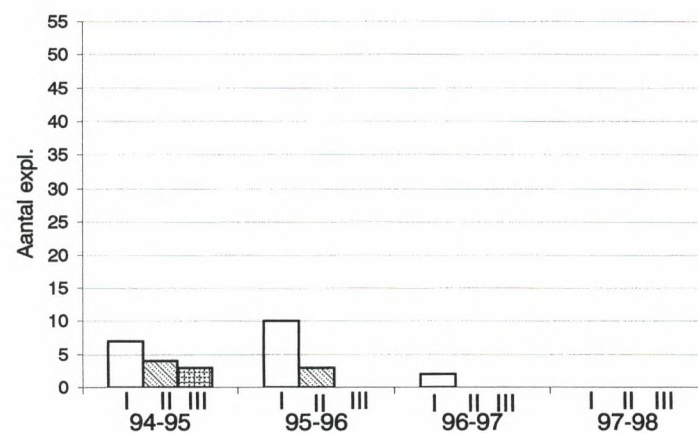
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.22 Grote gele kwikstaart

Beken

Tijdens de najaars-trektellingen op de Strabrechtse Heide, werden in de 90-er jaren jaarlijks enkele tientallen van deze soort overtrekkend waargenomen.

De waarnemingen tijdens de beketellingen zijn dermate klein, dat er weinig geconcludeerd mag worden. Maar de soort lijkt een voorkeur te hebben tot de kleinere beekgedeeltes van het stroomgebied.

Omdat tijdens de januaritelling ook exemplaren gezien werden, wijst het erop dat de soort overwintert in het stroomgebied.

Kanalen

Geen exemplaren waargenomen.

Plassen

Geen exemplaren waargenomen.

Vergelijking met de 80-er jaren

Tijdens de inventarisaties van de 90-er jaren werden 24 ex. langs de beken gezien. In de 80-er jaren waren dat 47 ex.

De meeste exemplaren werden in de 80-er jaren tijdens de novembertellingen waargenomen, in de 90-er jaren was dat tijdens de maartellingen.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Grote gele kwikstaart

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Stroomgebied Dommel-West													
Oude Ley	0	2	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	2
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	0	0	1	0	-	1
Essche Stroom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Reusel	0	0	0	0	0	-	0	0	-	0	0	-	0
Achterste Stroom	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0
Groote Beerze be	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Groote Beerze mi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Groote Beerze bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Aa	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
Subtotaal West	0	2	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	5
Stroomgebied Dommel-Oost													
Run	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Keersop	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Beekloop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel be	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2
Dommel mi	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Dommel bo	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Tongelreep	0	0	0	0	0	4	1	0	0	0	0	0	5
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bulder Aa	0	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	-	4
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Kleine Dommel	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
Subtotaal Oost	1	0	1	3	2	9	1	0	1	1	0	0	19
TOTAAL	1	2	1	3	2	11	1	0	1	2	0	0	24
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Plassen													
Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	0	-	0	0	0	0	0
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
De Flaes	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Aquabest	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Floegstraat	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0

Grote gele kwikstaart

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per **telling** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	1	3	1	2	7	29%
Totaal Telling II	2	2	0	0	4	17%
Totaal Telling III	1	11	1	0	13	54%
	4	16	2	2	24	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	0	1	1	20%
Totaal Telling II	2	0	0	0	2	40%
Totaal Telling III	0	2	0	0	2	40%
	2	2	0	1	5	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	1	3	1	1	6	32%
Totaal Telling II	0	2	0	0	2	11%
Totaal Telling III	1	9	1	0	11	58%
	2	14	2	1	19	

Aantal getelde exempl. per **beekcategorie** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	0	4	0	0	4	17%
Middenlopen	1	6	0	1	8	33%
Bovenlopen	3	6	2	1	12	50%
	4	16	2	2	24	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	0	2	0	0	2	40%
Middenlopen	0	0	0	1	1	20%
Bovenlopen	2	0	0	0	2	40%
	2	2	0	1	5	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	0	2	0	0	2	11%
Middenlopen	1	6	0	0	7	37%
Bovenlopen	1	6	2	1	10	53%
	2	14	2	1	19	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	0	0	0	nvt
Totaal Telling II	0	0	0	0	
Totaal Telling III	0	0	0	0	
	0	0	0	0	

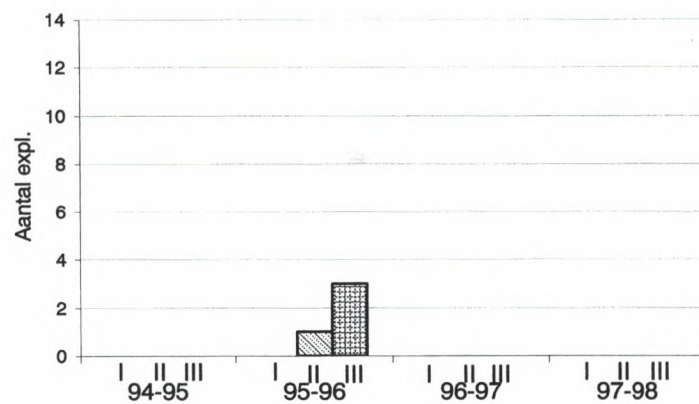
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

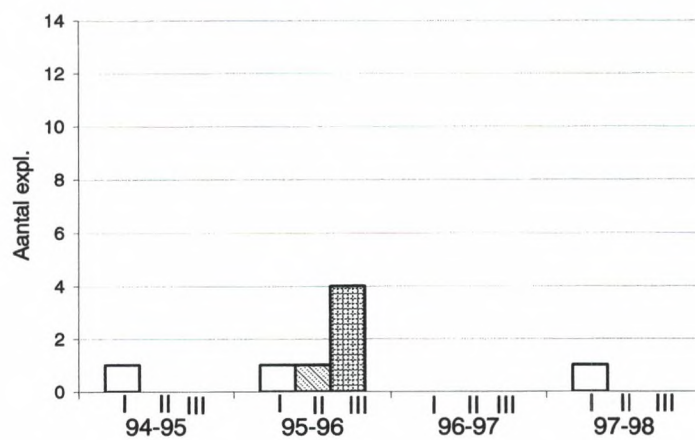
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		0	0	0	nvt
Totaal Telling II		0	0	0	
Totaal Telling III		0	0	0	
		0	0	0	

Grote gele kwikstaart

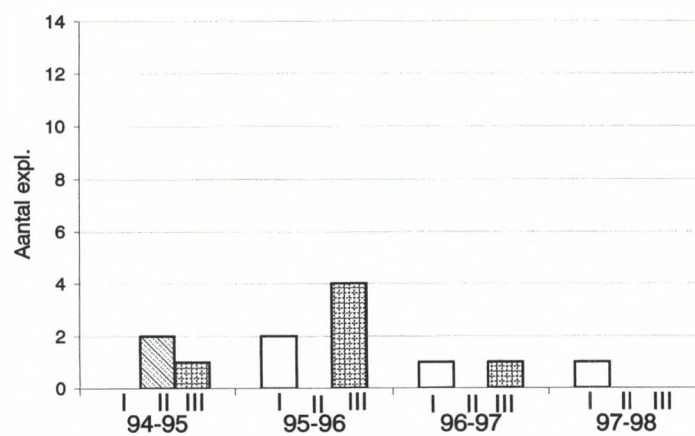
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.23 Soepeend

Beken

Behoudens de stadsvijvers e.d. werden in het stroomgebied langs de beken tegen de 9.000 ex. gezien.

De soort komt vooral in midden- en benedenlopen in ongeveer gelijke aantallen voor.

Chronologisch gezien, blijken de aantallen tijdens de eerste en tweede tellingen redelijk dicht bij elkaar te liggen, tijdens de maarttellingen werden de minste exemplaren gezien.

Kanalen

Ruim 10% van het winterbestand lijkt op de kanalen voor te komen. Op het Wilhelminakanaal werd de soort vooral geconcentreerd gezien bij woonkernen (Haghorst, Oirschot).

Omdat soepeenden door hun vlekkenpatroon individueel te herkennen zijn, werden vier dezelfde exemplaren gedurende drie achtereenvolgende winters op ongeveer dezelfde plaatsen gezien. Twee exemplaren vormden na drie jaar nog steeds een paartje. Af te leiden is dat (sommige?) soepeenden (ook wilde eenden?) partner- en plaatstrouw blijken te zijn

Wanneer gemengde paartjes gezien werden, was het vrouwtje Wilde eend gekoppeld met mannetje Soepeend. Mogelijk is er (plaatselijk) een mannenoverschot bij de "wilde" soort.

Plassen

Ongeveer 26% van de winterpopulatie werd op de plassen gezien.

Op de Kempervennen (een groot bungalowpark) werden verreweg de meeste exemplaren waargenomen.

Vergelijking met de 80-er jaren

Zoals eerder is gezegd, werden tijdens de 90-er jaren tellingen tegen de 9.000 ex. gezien. In de 80-er jaren waren dat er ruim 8.000.

De benedenloop van de Dommel, de Kleine Dommel en de middenloop van de Dommel waren in volgorde de drie locaties waar ze het meest gezien werden (tezamen goed voor 85% van het totaal).

In de 90-er jaren waren dat de benedenloop van de Dommel, de Kleine Dommel en Achterste Stroom (66% van het totaal).

In de 80-er jaren werden tijdens twee inventarisaties op de Kempervennen geen soepeenden gezien. Toen werden de grootste populaties aangetroffen op de IJzeren Man te Geldrop en op de Visvijvers Valkenswaard.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Soepeend

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
<i>Stroomgebied Dommel-West</i>													
Oude Ley	0	16	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	16
Voorste Stroom	-	-	-	18	35	73	-	0	21	120	176	-	443
Esche Stroom	4	0	2	0	1	8	0	1	0	1	0	-	17
Reusel	11	18	6	3	1	-	1	4	-	0	1	-	45
Achterste Stroom	250	224	-	194	402	165	164	243	130	144	-	-	1916
Groote Beerze be	72	71	31	36	55	23	25	0	8	30	16	12	379
Groote Beerze mi	4	5	7	10	12	0	4	19	18	9	5	3	96
Groote Beerze bo	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6	0	4	11
Kleine Beerze	0	0	20	0	0	0	0	0	1	2	4	0	27
Kleine Aa	0	0	0	2	0	0	-	0	0	0	0	2	4
Subtotaal West	341	334	66	263	506	269	194	267	179	312	202	21	2954

<i>Stroomgebied Dommel-Oost</i>													
Run	0	7	8	12	9	9	5	4	0	0	2	0	56
Keersop	0	0	32	0	0	2	0	17	2	0	0	2	55
Beekloop	0	0	0	0	0	2	0	11	1	0	0	4	18
Dommel be	135	173	32	120	224	69	108	146	49	39	65	34	1194
Dommel mi	1	0	17	18	19	24	14	146	14	82	65	20	420
Dommel bo	69	45	13	25	58	62	0	26	13	44	77	0	432
Tongelreep	24	24	21	13	35	45	62	39	29	68	22	67	449
Strijper Aa	0	0	0	10	9	4	0	0	0	5	0	-	28
Groote Aa	0	2	2	0	0	3	5	5	0	0	1	-	18
Buulder Aa	0	5	4	2	3	0	0	1	0	0	0	-	15
Sterkselsche Aa	5	0	-	0	5	0	0	0	0	0	0	-	10
Kleine Dommel	140	242	0	315	283	229	7	11	118	185	271	11	1812
Subtotaal Oost	374	498	129	515	645	449	201	406	226	423	503	138	4507

TOTAAL	715	832	195	778	1151	718	395	673	405	735	705	159	7461
---------------	------------	------------	------------	------------	-------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	-------------

Kanalen

Wilhelminakanaal	-	-	-	68	66	67	74	54	17	59	78	29	512
Beatrixkanaal	-	-	-	0	1	2	2	8	11	26	0	8	58
TOTAAL	-	-	-	68	67	69	76	62	28	85	78	37	570

Plassen

Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	10	0	1	0	0	-	11
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	22	0	20	-	42
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	2	-	4	0	2	1	9
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	4	35	35	7	81
Het Goor	-	-	-	-	-	-	1	0	3	3	14	4	25
De Flaes	-	-	-	-	-	-	12	0	2	0	0	4	18
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	1	0	0	0	1
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	10	0	0	0	0	0	10
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	82	107	69	114	86	55	513
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	4	4
Aquabest	-	-	-	-	-	-	4	20	0	3	10	0	37
Hoegstraat	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	2	2
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	1	0	0	1
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	121	127	106	156	167	77	754

Soepeend

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per *telling* per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	715	778	395	735	2623	35%
Totaal Telling II	832	1151	673	705	3361	45%
Totaal Telling III	195	718	405	159	1477	20%
	1742	2647	1473	1599	7461	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	341	263	194	312	1110	38%
Totaal Telling II	334	506	267	202	1309	44%
Totaal Telling III	66	269	179	21	535	18%
	741	1038	640	535	2954	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	374	515	201	423	1513	34%
Totaal Telling II	498	645	406	503	2052	46%
Totaal Telling III	129	449	226	138	942	21%
	1001	1609	833	1064	4507	

Aantal getelde exempl. per *beekcategorie* per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	994	1297	874	341	3506	47%
Middenlopen	536	1132	533	1104	3305	44%
Bovenlopen	212	218	66	154	650	9%
	1742	2647	1473	1599	7461	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	654	884	571	203	2312	78%
Middenlopen	47	152	66	314	579	20%
Bovenlopen	40	2	3	18	63	2%
	741	1038	640	535	2954	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	340	413	303	138	1194	26%
Middenlopen	489	980	467	790	2726	60%
Bovenlopen	172	216	63	136	587	13%
	1001	1609	833	1064	4507	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per *telling* per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	68	76	85	229	40%
Totaal Telling II	67	62	78	207	36%
Totaal Telling III	69	28	37	134	24%
	204	166	200	570	

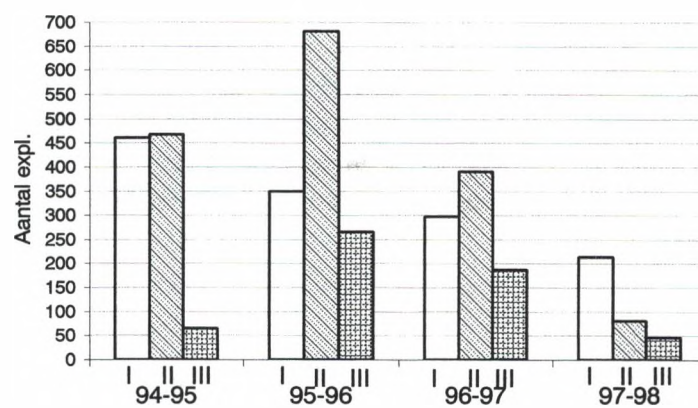
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per *telling* per winter

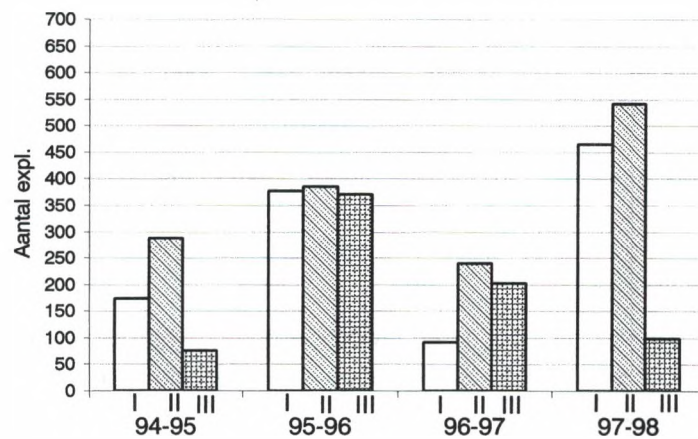
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		121	156	277	37%
Totaal Telling II		127	167	294	39%
Totaal Telling III		106	77	183	24%
		354	400	754	

Soepeend

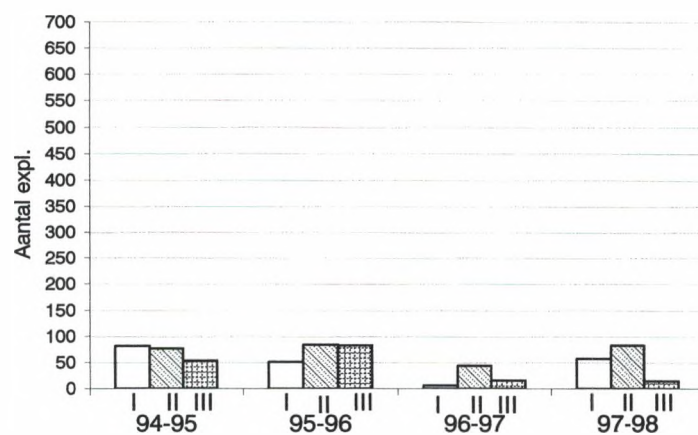
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

11.24 Soepgans

Beken

Vergeleken met de andere gedomesticeerde soort, de Soepeend, vormen chronologisch en beek-categorisch gezien de telresultaten ongeveer hetzelfde beeld.

Tijdens de maartellingen werden ook de minste exemplaren gezien en verder werden ze vooral op de benedenlopen en in mindere mate op de middenlopen gezien.

Aannemelijk is dat de overeenkomst van het totale beeld voor beide soorten te maken heeft met antropogene beïnvloeding.

Kanalen

Tijdens de drie tellingen van het winterseizoen '95/'96 werden op het Wilhelminakanaal ter hoogte van Haghorst steeds dezelfde groep van 6 witte ganzen aangetroffen. Eenmaal bevonden zich tussen deze groep vier bont gekleurde ganzen.

De telresultaten van het Beatrixkanaal betroffen steeds exemplaren die zich bevonden in de haven van Eindhoven.

Plassen

Op plassen waar veel gevisd wordt of waar relatief veel mensen komen, bevonden zich ook de meeste soepgans (visplas Ekkersweijer, Kempervennen, Karpendonkse plas, Visvijvers Bergeijk).

Door sportvissers werd bevestigd dat de exemplaren jaren achtereen op dezelfde locaties verbleven.

Vergelijking met de 80-er jaren

Tijdens de inventarisaties in de 90-er jaren werden in totaal 1.590 ex. waargenomen. Tijdens de 80-er jaren waren dat er 299. Op de benedenloop van de Dommel (59%), de Tongelreep en de Keersop zaten toen de grootste aantallen.

Ook in de 90-er jaren werden op de benedenloop van de Dommel de meeste exemplaren gezien (66%). Ook op de Tongelreep en op de Keersop blijkt na tien jaar nog steeds groepjes soepgans te vertoeven.

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Soepgans

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
<i>Stroomgebied Dommel-West</i>													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	3	-	8	8	0	0	-	19
Essche Stroom	0	0	0	5	2	0	1	0	0	0	0	-	8
Peusel	0	0	0	0	0	0	1	0	-	0	1	-	2
Achterste Stroom	0	2	-	0	25	0	9	14	0	0	-	-	50
Groote Beerze be	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Groote Beerze mi	0	0	0	0	0	8	0	0	8	2	0	2	20
Groote Beerze bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine Aa	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
Subtotaal West	0	2	0	5	27	11	11	22	16	3	1	2	100
<i>Stroomgebied Dommel-Oost</i>													
Run	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	5	5	13
Keersop	2	0	0	0	0	3	6	7	11	0	5	6	40
Beekloop	0	0	0	2	2	2	2	2	1	3	3	2	19
Dommel be	151	230	97	52	48	27	63	73	60	80	65	32	978
Dommel mi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel bo	12	0	0	3	18	14	0	0	8	18	14	0	87
Tongelreep	19	18	22	19	20	24	5	3	5	9	5	5	154
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bulder Aa	0	0	0	3	3	13	0	0	0	0	0	-	19
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	4	0	0	0	0	-	4
Kleine Dommel	6	5	0	10	6	7	0	1	40	48	49	4	176
Subtotaal Oost	190	255	119	89	98	90	80	86	125	158	146	54	1490
TOTAAL	190	257	119	94	125	101	91	108	141	161	147	56	1590

Kanalen

Wilhelminakanaal	-	-	-	6	10	6	0	0	0	0	0	0	22
Beatrixkanaal	-	-	-	5	1	0	0	0	0	2	42	0	50
TOTAAL	-	-	-	11	11	6	0	0	0	2	42	0	72

Plassen

Visvijvers Bergeijk	-	-	-	-	-	-	0	0	0	1	3	-	4
Groot en Klein Meer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	2	-	2
Pastorsweijer	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	-	0
Philips visvijvers	-	-	-	-	-	-	0	-	0	0	0	0	0
Karpendonkse plas	-	-	-	-	-	-	-	0	0	4	7	4	15
Het Goor	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
De Flaes	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landschotse Heide	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
E3-strand	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Landsard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Kempervennen	-	-	-	-	-	-	2	0	6	3	6	4	21
Visplas Ekkersweijer	-	-	-	-	-	-	4	3	0	5	5	4	21
Aquabest	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Floegstraat	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
Visvijvers Valkenswaard	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	-	-	-	-	-	-	6	3	6	13	23	12	63

Soepgans

Resultaten beken:

Aantal getelde exemplaren per **telling** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	190	94	91	161	536	34%
Totaal Telling II	257	125	108	147	637	40%
Totaal Telling III	119	101	141	56	417	26%
	566	320	340	364	1590	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	0	5	11	3	19	19%
Totaal Telling II	2	27	22	1	52	52%
Totaal Telling III	0	11	16	2	29	29%
	2	43	49	6	100	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	190	89	80	158	517	35%
Totaal Telling II	255	98	86	146	585	39%
Totaal Telling III	119	90	125	54	388	26%
	564	277	291	358	1490	

Aantal getelde exempl. per **beekcategorie** per winter

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	480	159	220	178	1037	65%
Middenlopen	72	94	103	136	405	25%
Bovenlopen	14	67	17	50	148	9%
	566	320	340	364	1590	

Stroomgebied West

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	2	32	24	1	59	59%
Middenlopen	0	11	25	5	41	41%
Bovenlopen	0	0	0	0	0	0%
	2	43	49	6	100	

Stroomgebied Oost

	94/'95	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Benedenlopen	478	127	196	177	978	66%
Middenlopen	72	83	78	131	364	24%
Bovenlopen	14	67	17	50	148	10%
	564	277	291	358	1490	

Resultaten kanalen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I	11	0	2	13	18%
Totaal Telling II	11	0	42	53	74%
Totaal Telling III	6	0	0	6	8%
	28	0	44	72	

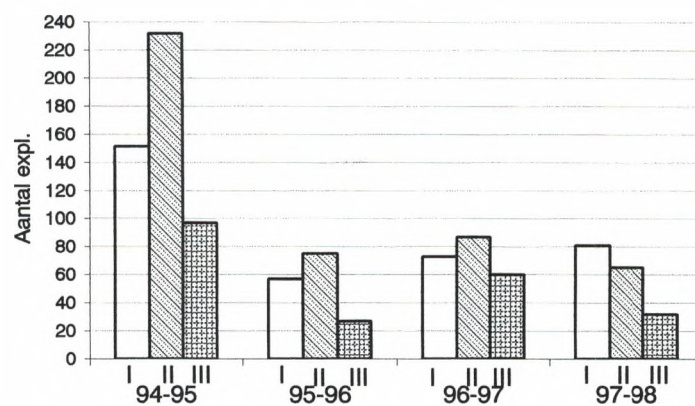
Resultaten plassen:

Aantal getelde exempl. per **telling** per winter

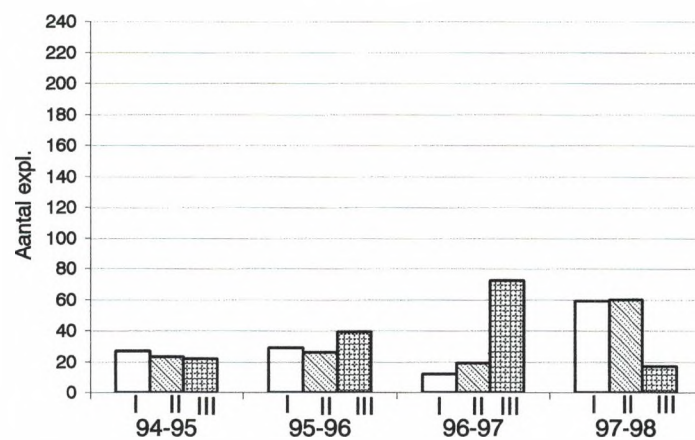
	95/'96	96/'97	97/'98	Totaal	%
Totaal Telling I		6	13	19	30%
Totaal Telling II		3	23	26	41%
Totaal Telling III		6	12	18	29%
		15	48	63	

Soepgans

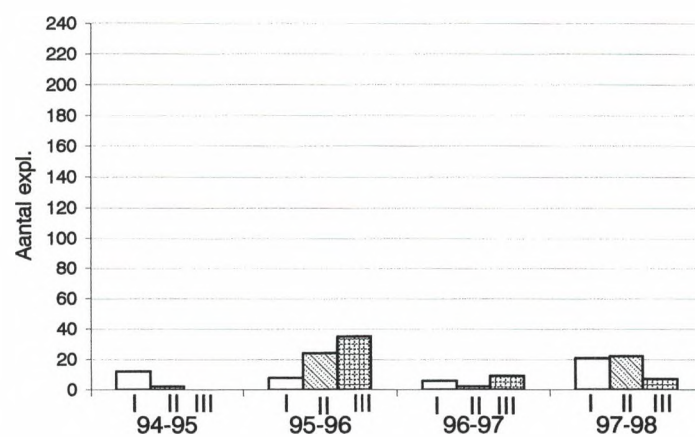
Benedenlopen

Middenlopen

Bovenlopen

12 De B-soorten

Resultaten en bespreking van de overige vogelsoorten die zich ophielden in de "100-meter brede stroken" langs de beken

De vogels die in de deze rubriek worden besproken, werden tijdens de inventarisaties vooral in de 100-meter brede stroken aan weerszijden van de beken waargenomen.

Van deze inventarisatiegegevens zijn van elke soort de totalen van resp. de november-, januari- en maartellingen in een tabel gezet. Om deze getallen te vergelijken met de gegevens uit dezelfde telperioden van de 80-er jaren, zijn in deze tabel ook de gegevens uit de telperioden van de 80-er jaren opgenomen.

Om eventuele trends te interpreteren moet, behoudens de reeds eerder besproken "valkuilen", vooral rekening gehouden worden met verschillen zoals dat in de 90-er jaren ca. 14% meer beeklengte geteld werd en dat men 10% meer geïnventariseerd heeft. Desondanks kunnen bepaalde bekende landelijke trends van enkele soorten onderscheiden worden. Dit geldt bijvoorbeeld voor de achteruitgang van met name de Kokmeeuw en de Bonte kraai. Ook de vooruitgang van roofvogels kan uit de telgegevens herkend worden.

Ook een soort zoals de Groene specht valt op, deze werd in de 90-er jaren meer dan drie keer zo veel gezien.

12.1 Buizerd

De soort blijkt gedurende de winterperiode vrij regelmatig in het stroomgebied voor te komen. Tijdens de tellingen in de 90-er jaren werden er langs de beken 1.409 ex. gezien. Omgerekend is dit 0,40 ex./km. In de telperiode van de 80-er jaren werden er 733 ex. gezien (0,24 ex./km) dus in dezelfde tijdspanne tien jaar later werden er ca. twee keer zo veel waargenomen.

In het westelijk stroomgebied werd de soort iets vaker gezien dan in het oostelijk deel (resp. 0,41 ex./km en 0,37 ex./km).

De grootste dichtheid werd langs de Run aangetroffen, nl 0,63 ex./km.

De dichtheid (trefkans) langs de kanalen bedroeg slechts 0,15 ex./km. Hieruit zou geconcludeerd kunnen worden dat langs beken drie keer meer buizerden voorkomen dan langs kanalen.

Misschien is het wel zo, maar wellicht wordt de uitkomst vertekend door het feit dat ± 90 keer meer beekkilometers werden geïnventariseerd dan kanaalkilometers.

Bij de plassen werden in de 90-er jaren bij 26 plassen tijdens 123 tellingen 59 ex. gezien. Dat is omgerekend bijna 0,02 ex. per plas per telling.

In de 80-er jaren werden bij 37 plassen tijdens 179 tellingen 84 ex. gezien. Omgerekend is dit $\pm 0,013$ ex. per plas per telling.

Dus tien jaar later werden langs de plassen ook ca. twee keer meer buizerden gezien.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	216	440
jan	243	554
mrt	229	415
totaal	733	1.404

12.2 Havik

De Havik is vooral bosvogel en standvogel.

Tijdens de november-, januari- en maarttellingen werden dan ook ongeveer dezelfde aantallen waargenomen (resp. 22, 18 en 20).

Langs de beken de Kleine Dommel en de Tongelreep bleek de trefkans het grootst geweest te zijn.

Tijdens dezelfde periode tien jaar eerder werden langs de Kleine Dommel toen ook de meeste exemplaren gezien.

Langs de kanalen werden op 9 teldagen 3 ex. gezien. Bij de plassen werden tijdens 123 tellingen 7 ex. waargenomen.

In de 80-er jaren werden bij de plassen ook 7 exemplaren gezien.

Al met al lijkt de soort zich standvastig in het stroomgebied te handhaven.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	15	20
jan	10	18
mrt	5	19
totaal	30	57

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Buizerd

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
Oude Ley	0	3	2	2	0	0	-	-	-	-	-	-	7
Voorste Stroom	-	-	-	0	8	2	-	4	4	8	5	-	31
Essche Stroom	10	11	9	6	13	11	5	3	3	7	4	-	82
Reusel	7	5	5	5	7	-	8	5	-	4	5	-	51
Achterste Stroom	5	4	-	1	2	1	1	6	0	2	-	-	22
Groote Beerze	16	28	27	12	20	17	20	16	28	26	32	28	270
Kleine Beerze	4	4	4	9	10	7	5	2	5	10	9	3	72
Kleine Aa	5	3	1	1	1	2	-	2	2	0	2	0	19
Run	9	11	18	4	9	5	5	11	8	6	10	3	99
Keersop	5	8	5	1	5	2	4	4	2	1	9	6	52
Beekloop	3	7	3	1	5	5	5	7	6	8	2	2	54
Dommel bo	5	3	5	3	9	11	0	6	2	6	5	0	55
Dommel mi	3	4	3	2	2	3	2	6	0	6	4	3	38
Dommel be	24	17	23	20	17	31	11	35	19	23	36	21	277
Tongelreep	8	5	5	6	13	11	3	10	10	11	10	5	97
Strijper Aa	5	0	2	3	1	0	1	1	0	1	0	-	14
Groote Aa	3	7	2	0	2	1	3	2	2	2	1	-	25
Bulder Aa	9	7	6	5	5	2	8	3	6	9	6	-	66
Sterkselsche Aa	0	1	-	1	3	1	1	3	0	2	4	-	16
Kleine Dommel	6	7	2	4	5	5	1	4	3	12	8	5	62
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	4	3	6	5	8	3	3	2	4	38
Beatrixkanaal	-	-	-	0	2	2	2	2	2	3	1	1	15
Totalen													
Stroomgebied West	47	58	48	36	61	40	39	38	42	57	57	31	554
Stroomgebied Oost	80	77	74	50	76	77	44	92	58	87	95	45	855
Kanalen	0	0	0	4	5	8	7	10	5	6	3	5	53
	127	135	122	90	142	125	90	140	105	150	155	81	1462

Havik

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
Oude Ley	0	1	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	1
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	1	1	0	0	-	2
Essche Stroom	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	-	3
Reusel	0	0	2	1	0	-	0	0	1	0	0	-	4
Achterste Stroom	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0
Groote Beerze	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3
Kleine Beerze	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	4
Kleine Aa	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
Run	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	3
Keersop	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	3
Beekloop	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	2
Dommel bo	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	3
Dommel mi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Dommel be	0	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	6
Tongelreep	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	0	1	7
Strijper Aa	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	-	1
Groote Aa	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	-	1
Bulder Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Sterkselsche Aa	0	0	-	1	0	1	0	0	0	0	1	-	3
Kleine Dommel	4	1	0	2	1	0	0	0	1	1	0	0	10
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	1	0	0	1	0	1	0	0	0	3
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalen													
Stroomgebied West	0	3	3	2	1	0	2	1	3	0	1	1	17
Stroomgebied Oost	4	2	2	5	3	4	0	4	5	7	3	1	40
Kanalen	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	3
	4	5	5	8	4	4	3	5	9	7	4	2	60

12.3 Sperwer

Tijdens de novembertellingen werd de soort iets meer gezien dan in de andere tellingen. Mogelijk worden in november nog menige doortrekker of juvenielen van de standvogels uit de buurt gezien. Verder vertoonde het aantalsverloop tijdens de winter een lichte terugval. In de 80-er jaren was deze terugval veel duidelijker te zien.

De dichtheid langs de beken was grofweg 0,06 ex./km, wat neerkomt op dat in de 90-er jaren gemiddeld 17 km langs de beek gelopen moest worden om één Sperwer waar te nemen. Volgens de telresultaten bleek dit niet voor de Run op te gaan. Wanneer men toen 2 km langs deze beek liep zag men gemiddeld 3 sperwers.

Vergeleken met 10 jaar eerder, was de dichtheid toen iets groter dan die van de 90-er jaren (0,07 ex./km).

Bij de plassen werd 8 keer een Sperwer gezien, gemiddeld werden in de 80-er jaren bij deze wateren ook iets meer sperwers gezien.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	108	87
jan	60	69
mrt	37	56
totaal	205	212

12.4 Torenvalk

De telresultaten geven het beeld dat de soort 's-winters gelijkmatig over het stroomgebied van de Dommel verdeeld lijkt te zijn. Het voorkomen van de soort laat gedurende de wintertijd een kleine daling te zien. Gemiddeld kwam de soort langs de beken voor met een dichtheid van $\pm 0,08$ ex./km.

In de 80-er jaren was de dichtheid 0,04 ex./km. Dus deze soort lijkt na 10 jaar in het stroomgebied 's-winters volgens de tellingen twee keer meer voor te komen.

Alhoewel het aantal waargenomen exemplaren bij de plassen gering was, werd in de 90-er jaren gemiddeld ook meer torenvalken gezien dan in de 80-er jaren, namelijk $\pm 1,5$ keer meer.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	58	107
jan	28	99
mrt	31	67
totaal	117	273

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Sperwer

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	1	0	-	0	0	1	0	-	2
Essche Stroom	2	2	2	1	1	1	0	0	0	0	1	-	10
Reusel	1	0	0	0	2	-	3	2	-	1	0	-	9
Achterste Stroom	0	2	-	2	1	3	0	1	3	1	-	-	13
Groote Beerze	3	3	2	1	3	2	8	5	3	6	1	2	39
Kleine Beerze	0	1	3	1	1	1	0	0	1	0	0	0	8
Kleine Aa	1	0	0	0	0	0	-	0	1	0	0	0	2
Run	4	4	1	2	1	0	2	2	0	1	1	1	19
Keersop	3	1	1	1	1	1	2	0	0	0	0	0	10
Beekloop	0	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	4
Dommel bo	1	0	1	0	1	1	0	2	2	1	1	0	10
Dommel mi	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	1	0	4
Dommel be	5	6	2	0	2	5	3	5	1	6	3	5	43
Tongelreep	1	1	0	5	2	2	4	0	0	3	1	1	20
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	-	1
Groote Aa	0	2	0	0	0	2	0	0	0	1	0	-	5
Bulder Aa	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	-	3
Sterkselsche Aa	1	0	-	0	0	0	0	1	1	0	0	-	3
Kleine Dommel	1	1	2	0	0	0	0	1	2	0	0	0	7
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	2	1	2	1	0	1	0	1	8
Beatrixkanaal	-	-	-	1	1	0	0	0	0	0	1	0	3
Totalen													
Stroomgebied West	7	8	7	5	9	7	11	8	8	9	2	2	83
Stroomgebied Oost	18	15	7	11	8	11	12	12	7	14	7	7	129
Kanalen	0	0	0	1	3	1	2	1	0	1	1	1	11
	25	23	14	17	20	19	25	21	15	24	10	10	223

Torenvalk

	Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
		I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken														
Oude Ley		2	1	3	0	0	0	-	-	-	-	-	-	6
Voorste Stroom		-	-	-	0	0	1	-	0	0	0	0	-	1
Essche Stroom		1	1	1	3	1	1	3	0	1	1	0	-	13
Reusel		1	0	1	3	6	-	1	3	-	0	0	-	15
Achterste Stroom		0	0	-	1	2	2	0	0	2	0	-	-	7
Groote Beerze		2	3	2	3	6	3	5	6	2	6	2	5	45
Kleine Beerze		0	1	0	1	1	0	5	2	1	3	1	1	16
Kleine Aa		1	0	0	0	1	0	-	0	0	0	1	0	3
Run		3	1	3	1	3	0	2	0	0	1	1	0	15
Keersop		3	0	1	2	2	2	1	2	0	0	3	2	18
Beekloop		1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	3
Dommel bo		0	0	0	1	0	0	0	2	0	1	1	0	5
Dommel mi		0	0	0	1	1	0	0	1	2	1	2	1	9
Dommel be	11	2	4		3	1	3	9	5	5	12	11	7	73
Tongelreep		1	0	1	1	2	1	4	2	0	1	1	0	14
Strijper Aa		0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	-	1
Groote Aa		0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	-	2
Bulder Aa		0	1	0	1	1	0	0	2	1	0	0	-	6
Sterkselsche Aa		0	0	-	0	2	0	1	1	0	0	0	-	4
Kleine Dommel		0	1	1	0	3	2	1	1	0	2	2	4	17
Kanalen														
Wilhelminakanaal		-	-	-	2	2	4	2	2	1	1	0	0	14
Beatrixkanaal		-	-	-	1	1	0	1	1	1	0	0	0	5
Totalen														
Stroomgebied West		7	6	7	11	17	7	14	11	6	10	4	6	106
Stroomgebied Oost		19	6	10	10	16	8	18	17	9	18	22	14	167
Kanalen		0	0	0	3	3	4	3	3	2	1	0	0	19
		26	12	17	24	36	19	35	31	17	29	26	20	292

12.5 Patrijs

De soort is standvogel op niet-natte gronden. De beekdalen zullen daarom niet de geschiktste biotopen zijn voor deze soort.

Volgens de telresultaten wordt dit ook bevestigd. Op de hoogste delen, waar de stroomgebieden van "oost" en "west" zich scheiden, werden de meeste exemplaren gezien. Dit verschijnsel trad in de 80-er jaren ook al op.

Door de geborgen leefwijze is de soort lastig te ontdekken. 's-Winters komen patrijzen voor in kleine groepen die tegen het voorjaar uiteen vallen. De trefkans voor deze soort is in november en januari daarom groter dan in het voorjaar. In zachte winters werden gemiddeld dan ook tijdens januaritellingen de meeste exemplaren gezien.

De telresultaten van de 80-er jaren gaven een heel ander beeld. De jacht was toen nog op deze soort volledig toegestaan. De lage aantallen van de januari- en maartellingen van toen hebben hier waarschijnlijk mee te maken. Ofschoon de jacht pas in 1998 officieel (voorlopig) gesloten werd op deze soort, werd in de jaren daarvoor op vrijwillige basis niet veel op deze soort gejaagd. De getallen van de 90-er jaren zijn dan ook wat men van een standvogel mag verwachten.

In mei 1998 werd bij een boerderij jonge patrijzen tussen loslopende kippen gezien, die bij benadering met de kippen wegliepen. In september 1998 werd op een weiland wederom vlak bij een boerderij 16 ex. bij elkaar gezien, die bij benadering geen natuurlijk vluchtgedrag vertoonden.

Door deze waarnemingen heeft het er alle schijn van dat het patrijzenbestand toen hier en daar kunstmatig opgevoerd werd.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	221	333
jan	48	350
mrt	41	207
totaal	310	890

12.6 Scholekster

In de 80-er jaren was de Scholekster als broedvogel in het stroomgebied De Dommel nog een rariteit. Sinds eind 80-er jaren heeft de Scholekster zich steeds meer uitgebreid tot een min of meer regelmatige broedvogel in het stroomgebied van vooral maïsstoppelvelden. De soort is daarom ondergebracht onder de "B-soorten". De waarnemingen werden vrijwel uitsluitend tijdens de maartellingen gedaan. De soort wordt dan vooral in groepen gezien. In het westelijk gedeelte werden verreweg de meeste exemplaren gezien.

Ook enkele plassen, zoals Aquabest, Landschot, Boterplas, Het Goor, blijken ook alleen tijdens de maartellingen voor deze soort van betekenis te zijn. In totaal werden tijdens de twee laatste telperioden bij de plassen 274 ex. gezien. Vlak voor de broedperiode blijken plassen als slaap- en foerageergebied een belangrijke functie te hebben.

In de 80-er jaren werden geen waarnemingen van de soort bij de plassen binnen het stroomgebied gedaan.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	0	3
jan	0	3
mrt	19	274
totaal	19	280

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Patrijs

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	0	2	0	0	-	2
Essche Stroom	0	0	4	0	0	6	0	0	4	1	0	-	15
Reusel	0	18	0	0	1	-	0	7	-	0	0	-	26
Achterste Stroom	9	11	-	0	0	0	19	0	0	0	-	-	39
Groote Beerze	28	48	33	32	48	2	21	14	8	28	26	10	298
Kleine Beerze	0	0	2	12	8	2	9	0	2	0	11	2	48
Kleine Aa	5	13	2	0	0	1	-	0	0	0	0	0	21
Run	9	14	15	13	0	14	12	0	8	34	9	2	130
Keersop	0	7	8	11	6	10	7	0	0	5	27	3	84
Beekloop	0	0	0	1	1	0	0	0	0	9	0	2	13
Dommel bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel mi	0	10	2	0	0	2	4	0	4	0	4	0	26
Dommel be	20	33	11	0	12	9	34	2	7	10	11	9	158
Tongelreep	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	3
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bulder Aa	0	0	4	0	0	2	0	0	2	0	6	-	14
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	2	0	0	0	0	0	-	2
Kleine Dommel	0	0	3	0	0	4	0	0	4	0	0	0	11
Kanalen													0
Wilhelminakanaal	-	-	-	10	0	0	1	0	0	0	0	0	11
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalen													
Stroomgebied West	42	90	41	44	57	11	49	21	16	29	37	12	449
Stroomgebied Oost	29	64	43	25	20	43	57	2	25	58	59	16	441
Kanalen	0	0	0	10	0	0	1	0	0	0	0	0	11
	71	154	84	79	77	54	107	23	41	87	96	28	901

Scholekster

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
Oude Ley	0	0	26	0	0	0	-	-	-	-	-	-	26
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	0	2	0	0	-	2
Essche Stroom	0	0	18	0	0	0	0	0	16	0	0	-	34
Reusel	0	0	9	0	0	-	0	0	-	0	0	-	9
Achterste Stroom	0	0	-	0	0	1	0	0	0	0	-	-	1
Groote Beerze	0	0	12	0	0	3	0	0	21	0	0	25	61
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	5
Kleine Aa	0	0	8	0	0	4	-	0	10	0	0	4	26
Run	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	2	6
Keersop	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	4
Beekloop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel bo	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	5
Dommel mi	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2
Dommel be	0	0	18	1	0	8	0	0	27	2	3	23	82
Tongelreep	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	3
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bulder Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	-	1
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	0	2	0	0	-	2
Kleine Dommel	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	4
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	1	0	0	6	0	0	0	7
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalen													
Stroomgebied West	0	0	73	0	0	8	0	0	54	0	0	29	164
Stroomgebied Oost	0	0	20	1	0	10	0	0	46	2	3	27	109
Kanalen	0	0	0	0	0	1	0	0	6	0	0	0	7
	0	0	93	1	0	19	0	0	106	2	3	56	280

12.7 Kievit

Het is niet vreemd dat tijdens de maarttellingen de meeste exemplaren werden gezien ($\pm 70\%$). Tijdens zachte winters kunnen in januari blijkbaar meer exemplaren voorkomen dan in november. Is de winter streng, dan kunnen alle kieviten uit het stroomgebied verdwenen zijn.

Het westelijk stroomgebied lijkt in de winterperiode beter bezocht te worden dan het oostelijk gebied. Dit kan komen doordat in het westelijk deel meer en betere weidevogelgebieden liggen. Deze gronden blijken ook veel natter te zijn want het NAP ligt namelijk hier op veel plaatsen meer dan 10 meter lager dan in het oostelijk deel.

Een relatief klein aantal werd langs de kanalen gezien. Omdat op veel plaatsen langs het kanaal stroken bomenaanplant staat, zal de 100 meter strook langs het kanaal door deze soort vermeden worden.

Op de plassen werden in de laatste twee winters 1.525 ex. geteld. Vergeleken met dezelfde telperiode van de 80-er jaren, was er weinig verschil te zien. Plassen die in trek waren voor o.a. scholeksters bleken dat voor kieviten ook te zijn. De Landschotse heide en de Visvijvers Valkenswaard waren de plassen die het meest door de soort bezocht werden.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	2.974	3.686
jan	128	1.378
mrt	8.107	11.072
totaal	11.209	16.136

12.8 Grutto

De soort komt plaatselijk in het stroomgebied voor als broedvogel. De broedgebieden zijn voor 1 augustus al weer verlaten. Het is daarom niet verrassend dat alleen tijdens de maarttellingen de soort gezien werd. Ook typerend is dat de soort in de laagste gedeeltes van het stroomgebied (waar de soort ook broedt) gezien werd.

Het Wilhelminakanaal doorsnijdt het belangrijkste broedgebied voor de Grutto dat binnen het stroomgebied ligt (Diessens Broek/D'n Opslag). Alle 51 ex. werden dan ook daar gezien.

Bekend is dat de soort bij aankomst uit zijn overwinteringsgebied, zich eerst ophoudt in groepen en de plassen dan gebruikt als slaapplek. In dit verband bleek de Landschot (Kromven, Wit Hollandven) zo'n verzamelplaats te zijn. In maart 1997 werden hier 103 ex. geteld, in maart 1998 10 ex.

In de 80-er jaren werd $\pm 10\%$ van het totaal langs de beken waargenomen.

Op de plassen werden tijdens de tellingen geen exemplaren waargenomen.

Uit de telgegevens lijkt de conclusie gerechtvaardigd te zijn dat vanaf begin 90-er jaren de belangrikheid van het stroomgebied als broedgebied voor deze soort plaatselijk sterk is toegenomen.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	0	0
jan	0	0
mrt	36	373
totaal	36	373

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Kievit

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
Oude Ley	0	21	200	400	0	0	-	-	-	-	-	-	621
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	125	0	0	0	0	0	-	125
Essche Stroom	85	250	112	54	1	64	30	0	105	192	0	-	893
Peusel	0	0	43	0	0	-	0	0	-	0	120	-	163
Achterste Stroom	0	0	-	16	0	298	40	0	210	30	-	-	594
Groote Beerze	8	546	325	92	2	2422	1045	0	258	118	55	780	5651
Kleine Beerze	150	0	0	0	0	315	2	0	116	0	0	74	657
Kleine Aa	0	86	37	250	20	123	-	0	21	55	25	34	651
Run	280	65	303	77	23	704	40	0	87	155	71	86	1891
Keersop	13	0	53	0	4	386	3	0	10	76	20	34	599
Beekloop	0	0	70	0	24	480	0	0	32	0	0	4	610
Dommel bo	0	0	53	0	0	156	0	0	26	0	0	12	247
Dommel mi	0	17	10	3	0	24	0	0	15	1	0	9	79
Dommel be	0	0	195	148	0	387	61	0	308	79	25	173	1376
Tongelreep	0	0	59	60	2	276	8	0	36	0	1	35	477
Strijper Aa	0	0	18	0	0	36	0	0	13	0	0	-	67
Groote Aa	0	0	12	0	0	12	0	0	18	0	0	-	42
Bulder Aa	0	0	39	84	0	549	0	0	34	19	0	-	725
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	599	7	0	7	0	0	-	613
Kleine Dommel	5	0	5	0	0	31	0	0	5	0	0	9	55
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	4	0	0	0	0	0	4	8
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	6	0	200	0	206
Totalen													
Stroomgebied West	243	903	717	812	23	3347	1117	0	710	395	200	888	9355
Stroomgebied Oost	298	82	817	372	53	3640	119	0	591	330	117	362	6781
Kanalen	0	0	0	0	0	4	0	0	6	0	200	4	214
	541	985	1534	1184	76	6991	1236	0	1307	725	517	1254	16350

Grutto

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
Oude Ley	0	0	1	0	0	0	-	-	-	-	-	-	1
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Essche Stroom	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	-	2
Peusel	0	0	8	0	0	-	0	0	-	0	0	-	8
Achterste Stroom	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0
Groote Beerze	0	0	21	0	0	76	0	0	69	0	0	6	172
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	6
Kleine Aa	0	0	1	0	0	1	-	0	0	0	0	0	2
Run	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keersop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beekloop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel mi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel be	0	0	18	0	0	137	0	0	15	0	0	9	179
Tongelreep	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strijper Aa	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	-	2
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bulder Aa	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	-	1
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Kleine Dommel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	46	0	0	4	0	0	1	51
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalen													
Stroomgebied West	0	0	31	0	0	77	0	0	77	0	0	6	191
Stroomgebied Oost	0	0	21	0	0	137	0	0	15	0	0	9	182
Kanalen	0	0	0	0	0	46	0	0	4	0	0	1	51
	0	0	52	0	0	260	0	0	96	0	0	16	424

12.9 Wulp

Duidelijk is dat 's-winters het beekdal van de Grootte Beerze (ter hoogte van de Landschotse Heide) voor deze soort van enige betekenis is. Dit gebied blijkt ook de enige overwinteringsplaats voor deze soort te zijn binnen het stroomgebied. Tenminste, wanneer de vorstperiode niet al te lang aanhoudt. Opmerkelijk is wel dat in de zachte winter van '98 ook geen exemplaren langs de beken gezien zijn.

De andere waarnemingen werden vrijwel steeds gedaan tijdens de maarttellingen, dan werden steeds uitsluitend kleine groepjes gezien.

Tijdens de maartelling van '96 werd langs het Wilhelminakanaal een groep gezien van 46 ex. Dit was ook weer ter hoogte van het Diessens Broek.

Bij de plassen is de soort tijdens de tellingen zoals te verwachten viel, alleen op de vennen van de Landschotse Heide waargenomen. Tijdens de januaritelling van '98 werden hier 110 ex. waargenomen. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de wulpen, die tijdens zachte winters zich gewoonlijk bij de Grootte Beerze ophouden, toen op de Landschot zaten.

Tijdens de maartellingen van de 80-er jaren werden bij twee plassen tezamen 7 ex. waargenomen.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	195	555
jan	119	162
mrt	327	374
totaal	641	1.091

12.10 Zilvermeeuw

De soort was de hele winterperiode in het stroomgebied gestaag aanwezig. Het beekdal van de Grootte Beerze en de benedenloop van de Dommel hadden de grootste aantallen. In z'n algemeenheid vertoonde de soort zich vooral in de benedenlopen, alhoewel de Run als bovenloop in de eerste twee winters een aardig aantal herbergde.

De kanalen lijken voor de soort 's-winters weinig te bieden.

Op de plassen werd tijdens de januaritellingen de meeste exemplaren waargenomen (103 ex.).

De november- en maartellingen bedroegen resp. en 39 en 44 ex. Aquabest was de plas waar verreweg de meeste exemplaren gezien werden (166 ex.), tevens 83% van het plassentotaal.

Daarna bleek het Goor nog van enig belang te zijn, deze herbergde 14% van het plassentotaal.

In de 80-er jaren werd alleen op de plassen bij Budel één keer 5 ex. gezien.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	41	190
jan	71	141
mrt	197	196
totaal	309	527

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Wulp

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	1	-	0	0	0	0	-	1
Essche Stroom	0	0	0	0	0	1	0	0	3	0	0	-	4
Reusel	0	0	2	3	0	-	0	0	-	0	0	-	5
Achterste Stroom	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0
Groote Beerze	111	146	69	90	14	13	292	0	93	43	0	114	985
Kleine Beerze	0	0	1	0	0	2	0	0	2	0	0	0	5
Kleine Aa	0	2	0	0	0	1	-	0	1	0	0	0	4
Run	0	0	3	0	0	0	0	0	2	0	0	7	12
Keersop	16	0	2	0	0	0	0	0	4	0	0	5	27
Beekloop	0	0	2	0	0	0	0	0	5	0	0	0	7
Dommel bo	0	0	3	0	0	2	0	0	4	0	0	0	9
Dommel mi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel be	0	0	4	0	0	2	0	0	2	0	0	0	8
Tongelreep	0	0	4	0	0	0	0	0	6	0	0	9	19
Strijper Aa	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	-	1
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bulder Aa	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	-	3
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	0	1	0	0	-	1
Kleine Dommel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	46	0	0	0	0	0	0	46
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalen													
Stroomgebied West	111	148	72	93	14	18	292	0	99	43	0	114	1004
Stroomgebied Oost	16	0	20	0	0	4	0	0	26	0	0	21	87
Kanalen	0	0	0	0	0	46	0	0	0	0	0	0	46
	127	148	92	93	14	68	292	0	125	43	0	135	1137

Zilvermeeuw

	Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
		I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken														
Oude Ley	50	18	0		0	0	0	-	-	-	-	-	-	68
Voorste Stroom	-	-	-		0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Essche Stroom	0	0	2		0	7	10	0	24	0	12	0	0	55
Reusel	0	0	0		0	0	-	0	0	-	0	0	-	0
Achterste Stroom	0	0	-		0	0	0	0	0	0	0	-	-	0
Groote Beerze	0	5	0		0	18	8	60	8	28	2	0	46	175
Kleine Beerze	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	2	0	4
Kleine Aa	0	0	0		0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
Run	10	3	6		6	0	13	6	0	0	0	0	0	44
Keersop	0	0	1		0	0	0	0	0	0	0	1	1	3
Beekloop	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel bo	1	0	0		0	0	0	0	0	2	0	0	0	3
Dommel mi	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel be	3	21	34		2	5	18	2	26	17	33	2	2	165
Tongelreep	0	0	0		0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
Strijper Aa	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0	-	3
Bulder Aa	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Sterkselsche Aa	0	0	-		0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Kleine Dommel	0	0	0		0	0	3	1	0	0	0	1	0	5
Kanalen														
Wilhelminakanaal	-	-	-		0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Beatrixkanaal	-	-	-		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalen														
Stroomgebied West	50	23	4		0	25	18	60	32	28	14	2	46	302
Stroomgebied Oost	14	24	44		8	5	34	9	26	19	35	4	3	225
Kanalen	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	64	47	48		8	30	52	69	58	47	49	7	49	528

12.11 Stormmeeuw

De resultaten vertonen een grillig verloop. Wel is op te merken dat tijdens de novembertellingen meestal de kleinste aantallen werden gezien. Voor de rest vallen geen karakteristieke zaken op. Op de kanaalgedeeltes werden ze uitsluitend gezien in gezelschap van kokmeeuwen.

Op de plassen zijn tijdens de tellingen 81 ex. waargenomen. Het zal interessant zijn om de betekenis van de plassen als slaappleats voor deze soort te onderzoeken. Wanneer zo'n plas als slaappleats geïnventariseerd zou worden, dan is waarschijnlijk ook het aantal stormmeeuwen bekend die in een groot deel van het stroomgebied foerageren.

In de 80-er jaren werd de soort alleen gezien op Ekkersweijer (14 ex.)

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	97	59
jan	267	304
mrt	550	316
totaal	914	679

12.12 Kokmeeuw

Tijdens de maarttellingen werden in zijn geheel langs de beken de meeste exemplaren geteld. Vooral de Groote Beerze en de benedenloop van de Dommel vormen samen meer dan de helft van de waarnemingen. Volgens de resultaten lijkt het erop dat de soort elke winter (streng of zacht) in ongeveer gelijke aantallen in het stroomgebied aanwezig is.

Voor de plassen lijken twee zaken op te vallen. Enerzijds lijkt het er veel op dat juist op die plassen waar de soort ook broedt (of gebroed heeft) alleen in begin maart grote aantallen aanwezig waren (Soerendonks Goor [± 1.500 ex.], Ringselven [± 2.000 ex.], Het Goor en de Flaes en de Landschot)

Anderzijds kwamen op de plassen dichtbij stedelijk gebied in januari de grootste aantallen voor (Aquabest en Karpendonkse plas voor Eindhoven; Boterplas en Beekse Bergen voor Tilburg).

In de 80-er jaren was deze trend ook te zien. Opvallend is dat toen de kokmeeuwen voorkwamen op de plas bij de Ploegstraat en Ekkersweijer, want Aquabest bestond toen nog niet.

Op het Soerendonks Goor werden toen tijdens de drie maarttellingen nauwelijks kokmeeuwen gezien. Op deze plas werd toen nog niet gebroed.

Op de plassen aan de rand van Eindhoven, zoals de zandafgraving Natlab, Gat van Waalre, Hanevoet, Karpendonkse plas en IJzeren man te Geldrop, werden toen ook duidelijk meer kokmeeuwen geteld dan op de plassen c.q. vennen in het buitengebied.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	8.239	6.781
jan	7.805	5.425
mrt	9.735	9.804
totaal	25.779	22.010

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Stormmeeuw

	Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
		I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken														
Oude Ley		16	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	16
Voorste Stroom		-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Essche Stroom		0	6	5	0	19	16	3	0	0	0	4	-	53
Peusel		0	20	0	0	4	-	9	0	-	0	0	-	33
Achterste Stroom		0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0
Groote Beerze		0	0	1	0	0	43	8	3	9	0	16	2	82
Kleine Beerze		0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Kleine Aa		5	4	3	0	1	11	-	0	0	0	0	0	24
Run		0	5	6	0	10	10	0	0	0	0	0	57	88
Keersop		0	9	0	0	111	36	0	0	0	0	0	0	156
Beekloop		0	0	0	0	15	0	0	0	0	0	0	0	15
Dommel bo		0	0	41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	41
Dommel mi		0	0	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0	4
Dommel be		0	1	13	1	32	48	2	22	0	14	4	0	137
Tongelreep		0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Strijper Aa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bulder Aa		0	0	0	0	15	12	0	0	0	1	0	-	28
Sterkselsche Aa		0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Kleine Dommel		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kanalen														
Wilhelminakanaal		-	-	-	0	1	3	2	0	0	4	0	0	10
Beatrixkanaal		-	-	-	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Totalen														
Stroomgebied West		21	30	9	0	25	70	20	3	9	0	20	2	209
Stroomgebied Oost		0	15	62	1	183	107	2	24	0	15	4	57	470
Kanalen		0	0	0	0	1	5	2	0	0	4	0	0	12
		21	45	71	1	209	182	24	27	9	19	24	59	691

Kokmeeuw

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
Oude Ley	100	326	200	11	0	0	-	-	-	-	-	-	637
Voorste Stroom	-	-	-	0	42	25	-	0	0	121	0	-	188
Essche Stroom	98	103	172	76	135	167	59	9	102	123	34	-	1078
Peusel	6	10	22	0	44	-	22	16	-	0	0	-	120
Achterste Stroom	71	20	-	25	4	22	1	24	22	11	-	-	200
Groote Beerze	291	137	1187	302	120	332	1877	215	1166	821	446	961	7855
Kleine Beerze	0	0	0	0	26	22	4	0	0	20	38	0	110
Kleine Aa	90	7	47	6	15	4	-	0	36	5	0	0	210
Run	62	12	195	60	47	60	35	10	37	19	102	489	1128
Keersop	0	28	75	0	113	20	0	0	0	44	285	188	753
Beekloop	1	0	0	97	108	0	0	0	0	28	0	0	234
Dommel bo	13	15	115	0	0	153	0	0	0	3	0	431	730
Dommel mi	0	1	52	2	40	114	82	239	55	97	72	56	810
Dommel be	204	921	552	550	421	548	340	361	162	421	372	837	5689
Tongelreep	161	6	288	84	199	125	139	1	54	73	91	19	1240
Strijper Aa	0	0	0	0	0	52	0	0	0	0	0	-	52
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bulder Aa	0	0	105	6	114	239	0	4	46	1	27	-	542
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	1	33	0	0	1	0	0	-	35
Kleine Dommel	0	4	0	84	33	156	0	5	0	35	22	60	399
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	63	93	78	23	42	50	53	7	18	427
Beatrixkanaal	-	-	-	56	105	81	81	56	36	25	42	6	488
Totalen													
Stroomgebied West	656	603	1628	420	386	572	1963	264	1326	1101	518	961	10398
Stroomgebied Oost	441	987	1382	883	1076	1500	596	620	355	721	971	2080	11612
Kanalen	0	0	0	119	198	159	104	98	86	78	49	24	915
	1097	1590	3010	1422	1660	2231	2663	982	1767	1900	1538	3065	22925

12.13 Groene specht

Dat deze standvogel tijdens de maartellingen het meest werd gezien, zal waarschijnlijk te maken hebben met het feit dat de soort door z'n roep en z'n grotere bedrijvigheid meer opvalt.

De Tongelreep en de Kleine Dommel lijken de grootste dichtheid langs de beken te hebben, deze was 0,12 ex./km.

Langs het Beatrixkanaal was de soort volgens de telresultaten redelijk vertegenwoordigd. De taluds met een open bomenstructuur lijken dan ook een goed biotooplint door het landschap voor de soort te zijn. Misschien biedt dát talud, welke beschreven wordt door de zon ook gunstige vestigingsvoorwaarden voor bepaalde mierensoorten.

Langs de plassen werd de soort 10 keer vastgesteld. In de 80-er jaren was dat 4 keer.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	22	56
jan	21	53
mrt	27	134
totaal	70	243

12.14 Grote bonte specht

Alhoewel de soort tijdens de maartelling het meest wordt gezien, is het verschil in aantallen met de andere tellingen veel kleiner dan met de Groene specht. Dit zal zeker te maken hebben met het feit dat deze soort zich minder heimelijk gedraagt en daardoor meer opvalt.

Voor deze spechtensoort heeft de Kleine Dommel ook weer de grootste dichtheid, gevolgd door Tongelreep en Sterkselsche Aa.

Deze soort wordt met name langs het Beatrixkanaal 's-winters minder gezien dan de vorige soort. Dit klopt ook het wel met het gegeven dat de Grote bonte specht meer een bosvogel is dan de Groene specht.

Bij de plassen werd tijdens de wintertelling af en toe een enkeling gezien, waarvan De Flaes en Het Goor de helft van de waarnemingen voor hun rekening nemen. Deze plassen liggen dan ook in het bosgebied van Landgoed de Utrecht.

In de 80-er jaren werden bij de plassen geen exemplaren waargenomen.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	124	156
jan	94	196
mrt	111	218
totaal	329	570

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Groene specht

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
Oude Ley	0	0	1	0	0	0	-	-	-	-	-	-	1
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	1	-	0	0	0	1	-	2
Essche Stroom	0	0	1	0	2	3	1	0	1	0	0	-	8
Peusel	0	0	5	0	0	-	2	0	-	0	0	-	7
Achterste Stroom	0	3	-	0	1	1	0	0	0	1	-	-	6
Groote Beerze	2	0	2	1	2	2	1	0	4	0	2	1	17
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	2	0	2	2	1	0	7
Kleine Aa	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
Run	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	5
Keersop	0	0	4	2	0	1	3	0	0	2	0	0	12
Beekloop	0	0	2	0	1	0	0	1	4	0	0	0	8
Dommel bo	1	0	3	0	2	3	0	1	4	3	2	0	19
Dommel mi	1	1	4	1	2	4	0	1	2	2	2	2	22
Dommel be	2	0	9	2	3	3	2	3	13	3	4	10	54
Tongelreep	1	1	4	0	1	2	4	3	4	4	1	2	27
Strijper Aa	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	-	4
Groote Aa	0	0	4	1	1	1	1	0	0	1	0	-	9
Bulder Aa	0	1	0	0	0	4	1	0	1	1	0	-	8
Sterkselsche Aa	0	2	-	0	0	0	0	0	1	0	0	-	3
Kleine Dommel	2	0	1	1	4	4	1	1	7	0	3	0	24
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	2	1	1	0	1	1	1	2	9
Beatrixkanaal	-	-	-	2	0	3	3	2	2	1	2	0	15
Totalen													
Stroomgebied West	2	3	9	1	5	7	6	0	7	3	4	1	48
Stroomgebied Oost	8	5	36	8	14	23	12	10	37	16	12	14	195
Kanalen	0	0	0	2	2	4	4	2	3	2	3	2	24
	10	8	45	11	21	34	22	12	47	21	19	17	267

Grote bonte specht

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Essche Stroom	0	0	1	2	3	4	3	1	7	3	1	-	25
Peusel	2	1	6	0	4	-	0	0	-	0	0	-	13
Achterste Stroom	2	0	-	0	1	3	0	3	0	1	-	-	10
Groote Beerze	3	7	7	5	9	5	4	7	6	1	6	13	73
Kleine Beerze	0	3	1	3	4	0	6	3	2	3	4	0	29
Kleine Aa	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
Run	0	0	1	0	2	0	0	1	0	0	1	1	6
Keersop	1	0	2	2	2	0	5	2	3	2	0	0	19
Beekloop	1	0	3	0	1	0	0	5	2	2	2	1	17
Dommel bo	4	2	1	1	8	9	0	6	4	4	2	1	42
Dommel mi	2	1	2	2	2	4	1	4	8	3	1	3	33
Dommel be	14	6	14	12	11	16	9	12	15	8	8	6	131
Tongelreep	1	5	4	8	3	1	5	7	6	3	8	1	52
Strijper Aa	0	0	4	0	0	1	0	1	1	0	0	-	7
Groote Aa	1	1	2	1	1	2	0	1	1	2	1	-	13
Bulder Aa	1	4	3	2	2	6	1	5	2	2	2	-	30
Sterkselsche Aa	1	0	-	1	6	2	1	3	7	0	1	-	22
Kleine Dommel	4	1	3	7	2	6	0	3	15	4	3	0	48
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	2	2	0	1	2	1	0	8
Beatrixkanaal	-	-	-	1	0	1	1	1	0	0	1	0	5
Totalen													
Stroomgebied West	7	11	15	10	21	12	13	14	15	8	11	13	150
Stroomgebied Oost	30	20	39	36	40	47	22	50	64	30	29	13	420
Kanalen	0	0	0	1	0	3	3	1	1	2	2	0	13
	37	31	54	47	61	62	38	65	80	40	42	26	583

12.15 Zwarte specht

Deze soort blijkt zich in de nawinter veel meer te manifesteren. De 11 waarnemingen van de maartelling '97 maakt de Tongelreep meteen tot de meest favoriete beek voor deze soort (in de 80-er jaren werd langs deze beek toen maximaal 2 ex. per telling gezien).

De soort werd in het hele stroomgebied vooral ten zuiden van het Wilhelminakanaal gezien. Dit zal te maken hebben met het gegeven dat in dit gedeelte van het stroomgebied meer oude bossen voorkomen dan ten noorden hiervan.

Langs het Wilhelminakanaal werd slechts twee keer één ex. waargenomen. Dit was dan ook ter hoogte van het Landgoed de Baest.

Bij de plassen werd de soort alleen bij De Flaes gezien (Landgoed de Utrecht).

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	18	32
jan	18	24
mrt	31	63
totaal	67	119

12.16 Witte kwikstaart

Uit de cijfers valt op te merken dat de soort gevoelig is voor de strengere winterperioden en dan niet of nauwelijks in het stroomgebied gezien wordt. Tijdens de maartellingen werd de soort het meest gezien, de terugtrek naar hun broedgebied is voor deze soort dan al goed op dreef.

Het voorkomen van de soort lijkt regelmatig over het stroomgebied verspreid te zijn.

Langs de kanalen werden 19 ex. gezien, bij de plassen 10 ex.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	137	99
jan	109	26
mrt	145	303
totaal	391	428

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Zwarte specht

	Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
		I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken														
Oude Ley		0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom		-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Essche Stroom		0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	1	-	4
Reusel		0	0	1	1	1	-	0	0	-	0	0	-	3
Achterste Stroom		0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0
Groote Beerze		1	0	3	0	2	1	2	0	5	2	2	1	19
Kleine Beerze		0	1	1	1	1	1	1	1	0	4	1	0	12
Kleine Aa		0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
Run		0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	3
Keersop		0	0	0	0	0	1	0	0	3	0	1	1	6
Beekloop		0	0	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Dommel bo		1	0	0	2	1	2	0	0	3	2	2	0	13
Dommel mi		0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Dommel be		2	1	3	0	1	1	0	0	0	2	0	0	10
Tongelreep		1	0	2	2	1	3	0	1	11	1	2	0	24
Strijper Aa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa		0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	-	1
Buulder Aa		0	0	1	2	0	0	1	0	0	0	0	-	4
Sterkselsche Aa		0	0	-	1	2	1	0	0	1	0	1	-	6
Kleine Dommel		0	0	1	0	0	2	0	0	3	0	1	1	8
Kanalen														
Wilhelminakanaal		-	-	-	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
Beatrixkanaal		-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalen														
Stroomgebied West		1	1	5	2	4	3	4	1	6	6	4	1	38
Stroomgebied Oost		4	1	11	8	5	10	1	1	24	6	7	3	81
Kanalen		0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
		5	2	16	10	9	13	6	3	30	12	11	4	121

Witte kwikstaart

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	2	-	0	5	0	0	-	7
Essche Stroom	0	0	1	15	1	5	3	0	6	1	0	-	32
Rausel	7	0	3	0	0	-	0	0	-	0	0	-	10
Achterste Stroom	2	0	-	0	0	1	0	0	0	0	-	-	3
Groote Beerze	1	2	28	3	1	5	8	1	31	5	4	37	126
Kleine Beerze	1	0	4	0	0	5	5	0	0	0	0	0	15
Kleine Aa	0	1	5	0	0	1	-	0	2	0	0	5	14
Run	0	0	2	0	0	3	0	0	0	1	0	0	6
Keersop	3	0	7	0	0	2	3	0	0	0	0	0	15
Beekloop	3	0	1	0	0	0	0	0	4	0	0	0	8
Dommel bo	0	0	0	0	0	1	0	0	3	0	0	0	4
Dommel mi	0	0	3	1	2	2	0	0	3	0	0	0	11
Dommel be	2	0	14	1	0	1	4	0	7	1	3	5	38
Tongelreep	3	0	8	4	1	1	0	0	12	0	0	5	34
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	-	7
Buulder Aa	0	1	12	8	9	20	8	0	8	5	0	-	71
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	0	1	0	0	-	1
Kleine Dommel	0	0	12	1	0	8	0	0	5	0	0	0	26
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	1	8	0	0	0	4	1	0	2	16
Beatrixkanaal	-	-	-	1	0	0	0	0	2	0	0	0	3
Totalen													
Stroomgebied West	11	3	41	18	2	19	16	1	44	6	4	42	207
Stroomgebied Oost	11	1	59	15	12	45	15	0	43	7	3	10	221
Kanalen	0	0	0	2	8	0	0	0	6	1	0	2	19
	22	4	100	35	22	64	31	1	93	14	7	54	447

12.17 Graspieper

Uit de telresultaten lijkt dat deze soort vorstgevoeliger is dan de Veldleeuwerik.

Tijdens de novembertellingen werden gemiddeld de meeste exemplaren waargenomen. Een verdere vergelijking met de Veldleeuwerik geeft het beeld dat 's-winters minder graspiepers gezien worden.

Langs de kanaalgedeeltes werden tijdens drie tellingen tezamen 11 ex. gezien.

Langs de plassen werd de soort niet gezien.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	790	1.035
jan	490	791
mrt	460	704
Totaal	1.740	2.530

12.18 Veldleeuwerik

De resultaten geven over het aantalsverloop langs de beken een onduidelijk beeld. Gemiddeld worden er in het hele stroomgebied per telling enkele honderden exemplaren gezien. Opvallend is wel dat tijdens de vorstperiode van '96/'97 het hoogste aantal tijdens de januaritelling werd waargenomen.

Langs de Essche Stroom werden relatief de meeste exemplaren waargenomen.

Langs de kanalen en langs de plassen werden geen exemplaren gezien.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	460	1.232
jan	371	1.448
mrt	1.052	1.089
totaal	1.883	3.769

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Graspieper

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Essche Stroom	28	25	19	9	59	28	18	6	3	10	0	-	205
Reusel	31	1	2	5	2	-	0	4	-	11	0	-	56
Achterste Stroom	16	2	-	78	3	7	2	31	2	1	-	-	142
Groote Beerze	99	1	13	18	3	21	64	3	11	118	9	21	381
Kleine Beerze	0	0	8	0	2	11	0	0	0	2	1	0	24
Kleine Aa	11	73	1	9	0	2	-	0	1	7	10	0	114
Run	11	38	25	35	13	3	57	0	2	4	30	18	236
Keersop	32	0	12	0	18	45	5	0	0	13	0	4	129
Beekloop	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Dommel bo	10	5	0	0	10	8	8	0	0	0	0	0	41
Dommel mi	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Dommel be	56	22	18	1	37	334	21	0	15	7	16	12	539
Tongelreep	4	15	0	16	8	11	32	0	1	38	9	8	142
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	-	9
Groote Aa	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	1	-	4
Buulder Aa	0	3	3	7	27	7	54	0	4	71	0	-	176
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	1	0	4	0	-	5
Kleine Dommel	0	0	0	2	3	16	0	0	0	1	300	0	322
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	7	0	2	0	0	0	2	11
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalen													
Stroomgebied West	185	102	43	119	69	69	84	44	17	149	20	21	922
Stroomgebied Oost	113	83	66	61	116	424	186	1	22	138	356	42	1608
Kanalen	0	0	0	0	0	7	0	2	0	0	0	2	11
	298	185	109	180	185	500	270	47	39	287	376	65	2541

Veldleeuwerik

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	50	-	0	1	0	0	-	51
Essche Stroom	25	45	17	92	59	23	127	2	10	163	60	-	623
Reusel	31	4	13	10	0	-	0	175	-	40	44	-	317
Achterste Stroom	0	0	-	0	0	5	0	10	5	0	-	-	20
Groote Beerze	64	210	47	17	50	152	87	152	19	89	113	76	1076
Kleine Beerze	0	0	2	7	0	56	30	0	3	7	0	2	107
Kleine Aa	6	82	0	1	15	119	-	55	0	13	64	0	355
Run	97	32	11	40	1	75	78	64	1	37	10	13	459
Keersop	0	0	4	30	42	58	0	0	0	5	4	1	144
Beekloop	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Dommel bo	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	2	11
Dommel mi	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Dommel be	0	0	17	11	1	18	2	18	5	1	1	9	83
Tongelreep	0	2	19	26	2	2	20	3	7	60	68	8	217
Strijper Aa	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	-	3
Groote Aa	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	-	5
Buulder Aa	0	0	1	0	5	22	0	0	0	7	0	-	35
Sterkselsche Aa	0	0	-	3	0	173	4	0	9	1	51	-	241
Kleine Dommel	0	0	0	0	4	16	0	0	0	0	0	0	20
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalen													
Stroomgebied West	126	341	79	127	124	405	244	394	38	312	281	78	2549
Stroomgebied Oost	97	34	65	110	55	369	105	85	22	111	134	33	1220
Kanalen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	223	375	144	237	179	774	349	479	60	423	415	111	3769

12.19 Kramsvogel

Kramsvogels en koperwieken worden regelmatig in gemengde groepen waargenomen. De Kramsvogel werd echter in het stroomgebied bijna vijf keer meer gezien te worden dan de Koperwiek. Dat de Kramsvogel in het stroomgebied meer gezien werd, bleek ook uit de waarnemingen van overvliegende exemplaren.

Ook tijdens langere vorstperioden wordt deze soort, vergeleken met de Koperwiek, meer gezien. De Kramsvogel lijkt hierdoor "winterharder" te zijn dan de Koperwiek.

Bij de plassen werden relatief weinig kramsvogels en koperwieken gezien.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	1.841	1.972
jan	1.392	4.079
mrt	2.800	3.483
totaal	6.033	9.534

12.20 Koperwiek

Tijdens de novembertellingen werd de soort ± 2 keer meer gezien dan tijdens de andere tellingen.

In de strengere winterperioden lijkt deze wintergast zijn winterkwartier in het stroomgebied in z'n geheel te verleggen naar zuidelijker gebieden met betere omstandigheden.

In zachte winters werd in januari ongeveer evenveel gezien als in maart. Verder lijkt de soort in de winter redelijk gelijk verdeeld te zijn over het stroomgebied.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	767	1.046
jan	824	435
mrt	286	526
totaal	1.877	2.007

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Kramsvogel

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	54	-	0	0	0	0	-	54
Essche Stroom	6	0	3	12	75	21	319	0	0	0	0	-	436
Reusel	0	0	51	0	187	-	140	0	-	60	20	-	458
Achterste Stroom	0	0	-	0	21	0	0	0	0	2	-	-	23
Groote Beerze	55	76	41	3	375	532	202	4	2	4	5	200	1499
Kleine Beerze	0	40	6	2	52	39	99	48	2	30	70	0	388
Kleine Aa	0	0	0	0	3	0	-	0	0	0	0	0	3
Run	40	0	0	0	12	209	7	0	0	80	0	0	348
Keersop	0	0	90	0	1036	250	3	15	47	0	0	21	1462
Beekloop	0	17	56	0	608	6	8	0	250	0	2	0	947
Dommel bo	0	0	3	0	70	58	0	0	29	0	35	17	212
Dommel mi	0	5	0	2	0	34	0	2	6	64	0	0	113
Dommel be	16	1	2	71	655	196	201	2	27	399	125	27	1722
Tongelreep	1	3	146	20	30	300	32	0	0	0	1	1	534
Strijper Aa	0	0	70	0	50	66	0	0	0	0	0	-	186
Groote Aa	0	60	0	0	0	30	0	7	0	0	0	-	97
Buulder Aa	0	4	0	0	0	357	0	0	0	15	0	-	376
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	95	63	0	11	115	73	245	-	602
Kleine Dommel	0	0	0	1	12	56	4	0	0	1	0	0	74
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	80	0	8	0	0	0	0	88
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	4	1	6	0	0	0	11
Totalen													
Stroomgebied West	61	116	101	17	713	646	760	52	4	96	95	200	2861
Stroomgebied Oost	57	90	367	94	2568	1625	255	37	474	632	408	66	6673
Kanalen	0	0	0	0	0	80	4	9	6	0	0	0	99
	118	206	468	111	3281	2351	1019	98	484	728	503	266	9633

Koperwiek

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	21	-	0	0	2	0	-	23
Essche Stroom	2	0	0	8	0	10	116	0	0	0	0	-	136
Reusel	1	0	32	0	0	-	30	0	-	1	0	-	64
Achterste Stroom	0	0	-	0	1	0	0	0	1	55	-	-	57
Groote Beerze	65	22	32	10	48	6	115	0	1	1	30	30	360
Kleine Beerze	12	2	0	0	30	39	7	0	13	4	0	0	107
Kleine Aa	17	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	17
Run	2	0	0	0	0	2	8	0	0	20	0	0	32
Keersop	0	53	0	1	0	0	38	0	0	0	0	0	92
Beekloop	13	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	21
Dommel bo	0	0	29	0	0	39	15	0	2	5	0	0	90
Dommel mi	5	8	0	2	3	0	32	0	100	6	8	0	164
Dommel be	0	8	31	42	75	62	99	0	4	129	45	37	532
Tongelreep	0	0	0	10	28	7	46	0	0	12	2	6	111
Strijper Aa	0	0	0	0	0	4	0	0	0	5	0	-	9
Groote Aa	0	18	0	7	0	0	4	0	0	2	0	-	31
Buulder Aa	2	2	0	0	0	5	2	0	0	6	0	-	17
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	45	0	25	0	0	1	0	-	71
Kleine Dommel	29	2	5	1	0	8	6	0	0	17	5	0	73
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	0	63	0	0	0	0	0	63
Beatrixkanaal	-	-	-	0	3	2	20	0	10	0	0	0	35
Totalen													
Stroomgebied West	97	24	64	18	79	76	268	0	15	63	30	30	764
Stroomgebied Oost	51	91	65	71	151	127	275	0	106	203	60	43	1243
Kanalen	0	0	0	0	3	2	83	0	10	0	0	0	98
	148	115	129	89	233	205	626	0	131	266	90	73	2105

12.21 Grote lijster

Deze soort werd 's-winters erg verspreid in kleine aantallen in het stroomgebied waargenomen. In tegenstelling tot de andere twee lijstersoorten werd de Grote lijster 's-winters tijdens de 90-er jaren veel minder gezien dan in de 80-er jaren.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	117	54
jan	98	45
mrt	319	66
totaal	534	165

12.22 Staartmees

De soort komt 's-winters voor in groepen. De aantallen die gezien werden in november en in januari ontliepen elkaar niet veel. Het aantal verkregen uit de maarttellingen vertoonde een forse teruggang. Dit kan wijzen op het feit dat veel exemplaren al richting broedgebied zijn vertrokken.

Ook tijdens strengere winters werd de soort niet minder gezien dan tijdens zachtere perioden.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	406	515
jan	353	614
mrt	272	226
totaal	1.031	1.355

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Grote lijster

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Oude Ley	0	0	0	0	1	0	-	-	-	-	-	-	1
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Essche Stroom	6	0	1	1	2	1	2	1	0	0	0	-	14
Peusel	0	0	0	0	0	-	0	0	-	0	0	-	0
Achterste Stroom	0	0	-	0	0	5	0	0	1	0	-	-	6
Groote Beerze	9	3	4	1	7	13	2	1	2	0	0	4	46
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	4
Kleine Aa	0	0	0	0	2	0	-	0	0	0	0	0	2
Run	5	0	0	0	3	0	1	0	0	1	0	0	10
Keersop	0	2	0	7	1	0	0	0	0	0	0	0	10
Beekloop	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel mi	3	0	0	2	1	2	0	0	2	1	2	0	13
Dommel be	2	3	6	1	5	3	1	0	3	0	0	0	24
Tongelreep	3	0	2	0	8	2	0	0	2	0	3	1	21
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bulder Aa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Sterkselsche Aa	0	0	0	1	0	3	0	0	0	0	0	-	4
Kleine Dommel	0	0	3	0	0	6	0	0	0	1	0	0	10
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Beatrixkanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalen													
Stroomgebied West	15	3	5	2	12	19	8	2	3	0	0	4	73
Stroomgebied Oost	13	5	11	11	18	16	2	0	7	3	5	1	92
Kanalen	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	28	8	16	14	30	35	10	2	10	3	5	5	166

Staartmees

	Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
		I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken														
Oude Ley		0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom		-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Essche Stroom		5	0	0	0	2	5	9	4	0	0	0	-	25
Peusel		0	0	0	0	0	-	0	0	-	0	0	-	0
Achterste Stroom	100	0	-		0	0	0	0	50	0	0	-	-	150
Groote Beerze	37	28	0		0	23	6	12	3	0	22	0	0	131
Kleine Beerze	26	65	10		14	23	17	28	29	4	24	21	0	261
Kleine Aa	0	0	0		0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
Run	0	0	0		6	4	2	0	0	0	0	0	0	12
Keersop	0	0	0		0	46	2	7	10	0	9	0	0	74
Beekloop	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel bo	12	15	0		0	52	53	20	0	0	0	18	0	170
Dommel mi	28	0	1		0	2	6	0	0	8	0	10	2	57
Dommel be	4	1	0		7	10	6	0	1	0	9	33	6	77
Tongelreep	8	9	8		51	8	32	27	23	35	22	45	23	291
Strijper Aa	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Bulder Aa	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Sterkselsche Aa	10	0	-		0	0	0	0	10	0	0	20	-	40
Kleine Dommel	6	12	0		6	37	0	0	0	0	6	0	0	67
Kanalen														
Wilhelminakanaal	-	-	-		7	0	0	0	0	0	10	0	0	17
Beatrixkanaal	-	-	-		20	0	0	0	10	0	0	0	0	30
Totalen														
Stroomgebied West	168	93	10		14	48	28	49	86	4	46	21	0	567
Stroomgebied Oost	68	37	9		70	159	101	54	44	43	46	126	31	788
Kanalen	0	0	0		27	0	0	0	10	0	10	0	0	47
	236	130	19		111	207	129	103	140	47	102	147	31	1402

12.23 Boomkruiper

Deze bosvogel wordt tijdens de hele winterperiode in ongeveer even grote aantallen in de beekdalen gezien. En dan vooral op plaatsen waar de beek begeleid wordt door dikkere bomen.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	31	53
jan	45	71
mrt	54	49
totaal	130	173

12.24 Boomklever

Deze soort blijkt de laatste jaren zijn broedareaal intensief naar Oost-Brabant uitgebreid te hebben. Dit blijkt ook wanneer het aantal waarnemingen van de 80-er jaren met die van de 90-er jaren vergeleken wordt.

De soort werd vrijwel steeds op dezelfde plaatsen waargenomen waar oud loofbos aanwezig was. Deze plaatsen waren o.a. langs de Reusel in Landgoed de Utrecht en langs de Groote Beerze in De Baest.

Alhoewel de aantallen laag zijn, werd deze soort tijdens de januaritellingen twee maal meer waargenomen dan tijdens de november- of maartellingen.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	4	26
jan	2	50
mrt	3	26
totaal	9	102

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Boomkruiper

	Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
		I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken														
Oude Ley		0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom		-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Essche Stroom		0	0	0	0	0	3	2	0	2	2	0	-	9
Peusel		0	0	0	0	0	-	0	0	-	0	0	-	0
Achterste Stroom		0	1	-	0	0	0	0	0	0	0	-	-	1
Groote Beerze		0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2
Kleine Beerze		0	0	0	4	1	2	6	9	6	0	0	0	28
Kleine Aa		0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
Run		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keersop		0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	0	4
Beekloop		0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Dommel bo		1	2	0	0	1	3	3	3	0	0	0	0	13
Dommel mi		3	1	3	3	12	4	2	3	4	2	2	3	42
Dommel be		0	1	0	0	8	7	0	0	0	0	0	0	16
Tongelreep		0	0	0	0	7	2	7	4	2	0	5	0	27
Strijper Aa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Groote Aa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Buulder Aa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Sterkselsche Aa		2	4	-	0	0	4	2	0	0	2	2	-	16
Kleine Dommel		0	0	1	7	2	0	0	0	0	3	0	0	13
Kanalen														
Wilhelminakanaal		-	-	-	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Beatrixkanaal		-	-	-	0	5	0	4	0	0	0	0	0	9
Totalen														
Stroomgebied West		0	2	0	4	1	5	8	9	9	2	0	0	40
Stroomgebied Oost		6	8	4	12	30	22	14	10	6	7	11	3	133
Kanalen		0	0	0	2	5	0	4	0	0	0	0	0	11
		6	10	4	18	36	27	26	19	15	9	11	3	184

Boomklever

	Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
		I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken														
Oude Ley		0	0	0	0	2	0	-	-	-	-	-	-	2
Voorste Stroom		-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Essche Stroom		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Peusel		2	0	4	5	5	-	2	4	-	3	5	-	30
Achterste Stroom		0	0	-	2	0	0	0	1	0	0	-	-	3
Groote Beerze		0	2	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	5
Kleine Beerze		0	0	1	0	0	0	3	2	1	5	4	0	16
Kleine Aa		0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
Run		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keersop		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beekloop		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel bo		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dommel mi		0	0	1	0	0	0	0	1	2	0	1	1	6
Dommel be		0	1	3	0	3	3	0	0	1	0	2	0	13
Tongelreep		0	0	0	1	0	0	0	2	2	0	3	0	8
Strijper Aa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	-	1
Groote Aa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Buulder Aa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Sterkselsche Aa		1	1	0	0	0	3	1	1	0	1	2	-	10
Kleine Dommel		0	1	0	0	4	3	0	0	0	0	0	0	8
Kanalen														
Wilhelminakanaal		-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beatrixkanaal		-	-	-	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Totalen														
Stroomgebied West		2	2	5	7	9	1	5	7	1	8	9	0	56
Stroomgebied Oost		1	3	4	1	7	9	1	4	5	1	9	1	46
Kanalen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		3	5	9	8	16	10	6	11	6	10	18	1	103

12.25 Sijs

Deze vinkachtige werd veel gezien (gemiddeld ± 100 ex. per telling). Een reden hiervoor zal zeker te maken hebben met het veelvuldig voorkomen van elzen langs de beken. Ook worden de telresultaten van de dag vooral bepaald door het wel of niet aantreffen van een grote groep. Deze wintergast werd het meest gezien tijdens de januaritellingen en het minst tijdens de maarttellingen. Ook bij de overvliegende sijzen werd dit aantalsverloop in de tijd bevestigd.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	2.459	3.537
jan	4.548	6.778
mrt	3.155	1.167
totaal	10.162	11.482

12.26 Rietgors

In de winter wordt door deze soort vooral de zaden van riet- en zeggesoorten gegeten. Op bepaalde plaatsen langs beken komt deze vegetatie veelvuldig voor. Dit zal dan ook de reden kunnen zijn dat de soort plaatselijk in grote groepen langs de beek werd gezien.

Het aantalsverloop lijkt in het winterhalfjaar tijdens de telperioden niet ver uit elkaar te liggen.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	150	87
jan	83	150
mrt	89	160
totaal	322	397

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Sijs

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Oude Ley	0	0	0	0	150	0	-	-	-	-	-	-	150
Voorste Stroom	-	-	-	15	75	0	-	0	0	82	149	-	321
Essche Stroom	55	5	0	47	19	41	25	47	0	43	7	-	289
Reusel	0	1	4	0	20	-	20	97	-	11	0	-	153
Achterste Stroom	30	0	-	0	15	0	0	100	0	150	-	-	295
Groote Beerze	27	127	12	21	332	8	189	657	84	69	92	2	1620
Kleine Beerze	0	10	30	0	40	2	0	94	0	4	2	0	182
Kleine Aa	1	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	1
Run	119	181	0	0	95	12	14	78	0	21	41	0	561
Keersop	32	80	0	2	89	6	1	34	3	93	49	0	389
Beekloop	0	0	0	0	90	0	24	203	58	5	0	0	380
Dommel bo	220	40	6	25	217	30	140	70	15	0	0	15	778
Dommel mi	45	105	78	69	70	8	0	200	103	53	72	70	873
Dommel be	80	75	2	44	0	6	83	200	165	98	117	68	938
Tongelreep	35	145	25	40	289	22	229	298	90	54	63	36	1326
Strijper Aa	0	0	0	0	0	0	0	56	0	0	0	-	56
Groote Aa	43	53	0	0	100	0	0	175	20	0	0	-	391
Buulder Aa	47	34	0	11	20	3	159	249	10	11	0	-	544
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	50	40	85	70	0	0	43	-	288
Kleine Dommel	624	301	0	63	237	13	30	390	80	149	60	0	1947
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	0	0	19	47	22	17	21	126
Beatrixkanaal	-	-	-	0	5	0	1	50	50	0	20	10	136
Totalen													
Stroomgebied West	113	143	46	83	651	51	234	995	84	359	250	2	3011
Stroomgebied Oost	1245	1014	111	254	1257	140	765	2023	544	484	445	189	8471
Kanalen	0	0	0	0	5	0	1	69	97	22	37	31	262
	1358	1157	157	337	1913	191	1000	3087	725	865	732	222	11744

Rietgors

	Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
		I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Beken														
Oude Ley		0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom		-	-	-	0	5	0	-	3	1	2	0	-	11
Essche Stroom		0	0	0	0	0	0	3	0	0	4	0	-	7
Reusel		1	2	1	0	0	-	0	1	-	0	1	-	6
Achterste Stroom		0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0
Groote Beerze	10	0	5		3	0	1	4	1	1	1	2	1	29
Kleine Beerze		0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4	0	6
Kleine Aa		1	1	0	0	0	1	-	0	0	0	0	0	3
Run		0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Keersop		2	2	0	0	3	66	0	0	0	0	0	0	73
Beekloop		3	0	5	0	0	0	0	1	0	0	0	1	10
Dommel bo		1	2	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	13
Dommel mi		4	0	4	1	0	1	0	36	0	0	3	1	50
Dommel be		0	7	22	8	6	5	6	1	10	6	36	8	115
Tongelreep		0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Strijper Aa		0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	2	-	5
Groote Aa		1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	-	3
Buulder Aa		2	2	1	0	0	6	3	0	0	0	0	-	14
Sterkselsche Aa		0	0	-	0	0	0	1	0	1	0	25	-	27
Kleine Dommel	12	0	0		0	1	1	1	0	2	5	0	0	22
Kanalen														
Wilhelminakanaal		-	-	-	0	0	0	0	1	0	3	0	2	6
Beatrixkanaal		-	-	-	5	0	0	2	2	3	0	0	0	12
Totalen														
Stroomgebied West	12	3	6		3	5	2	7	5	2	9	7	1	62
Stroomgebied Oost	25	13	34		9	10	82	11	41	23	11	66	10	335
Kanalen		0	0	0	5	0	0	2	3	3	3	0	2	18
		37	16	40	17	15	84	20	49	28	23	73	13	415

12.27 Geelgors

De soort werd tijdens de tellingen meestal in groepen van kleine aantallen voornamelijk ten zuiden van het Wilhelminakanaal aangetroffen. Het lijkt erop dat tijdens de januaritellingen geelgorsen meer gegroepeerd zijn dan tijdens de andere tellingen.

telling:	80-er jaren	90-er jaren
nov	108	103
jan	71	95
mrt	53	146
totaal	232	344

0 = Wel geteld, geen exemplaren aanwezig

- = Niet geteld

Geelgors

	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			
Telling:	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	Totaal
Beken													
Oude Ley	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	0
Voorste Stroom	-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	-	0
Essche Stroom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0
Peusel	0	0	0	0	0	-	0	0	-	0	0	-	0
Achterste Stroom	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0
Groote Beerze	1	8	3	4	0	0	0	25	6	2	0	7	56
Kleine Beerze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
Kleine Aa	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
Run	11	9	1	0	0	0	5	0	18	0	0	22	66
Keersop	0	0	0	0	11	17	0	0	0	5	5	1	39
Beekloop	0	0	0	2	0	5	0	0	0	0	0	0	7
Dommel bo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Dommel mi	1	0	0	0	1	1	1	0	4	0	0	0	8
Dommel be	0	0	0	0	2	0	1	0	1	0	10	7	21
Tongelreep	1	4	0	8	0	0	31	0	3	15	4	4	70
Strijper Aa	0	0	3	0	0	0	0	0	1	0	0	-	4
Groote Aa	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	-	3
Buulder Aa	1	14	7	2	0	24	5	0	7	3	0	-	63
Sterkselsche Aa	0	0	-	0	0	0	0	2	1	1	0	-	4
Kleine Dommel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kanalen													
Wilhelminakanaal	-	-	-	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2
Beatrixkanaal	-	-	-	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Totalen													
Stroomgebied West	1	8	3	4	0	0	0	25	6	4	0	7	58
Stroomgebied Oost	14	27	13	12	14	47	43	2	36	25	19	34	286
Kanalen	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	1	4
	15	35	16	18	14	47	43	27	43	29	19	42	348

13 De C-soorten

Resultaten van de waargenomen soorten die aan het telformulier zijn toegevoegd

Deze soorten zijn op eigen initiatief door de inventariseerders toegevoegd aan het telformulier. De lezer kan aan de hand van de trajectnummers en aan de tijd in het jaar de waargenomen soorten zelf interpreteren. Opvallend is dat menige soort reageert op de strengheid c.q. mildheid van de winters.

De meest algemene soorten die voor een beekdal niet relevant zijn, zijn in deze rubriek niet opgenomen.

Soort	Beek/Kanaal	Traj.	94/'95			95/'96			96/'97			97/'98		
			I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Kuifaalscholver	Dommel	46 - 51											3	
Pberdomp	Beekloop	1 - 9			2									
	Dommel	68 - 72		1										
	Beekloop	1 - 9							1					
	Beekloop	1 - 9									1			
Kwak	Dommel	73 - 79	1											
Wilde zwaan	Dommel	32 - 39								2				
	Dommel	1 - 5								8				
	Dommel	52 - 55								5				
	Wilhelminakanaal	1 - 5								3				
	Strijper Aa	1 - 7						16						
Zwarte zwaan	Essche Stroom	7 - 12	1											
	Dommel	61 - 72			2									
	Tongelreep	14 - 22		1										
	Tongelreep	14 - 22			1									
	Dommel	61 - 67				1								
	Dommel	61 - 67					1							
	Dommel	68 - 72						1						
	Dommel	62 - 67							1					
	Dommel	73 - 79											2	
Kolgans	Oude Ley	1 - 3		3										
	Essche Stroom	7 - 12		10										
	Dommel	61 - 67					1							
	Dommel	73 - 79					4							
	Dommel	73 - 79						4						
	Essche Stroom	1 - 6								3				
	Dommel	73 - 79							1					
	Dommel	73 - 79								3				
	Dommel	73 - 79									1			
	Dommel	62 - 67											2	
	Dommel	73 - 79										6		
	Dommel	73 - 79											8	
Brandgans	Dommel	73 - 79		1										
	Dommel	61 - 72			2									
	Dommel	73 - 79					3							
	Dommel	33 - 39							1					
	Dommel	62 - 67							2					
	Dommel	62 - 67								3				
	Dommel	62 - 67									2			
	Tongelreep	14 - 22							1					
Potgans	Dommel	1 - 5								24				

Soort	Beek/Kanaal	Traj.	94/'95			95/'96			96/'97			97/'98		
			I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Casarca	Dommel	61 - 72	1	1	1									
	Keersop	1 - 10					1							
	Dommel	68 - 72						1						
	Dommel	55 - 60							1					
	Dommel	33 - 39												1
	Dommel	68 - 72										1		
Indische gans	Dommel	40 - 45					1							
	Dommel	40 - 45						1						
	Dommel	73 - 79						1						
	Essche Stroom	1 - 6							1					
	Essche Stroom	1 - 6								1				
	Dommel	40 - 45								2				
	Dommel	40 - 45										1		
	Dommel	73 - 79										1		1
	Kleine Dommel	1 - 8										1	1	
Andes gans	Dommel	52 - 55									1	1	1	1
Bergeend	Voorste Stroom	12 - 18						1						
	Dommel	73 - 79						1						
	Bulder Aa	1 - 14				1								
Rijlstaart	Dommel	46 - 51	2											
	Dommel	73 - 79			2									
	Voorste Stroom	12 - 18					1							
	Voorste Stroom	12 - 18						1						
	Groote Beerze	11 - 16						1						
	Wilhelminakanaal	1 - 5				1								
	Reusel	7 - 18							1					
	Dommel	55 - 60							4					
	Tongelreep	1 - 9									1			
Sobeend	Dommel	40 - 45	1											
	Dommel	73 - 79		7										
	Dommel	73 - 79			12									
	Essche Stroom	7 - 12				2								
	Groote Beerze	17 - 27					1							
	Dommel	73 - 79					1							
	Dommel	73 - 79						10						
	Groote Beerze	28 - 37									2			
	Dommel	55 - 60									2			
	Dommel	68 - 72									1			
	Dommel	73 - 79									1			
	Dommel	46 - 51										1		
	Dommel	52 - 55												1
	Dommel	73 - 79												1

Soort	Beek/Kanaal	Traj.	94/'95			95/'96			96/'97			97/'98		
			I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Krooneend	Dommel	55 - 60								1				
Witoogeend	Dommel	68 - 72	1											
Toppereend	Dommel	46 - 51						2						
IJseend	Dommel	40 - 45						1						
Manderijneend	Dommel	62 - 67	1		1									
	Groote Beerze	11 - 16				1								
	Kleine Beerze	10 - 21						2						
	Dommel	33 - 39					4							
	Dommel	33 - 39						3						
	Dommel	40 - 45					2							
	Kleine Dommel	8 - 18						2						
	Tongelreep	14 - 22							4					
	Tongelreep	14 - 22								2				
	Beatrixkanaal	1 - 5							1					
	Tongelreep	14 - 22										1		
	Tongelreep	14 - 22											2	2
	Wilhelminakanaal	6 - 10										1		
Carolina eend	Dommel	1 - 5					1							
	Wilhelminakanaal	5 - 10					5							
	Dommel	20 - 22							1					
	Dommel	20 - 22								1				
	Dommel	52 - 53									1			
	Tongelreep	14 - 22							2					
	Tongelreep	14 - 22												1
Brilduiker	Dommel	55 - 60			1									
	Voorste Stroom	12 - 18					1							
	Groote Beerze	17 - 27								2				
	Dommel	55 - 60								5				
	Dommel	62 - 67								2				
	Dommel	68 - 72								11				
	Dommel	33 - 39												1
	Dommel	55 - 60											2	

Soort	Beek/Kanaal	Traj.	94/'95			95/'96			96/'97			97/'98		
			I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Nonnetje	Essche Stroom	1 - 6					6							
	Essche Stroom	7 - 12					3							
	Dommel	73 - 79					8							
	Essche Stroom	1 - 6								13				
	Achterste Stroom	19 - 28								8				
	Groote Beerze	17 - 27								1				
	Run	1 - 7								1				
	Beekloop	1 - 9								6				
	Dommel	1 - 5								1				
	Dommel	16 - 19								2				
	Dommel	23 - 32								2				
	Dommel	33 - 39								21				
	Dommel	40 - 45								5				
	Dommel	52 - 55								6				
	Dommel	55 - 60								23				
	Groote Beerze	38 - 40		1										
	Essche Stroom	7 - 12					1							
	Dommel	73 - 79					2							
Grote zaagbek	Essche Stroom	1 - 6					17							
	Dommel	68 - 72					1							
	Wilhelminakanaal	1 - 5					3							
	Beatrixkanaal	1 - 5					1							
	Achterste Stroom	9 - 28								2				
	Groote Beerze	11 - 16								2				
	Groote Beerze	17 - 27								6				
	Dommel	16 - 19								2				
	Dommel	20 - 22								4				
	Dommel	23 - 32								8				
	Dommel	33 - 39								18				
	Dommel	40 - 45								4				
	Dommel	46 - 51								12				
	Dommel	52 - 54								5				
	Dommel	55 - 60								20				
	Dommel	62 - 67								1				
	Dommel	68 - 72								7				
	Tongelreep	1 - 13								1				
	Beatrixkanaal	1 - 5								2				
Muskuseend	Groote Beerze	17 - 27					1							
	Wilhelminakanaal	6 - 10				2								
	Wilhelminakanaal	6 - 10					2							
	Beekloop	1 - 9							1					
	Beekloop	1 - 9											7	
	Wilhelminakanaal	11 - 15											1	

Soort	Beek/Kanaal	Traj.	94/'95			95/'96			96/'97			97/'98		
			I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Rode wouw	Essche Stroom	1 - 6				1								
	Groote Beerze	38 - 40									1			
Bruine kiekendief	Dommel	46 - 51						1						
Blauwe kiekendief	Groote Beerze	28 - 37		1										
	Kleine Aa	1 - 4		1										
	Tongelreep	1 - 9			1									
	Groote Beerze	28 - 37				1								
	Groote Beerze	28 - 37					1							
	Groote Beerze	42 - 44						1						
	Groote Beerze	45 - 50					1							
	Run	1 - 7				1								
	Bulder Aa	1 - 14						1						
	Strijper Aa	1 - 7						1						
	Kleine Dommel	8 - 18						1						
	Peusel	7 - 18								1				
	Groote Beerze	17 - 27								1				
	Groote Beerze	38 - 40									1			
	Groote Beerze	41 - 44								1				
	Beekloop	1 - 9								1				
	Dommel	16 - 19								1				
	Dommel	73 - 79								2				
	Kleine Dommel	23 - 25								1				
	Groote Beerze	17 - 27										1		
	Dommel	52 - 55										1		
Ruigpootbuizerd	Groote Beerze	28 - 37			1									
Smelleken	Groote Beerze	45 - 50		1										
	Wilhelminakanaal	6 - 10						1						
	Voorste Stroom	12 - 18								1				
	Essche Stroom	1 - 6								1				
	Groote Beerze	17 - 27								1				
	Dommel	68 - 72								1				
	Keersop	1 - 9											1	
Sechtvalk	Essche Stroom	1 - 6	1											
Waterral	Essche Stroom	1 - 6		1										
	Voorste Stroom	12 - 18				1								
	Dommel	16 - 19					2							
	Dommel	10 - 15										1		
Kraanvogel	Groote Beerze	11 - 16	18											
	Dommel	46 - 51	6											
Goudplevier	Dommel	46 - 51						2						
Kemphaan	Dommel	73 - 79						4						
Bokje	Groote Beerze	28 - 37				1								

Soort	Beek/Kanaal	Traj.	94/'95			95/'96			96/'97			97/'98		
			I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Houtsnip	Groote Beerze	28 - 37	1											
	Groote Beerze	28 - 37		2										
	Dommel	73 - 79			1									
	Kleine Dommel	8 - 18	2											
	Peusel	3 - 7							2					
	Groote Beerze	28 - 37											1	
Tureluur	Groote Beerze	28 - 37			2									
Groenpootruiter	Peusel	28 - 37										1		
Oeverloper	Essche Stroom	7 - 12		2										
	Groote Beerze	28 - 37			1									
	Groote Beerze	28 - 37						1						
	Dommel	46 - 51						1				1		
	Dommel	46 - 51												
Zwartkopmeeuw	Bulder Aa	1 - 14						1						
Kleine mantelmeeuw	Groote Beerze	28 - 37							17					
Holenduif	Run	1 - 7	25											
	Run	1 - 7			6									
	Dommel	9 - 15			42									
	Dommel	40 - 45		5										
	Essche Stroom	7 - 12				1								
	Kleine Aa	1 - 4						4						
	Run	1 - 7				81								
	Run	1 - 7					4							
	Dommel	10 - 15						9						
	Dommel	20 - 22					2							
	Kleine Dommel	19 - 25					3							
	Run	1 - 7									44			
	Run	8 - 14							3					
	Kleine Aa	1 - 4								6				
	Run	1 - 7										26		
	Run	1 - 7											23	
	Run	1 - 7												36
	Dommel	10 - 15										31		
	Dommel	10 - 15											7	
	Kleine Aa	1 - 4												22
Turkse tortel	Dommel	10 - 15				6								
	Wilhelminakanaal	1 - 5						3						
	Beatrixkanaal	1 - 5				20								
	Achterste Stroom	19 - 28								1				
	Run	1 - 7							40					
	Run	1 - 7									21			
	Beatrixkanaal	1 - 5							5					
	Run	1 - 7										6		
	Run	1 - 7												18
	Beatrixkanaal	1 - 5										4		
	Beatrixkanaal	1 - 5											17	

Soort	Beek/Kanaal	Traj.	94/'95			95/'96			96/'97			97/'98		
			I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Steenuil	Dommel	33 - 39	1	1										
	Dommel	10 - 15							1					
Kleine bonte specht	Essche Stroom	1 - 6				1								
	Essche Stroom	1 - 6						3						
	Groote Beerze	38 - 41				1								
	Dommel	6 - 9						2						
	Dommel	16 - 19				1								
	Dommel	16 - 19						1						
	Tongelreep	1 - 11				1								
	Bulder Aa	1 - 14						1						
	Sterkselsche Aa	1 - 7				1								
	Sterkselsche Aa	1 - 7						2						
	Essche Stroom	1 - 6							1					
	Groote Beerze	17 - 27							1					
	Kleine Beerze	1 - 9							3					
	Kleine Beerze	17 - 21							1					
	Keersop	10 - 16									3			
	Dommel	5 - 9									2			
	Dommel	16 - 19									2			
	Sterkselsche Aa	1 - 7									1			
	Kleine Dommel	8 - 18									1			
	Reusel	3 - 7											1	
	Dommel	1 - 5											1	
	Dommel	16 - 19												1
	Tongelreep	1 - 11											2	
	Kleine Dommel	8 - 18										1		
Boomleeuwerik	Bulder Aa	1 - 14			1									
	Bulder Aa	1 - 14						1						
	Sterkselsche Aa	1 - 7						3						
	Essche Stroom	1 - 6							1					
	Kleine Aa	1 - 4									1			
	Strijper Aa	1 - 7							4					
	Groote Beerze	28 - 37										2		
Boompieper	Dommel	5 - 9									1			
Gele kwikstaart	Dommel	40 - 45			1									
	Tongelreep	1 - 8						1						
	Tongelreep	14 - 22				1								
	Bulder Aa	1 - 14									1			
Roodborsttapuit	Dommel	16 - 22			1									
	Essche Stroom	1 - 6									1			
	Groote Beerze	38 - 40									1			
	Run	1 - 7									1			
	Dommel	6 - 9									1			
	Tongelreep	1 - 9									1			
	Sterkselsche Aa	1 - 7									1			
	Kleine Dommel	23 - 25									1			
	Groote Beerze	28 - 37												1

Soort	Beek/Kanaal	Traj.	94/'95			95/'96			96/'97			97/'98		
			I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Zwartkop	Groote Beerze	17 - 27				1								
Tjiftjaf	Run	1 - 7			1									
	Dommel	16 - 19			1									
	Dommel	23 - 32			2									
	Beatrixkanaal	1 - 5				1								
	Essche Stroom	1 - 6									11			
	Kleine Aa	1 - 4									1			
	Run	1 - 7									6			
	Dommel	16 - 19									7			
	Dommel	20 - 22									2			
	Tongelreep	1 - 9									1			
	Groote Beerze	38 - 40												1
	Groote Beerze	41 - 44												2
Fitis	Beekloop	1 - 9			3									
Goudhaantje	Groote Beerze	41 - 45		15										
	Dommel	40 - 45		1										
	Dommel	6 - 9				1								
	Dommel	6 - 9					1							
	Dommel	16 - 19				2								
	Beatrixkanaal	1 - 5										10		
Vuurgoudhaantje	Wilhelminakanaal	1 - 5				2								
Baardmannetje	Dommel	46 - 51												1
Bonte kraai	Groote Beerze	42 - 44				1								
	Groote Beerze	28 - 37							2					
	Groote Beerze	28 - 37										1		
Europese kanarie	Bulder Aa	1 - 14						6						
Barmsijs	Keersop	1 - 9	1											
	Dommel	16 - 19		5										
	Essche Stroom	1 - 6						9						
	Dommel	68 - 72				5								
	Kleine Dommel	8 - 18				2								
	Reusel	3 - 7							1					
	Groote Beerze	11 - 16									3			
	Dommel	33 - 39								90				
	Tongelreep	1 - 13									4			
	Grote Aa	8 - 13							10					
	Wilhelminakanaal	6 - 10								21				
	Beatrixkanaal	1 - 5								80				
	Kleine Beerze	17 - 21											2	
	Run	8 - 14										14		
	Kleine Aa	1 - 4											4	

Soort	Beek/Kanaal	Traj.	94/'95			95/'96			96/'97			97/'98		
			I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Kneu	Groote Beerze	17 - 27			6									
	Essche Stroom	1 - 6					15							
	Tongelreep	1 - 9				15								
	Essche Stroom	1 - 6							4					
	Dommel	62 - 67							30					
	Essche Stroom	1 - 6										19		
	Groote Beerze	41 - 44												80
	Tongelreep	1 - 9										1		
Putter	Keersop	1 - 9	13											
	Dommel	16 - 19		8										
	Dommel	73 - 79	6											
	Dommel	73 - 79		1	1									
	Kleine Dommel	8 - 18		15										
	Tongelreep	1 - 9				12								
	Essche Stroom	1 - 6							1					
	Groote Beerze	29 - 33									2			
	Dommel	16 - 19								14				
	Sterkselsche Aa	1 - 7								1				
	Run	1 - 7											2	
	Keersop	1 - 9											1	
	Dommel	16 - 19										11		
	Dommel	33 - 39										37		
	Dommel	33 - 39												4
	Dommel	46 - 51												2
	Beatrixkanaal												22	
Keep	Groote Beerze	41 - 44			20									
	Kleine Beerze	10 - 21		25										
	Dommel	9 - 15		2										
	Dommel	40 - 45			1									
	Kleine Dommel	8 - 18		1										
	Essche Stroom	1 - 6					1							
	Essche Stroom	1 - 6						3						
	Kleine Aa	1 - 4						1						
	Dommel	16 - 19						1						
	Kleine Dommel	8 - 18				2								
	Tongelreep	14 - 22				8								
	Essche Stroom	1 - 6							1					
	Kleine Beerze	17 - 21							1					
	Dommel	6 - 9									4			
	Dommel	40 - 45								43				
	Grote Aa	8 - 13									1			
	Sterkselsche Aa	1 - 7								5				
	Sterkselsche Aa	1 - 7									4			
	Essche Stroom	1 - 6										1		
	Kleine Dommel	10 - 16											13	
	Run	8 - 14										1		
	Keersop	1 - 9										4		
	Wilhelminakanaal	1 - 5										2		
	Beatrixkanaal	1 - 5											4	

Soort	Beek/Kanaal	Traj.	94/'95			95/'96			96/'97			97/'98		
			I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Goudvink	Reusel	7 - 18	3											
	Groote Beerze	17 - 27	1											
	Dommel	73 - 79	2											
	Strijper Aa	1 - 7	1											
	Essche Stroom	1 - 6						1						
	Reusel	7 - 18				1								
	Reusel	7 - 18							2					
	Groote Beerze	17 - 27							1					
	Kleine Beerze	17 - 21							1	1				
	Dommel	33 - 39							1					
	Dommel	55 - 60									2			
	Tongelreep	1 - 9							1					
	Wilhelminakanaal	6 - 10								1				
	Kleine Beerze	17 - 21										1		
	Sterkselsche Aa	1 - 7											1	
Kruisbek	Reusel	3 - 7			1									
	Groote Beerze	41 - 44												1
	Tongelreep	1 - 9											8	
	Kleine Dommel	8 - 18											4	
Usgors	Dommel	16 - 19				1								
Grauwe gors	Groote Beerze	38 - 40			13									

14 De D-soorten

Tijdens de inventarisaties heeft een aantal inventariseerders ook de overvliegende vogels genoteerd. Van deze categorie kan nagenoeg niets gezegd worden over de afhankelijkheid van de soort tot de beek of het beekdal.

Om deze gegevens aan de vergetelheid te onttrekken, worden ze in deze rubriek vermeld.

In vergelijking met de 80-er jaren kunnen toch bepaald opmerkelijke feiten geconstateerd worden, zoals dat in de 90-er jaren 702 aalscholvers overvliegend werden gezien, in de 80-er jaren waren dat er 103. De opmars van de Aalscholver werd dus niet alleen bij het water maar ook in de lucht opgemerkt.

Dit zelfde geldt ook voor de Nijlgans. In de 80-er jaren werden slechts twee overvliegende nijlganzen waargenomen, in de 90-er jaren waren dit er 52. Zelfs de stijgende lijn in aantal tijdens de vier achtereenvolgende 90-er jaren valt bij deze soort op.

Telling:	'94/'95			'95/'96			'96/'97			'97/'98			Totaal
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	
Aalscholver	16	21	14	24	198	29	54	54	24	165	63	40	702
Blauwe reiger	2	1	0	6	2	4	9	5	6	6	9	15	65
Grote zilverreiger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Ooievaar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Knobbelzwaan	8	0	5	6	2	0	0	0	0	0	22	0	43
Zwarte zwaan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Canadese gans	30	25	0	37	0	2	0	0	2	0	0	0	96
Grauwe gans	0	35	0	16	23	1	0	0	1	7	42	0	125
Fietgans	191	0	0	0	239	0	17	0	0	0	320	0	767
Kolgans	36	0	0	3	294	4	2	0	0	0	50	0	389
Nijlgans	0	1	0	0	15	4	6	2	1	4	17	2	52
Wilde eend	116	23	11	80	16	29	61	151	39	102	54	53	735
Krakeend	0	0	3	0	0	8	0	2	0	0	0	0	13
Wintertaling	1	0	0	24	7	17	7	13	0	11	5	78	163
Rijstaart	0	0	0	0	14	0	0	0	0	0	0	0	14
Slobeend	3	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	4
Smient	0	0	0	0	0	0	13	0	0	0	0	0	13
Kuifeend	6	0	0	0	2	1	0	14	0	0	2	0	25
Tafeleend	0	0	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	4
Nonnetje	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	10
Grote zaagbek	0	0	0	0	0	0	0	14	0	0	0	0	14
Buizerd	3	5	5	20	12	22	20	5	8	19	7	4	130
Havik	0	0	0	2	2	2	0	1	0	0	0	1	8
Sperwer	3	1	2	6	6	1	7	3	2	4	2	0	37
Blauwe kiekendief	0	0	1	0	0	0	1	2	0	0	0	0	4
Sechvalk	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Smelleken	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Torenvalk	0	0	0	1	0	4	4	2	1	1	2	1	16
Patrijs	0	0	0	0	0	0	0	16	2	0	0	0	18
Waterhoen	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2
Meerkoet	11	0	0	14	0	0	2	0	0	0	0	0	27
Scholekster	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	3	10
Goudplevier	41	0	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	63
Kieviet	1348	836	470	682	326	1514	172	2	845	193	124	218	6730
Watersnip	4	0	0	1	0	0	5	0	0	0	0	0	10
Wulp	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0	3	7
Grutto	0	0	8	0	0	0	1	0	0	0	0	10	19
Zilvermeeuw	9	39	32	8	44	7	28	139	13	21	13	22	375
Stormmeeuw	1	29	3	1	20	0	11	3	6	9	28	40	151
Kokmeeuw	329	663	444	177	236	235	185	226	535	418	250	577	4275
Houtduif	55	73	0	750	64	0	84	3	0	0	0	0	1029
Lbvogel	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2
Groene specht	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2
Zwarte specht	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Grote bonte specht	0	0	0	0	0	2	3	1	0	0	0	1	7
Boomleeuwerik	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	9
Veldleeuwerik	23	211	42	180	13	814	197	54	13	94	29	9	1679
Graspieper	7	0	0	54	2	23	45	1	1	21	11	0	165
Witte kwikstaart	4	1	29	8	6	11	5	9	8	7	1	10	99
Kramsvogel	294	51	12	99	594	101	467	68	63	114	109	161	2133
Koperwiek	114	6	22	48	124	22	360	0	7	24	0	0	727
Grote lijster	0	1	0	0	0	8	0	0	0	0	0	3	12
Staartmees	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	2	5
Barmsijs	0	0	0	0	19	0	0	2	0	0	0	0	21
Putter	14	0	0	0	0	0	0	7	19	3	0	0	43
Sijs	274	113	0	46	35	30	96	222	21	76	247	5	1165
Vink	0	10	15	35	0	0	0	0	0	0	0	0	60
Keep	0	0	0	5	8	2	75	0	2	0	0	0	92
Kruisbek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	12
Geelgors	2	5	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	9
Soepeend	0	2	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	7
Soepgans	0	0	0	2	16	0	0	0	0	0	0	0	18
Totaal	2945	2152	1145	2336	2340	2900	1962	1031	1629	1312	1410	1258	22420

15 De Plassen

De plassen in het stroomgebied, die gedurende twee winters in de vierjarige telperiode zijn geïnterpreteerd, staan hieronder met hun locaties vermeld.

Op de volgende bladzijden worden de telresultaten naar hun categorie per plas uitgesplitst.

Eerst worden de "A-soorten" genoemd, daaronder alleen de "B-soorten" die toen op die plas minstens één keer waargenomen werden. Daar weer onder staan de "C-soorten" die het vermelden waard zijn.

Plas:	Gemeente	Atlasblok
Surfplas 't Laar	Tilburg	50 - 27 - 22
Soerendonks Goor	Maarheeze	57 - 26 - 21
't Tipke	Maarheeze	57 - 27 - 22
Ringselven	Budel	57 - 36 - 55
Vlasrootvennen	Veldhoven	51 - 54 - 32
Gat van Waalre	Waalre	51 - 54 - 25
IJzerenman Geldrop	Geldrop	51 - 56 - 12
IJzerenman Eindhoven	Eindhoven	51 - 54 - 13
Beekse Bergen	Hilvarenbeek	50 - 28 - 33
Boterplas (plas in de Oude Ley)	Tilburg	50 - 18 - 42
Zandafraving A58	Tilburg	50 - 28 - 12
Visvijvers Bergeijk	Bergeijk	57 - 23 - 55
Groot- en Kleinmeer	Vessem	51 - 43 - 31
Pastorsweijer	Bergeijk	57 - 24 - 41
Philips Visvijvers	Veldhoven	51 - 54 - 23
Karpendonkse Plas	Eindhoven	51 - 45 - 13
Het Goor	Hooge- en Lage Mierde	51 - 41 - 42
Flaes	Hooge- en Lage Mierde	51 - 48 - 45
Vennen Landschotse Heide	De Beerzen	51 - 42 - 21
E3 Strand	Eersel	51 - 53 - 32
Landsard	Vessem	51 - 33 - 54
Kempervennen	Westerhoven	57 - 14 - 43
Visplas Ekkersweijer	Son en Breugel	51 - 34 - 15
Aquabest	Son en Breugel	51 - 34 - 14
Plassen aan de Ploegstraat	Best	51 - 34 - 13
Visvijvers Valkenswaard	Valkenswaard	57 - 15 - 13

Plas/ven:	Surfplas 't Laar		Soerend. Goor		't Tipke		Ringseiven		Vlasrootvennen		
Telling:	'96/'97	'96/'97	'96/'97	'97/'98	'96/'97	'97/'98	'96/'97	'97/'98	'96/'97	'96/'97	'96/'97
	I	II	III	I	III	I	III	I	I	II	III
A - soorten											
Dodaars	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0
Fuut	0	1	5	0	3	4	12	4	1	0	2
Aalscholver	7	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0
Blauwe reiger	0	0	3	2	0	1	0	1	0	0	0
Knobbelzwaan	0	0	2	2	5	9	1	9	0	0	0
Fietgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grauwe gans	0	0	0	4	0	0	41	0	0	0	0
Canadese gans	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0
Nijlgans	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Wilde eend	0	0	30	156	19	194	" veel"	194	4	0	34
Krakeend	0	0	0	142	0	20	0	38	0	0	0
Smient	0	0	12	3	0	26	0	0	0	0	0
Wintertaling	0	0	12	24	0	0	" veel"	0	0	0	0
Tafeleend	0	0	8	16	3	1	" veel"	1	0	0	0
Kuifeend	0	8	8	13	0	0	" veel"	0	0	0	0
Waterhoen	0	0	0	0	0	15	0	15	0	0	0
Meerkoet	14	0	16	27	66	137	0	137	0	0	5
Watersnip	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Witgatje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
L.vogel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Waterpieper	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0
Grote gele kwikstaart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Soepeend	0	0	0	2	0	6	0	6	0	0	0
Soepgans	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0
Enkele B - Soorten											
Buizerd	0	0	6	2	0	0	4	0	0	0	0
Sperwer	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Schalekster	0	0	11	0	0	0	10	0	0	0	0
Kievit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grutto	0	0	41	0	0	0	0	0	0	0	0
Wulp	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0
Kokmeeuw	13	0	± 1.500	0	2	0	± 2.000	0	6	0	0
Stormmeeuw	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
Zilvermeeuw	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
Groene specht	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0
Grote bonte specht	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Sijs	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0
Fietgors	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0
Enkele C - Soorten											
Brandgans	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Bergeend	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Sobeend	0	0	10	1	0	1	5	30	0	0	0
Blauwe kiekendief	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
Kemphaan	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0
Zwartkopmeeuw	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0

Plaas/ven:	Gat van Waalre			I.ierenman Geldrop			I.ierenman Endhoven			Beekse Bergen			
Telling:	'96/'97	'96/'97	'96/'97	'96/'97	'97/'98	'97/'98	'96/'97	'97/'98	'97/'98	'96/'97	'96/'97	'97/'98	'97/'98
	I	II	III	III	I	III	II	II	III	I	II	II	III
A - soorten													
Dodaars	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fuut	0	0	1	3	0	5	0	0	1	17	0	9	10
Aalscholver	0	0	0	0	0	2	0	0	0	6	0	8	2
Blauwe reiger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0
Knobbelzwaan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rietgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grauwe gans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Canadese gans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nijlgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wilde eend	33	0	26	6	8	12	0	0	0	312	0	86	3
Krakeend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Smient	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Wintertaling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tafeleend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	5	0
Kuifeend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	66	0	3	0
Waterhoen	0	0	0	4	0	2	0	0	2	0	0	0	1
Meerkoet	0	0	2	6	17	8	0	4	30	131	0	10	15
Watersnip	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Witgatje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isvogel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Waterpieper	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grote gele kwikstaart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Soepeend	0	0	0	14	76	20	0	0	0	0	0	0	18
Soepgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Enkele B - Soorten													
Buizerd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Scholekster	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Kievit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kokmeeuw	0	0	0	45	48	80	0	5	22	234	0	15	54
Stormmeeuw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	6	0
Witte kwikstaart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Koperwiek	0	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0
Sijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Enkele C - Soorten													
Bergeend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Kl. mantelmeeuw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Goudvink	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0

Plaas/ven:	Boterplas				Zandafgraving A58				Visvijvers Bergeijk				
Telling:	96/'97	96/'97	96/'97	97/'98	96/'97	96/'97	97/'98	97/'98	96/'97	96/'97	96/'97	97/'98	97/'98
	I	II	III	III	I	II	II	III	I	II	III	I	II
A - soorten													
Dodaars	0	1	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0
Fuut	3	1	10	5	0	0	2	2	2	0	10	0	7
Aalscholver	0	0	5	2	16	0	0	0	10	16	0	2	1
Blauwe reiger	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	5	5
Knobbelzwaan	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	5	0
Rietgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grauwe gans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Canadese gans	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nijlgans	0	0	5	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0
Wilde eend	0	2.000	20	30	40	50	145	24	40	0	16	200	48
Krakeend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smient	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wintertaling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tafeleend	0	11	2	4	10	0	26	6	0	0	0	0	0
Kuifeend	0	2	8	9	16	0	28	4	0	0	8	0	2
Waterhoen	1	1	1	4	0	0	0	0	3	0	9	3	0
Meerkoet	71	161	115	69	68	0	93	8	14	0	12	18	18
Watersnip	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Witgatje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isvogel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Waterpieper	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grote gele kwikstaart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Soepeend	0	0	0	0	0	0	5	16	10	0	1	0	0
Soepgans	19	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	1	3
Enkele B - Soorten													
Buizerd	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	3
Sperwer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Torenvalk	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Scholekster	0	0	0	28	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Kievit	25	0	230	30	0	0	0	6	0	0	0	0	0
Kokmeeuw	6	150	70	140	0	0	0	0	0	0	0	0	9
Witte kwikstaart	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sjjs	0	0	0	0	0	0	0	0	10	20	0	0	0
Rietgors	0	0	0	0	1	0	0	0	15	0	0	0	2
Geelgors	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
Enkele C - Soorten													
Pberdomp	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Manderijneend	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	4	0
Putter	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0

Plas/ven:	Groot- en Kleinmeer Vessem					Pastoorsweijs				
Telling:	96/'97	96/'97	96/'97	97/'98	97/'98	96/'97	96/'97	96/'97	97/'98	97/'98
	I	II	III	I	II	I	II	III	I	II
A - soorten										
Dodaars	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fuut	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1
Aalscholver	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Blauwe reiger	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Knobbelswaan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fietgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grauwe gans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Canadese gans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nijlgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wilde eend	0	0	0	0	0	62	0	6	0	8
Krakeend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smient	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wintertaling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tafeleend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuifeend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Waterhoen	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Meerkoet	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0
Watersnip	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Witgatje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lisvogel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Waterpieper	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grote gele kwikstaart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Soepeend	0	0	22	0	20	0	0	0	0	0
Soepgans	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Enkele B - Soorten										
Kokmeeuw	33	0	0	0	25	0	0	0	0	0
Fietgors	10	0	6	0	0	0	0	0	0	0

Plas/ven:	Philips Visvijvers					Karpendonkse Plas				
Telling:	96/'97	96/'97	97/'98	97/'98	97/'98	96/'97	96/'97	97/'98	97/'98	97/'98
	I	III	I	II	III	II	III	I	II	III
A - soorten										
Dodaars	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fuut	2	6	4	2	6	0	8	4	4	12
Aalscholver	0	1	0	0	0	0	5	2	17	0
Blauwe reiger	0	0	2	0	1	0	1	0	0	1
Knobbelzwaan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rietgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grauwe gans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Canadese gans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nijlgans	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1
Wilde eend	33	26	38	21	24	0	7	0	1	0
Krakeend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smient	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wintertaling	0	0	0	0	0	0	0	2	6	3
Tafeleend	0	0	0	0	0	0	8	5	15	17
Kuifeend	0	0	0	0	0	0	4	0	0	2
Waterhoen	2	1	4	1	2	0	0	4	6	3
Meerkoet	9	1	9	16	24	0	1	0	2	2
Watersnip	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Witgatje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lsvogel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Waterpieper	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grote gele kwikstaart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Soepeend	2	4	0	2	1	0	4	35	35	7
Soepgans	0	0	0	0	0	0	0	4	7	4
Enkele B - Soorten										
Buizerd	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Kokmeeuw	0	0	0	0	0	0	4	70	41	650
Groene specht	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Grote bonte specht	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0
Koperwiek	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Staartmees	0	2	0	0	20	0	0	0	0	0
Sijs	70	0	16	0	0	0	0	0	0	0
Enkele C - Soorten										
Matkop	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Boomkruiper	1	0	1	2	0	0	0	0	0	0

Plaas/ven:
Telling:
Het Goor
Plaas

	96/'97	96/'97	96/'97	97/'98	97/'98	97/'98	96/'97	96/'97	96/'97	97/'98	97/'98	97/'98
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
A - soorten												
Dodaars	0	0	2	0	0	7	0	0	6	2	0	4
Fuut	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0	2
Aalscholver	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Blauwe reiger	0	0	0	1	0	0	2	0	2	1	0	1
Knobbelzwaan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Rietgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grauwe gans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Canadese gans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nijlgans	0	0	0	0	0	0	4	0	2	6	5	4
Wilde eend	148	0	137	420	1.230	180	380	0	38	243	465	224
Krakeend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smient	0	0	6	0	13	20	0	0	0	0	0	0
Wintertaling	210	0	12	243	320	122	6	0	64	155	17	23
Tafeleend	0	0	0	2	18	12	0	0	2	8	0	0
Kuifeend	2	0	0	13	0	13	8	0	0	3	0	24
Waterhoen	0	0	0	1	0	0	0	0	2	2	0	0
Meerkoet	0	0	0	0	0	8	6	0	5	0	0	2
Watersnip	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Witgatje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lsvogel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Waterpieper	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grote gele kwikstaart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Soepeend	1	0	3	3	14	4	12	0	2	0	0	4
Soepgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Enkele B - Soorten												
Buizerd	0	0	1	3	1	1	0	3	1	2	0	1
Sperwer	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Havik	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Torenvalk	2	1	2	0	0	1	0	0	0	0	1	0
Scholekster	0	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	2
Kievit	0	0	13	0	0	41	0	0	0	0	0	30
Wulp	0	0	3	0	0	23	0	0	0	0	0	0
Kokmeeuw	125	0	120	0	14	800	0	0	240	0	0	0
Stormmeeuw	2	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0
Zilvermeeuw	19	0	3	0	3	2	0	0	0	0	0	0
Zwarte specht	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1
Groene specht	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Gr. bonte specht	1	1	1	0	0	0	0	2	1	2	1	2
Sijs	0	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rietgors	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1
Enkele C - Soorten												
Pijlstaart	0	0	0	0	0	14	0	0	0	0	0	0
Sobeend	113	0	36	0	0	0	26	0	8	0	0	0
Brilduiker	0	0	2	6	2	0	0	0	0	0	0	0
Blauwe kiekendief	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0
Smelleken	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Waterral	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Kleine mantelmeeuw	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Klaapekster	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kruisbek	0	0	0	32	0	0	0	0	0	0	0	2

Plaats/ven:	De Landschot						E-3 strand					
Telling:	96/'97	96/'97	96/'97	97/'98	97/'98	97/'98	96/'97	96/'97	96/'97	97/'98	97/'98	97/'98
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
A - soorten												
Dodaars	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fuut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aalscholver	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Blauwe reiger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Knobbelzwaan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0
Fietgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grauwe gans	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Canadese gans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nijlgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wilde eend	0	0	121	0	0	15	220	0	0	0	0	5
Krakeend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smient	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wintertaling	0	0	3	0	0	2	0	0	0	0	0	0
Tafeleend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Kuifeend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Waterhoen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Meerkoet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Watersnip	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Witgatje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lisvogel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Waterpieper	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grote gele kwikstaart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Soepeend	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Soepgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Enkele B - Soorten												
Buizerd	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Sperwer	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Havik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Scholekster	0	0	52	0	0	1	0	0	0	0	0	22
Kievit	0	0	338	0	90	0	0	0	0	0	0	0
Grutto	0	0	103	0	0	10	0	0	0	0	0	0
Wulp	0	0	7	0	110	2	0	0	0	0	0	0
Kokmeeuw	0	0	116	0	0	0	80	0	0	0	22	0
Enkele C - Soorten												
Brdluis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
Blauwe kiekendief	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Graspieper	15	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Veldleeuwerik	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Boomleeuwerik	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Plaas/ven:	Landsard						Kempervennen					
Telling:	96/'97	96/'97	96/'97	97/'98	97/'98	97/'98	96/'97	96/'97	96/'97	97/'98	97/'98	97/'98
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
A - soorten												
Dodaars	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fuut	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	1	4
Aalscholver	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Blauwe reiger	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
Knobbelzwaan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fietgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grauwe gans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Canadese gans	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	2
Nijlgans	0	0	0	18	0	0	2	0	0	4	2	2
Wilde eend	185	0	36	256	84	60	334	436	114	452	217	91
Krakeend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smient	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wintertaling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0
Tafeleend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuifeend	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0
Waterhoen	0	0	0	0	0	0	4	2	2	0	2	7
Meerkoet	5	0	4	17	94	26	1	1	1	0	1	1
Watersnip	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Witgatje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lisvogel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Waterpieper	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grote gele kwikstaart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Soepeend	10	0	0	0	0	0	82	107	69	114	86	55
Soepgans	0	0	0	0	0	0	2	0	6	3	6	4
Enkele B - Soorten												
Buizerd	1	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0
Torenvalk	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Schouster	0	0	12	0	0	1	0	0	3	0	0	4
Kievit	0	0	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0
Kokmeeuw	12	0	0	0	6	10	111	171	190	41	123	235
Stormmeeuw	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Groene specht	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Witte kwikstaart	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Staartmees	0	0	0	0	0	0	0	13	4	0	0	0
Sijs	0	0	0	0	0	0	15	11	5	0	3	0
Enkele C - Soorten												
Manderijneend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Muskeseend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	2	0
Grote zaagbek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Barmsijs	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0
Vink	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Plaas/ven:	Visplas Ekkerswijer						Aquabest					
Telling:	96/'97	96/'97	96/'97	97/'98	97/'98	97/'98	96/'97	96/'97	96/'97	97/'98	97/'98	97/'98
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
A - soorten												
Dodaars	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fuut	3	0	4	4	6	6	4	0	2	6	14	4
Aalscholver	0	0	0	0	6	0	2	0	3	6	0	4
Blauwe reiger	0	0	0	0	6	2	1	0	1	0	0	0
Knobbelzwaan	0	0	0	0	0	0	4	2	0	0	0	0
Fietgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grauwe gans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Canadese gans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nijlgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wilde eend	0	0	12	4	24	18	38	144	0	26	146	22
Krakeend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smient	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wintertaling	0	0	0	0	30	0	0	0	0	0	0	4
Tafeleend	0	0	9	0	28	12	16	0	18	12	168	18
Kuifeend	0	0	6	0	0	12	24	0	22	12	0	18
Waterhoen	4	0	2	4	4	6	0	0	0	2	0	8
Meerkoet	16	0	16	33	36	28	334	49	163	630	925	468
Watersnip	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Witgatje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Isvogel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Waterpieper	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grote gele kwikstaart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Soepeend	0	0	0	0	0	4	4	20	0	3	10	0
Soepgans	4	3	0	5	5	4	0	0	0	0	0	0
Enkele B - Soorten												
Buizerd	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
Sperwer	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Torenvalk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Scholekster	0	0	0	0	0	0	0	0	63	0	2	66
Kievit	0	0	0	0	0	0	25	0	22	0	0	0
Kokmeeuw	10	25	24	33	40	18	25	80	64	48	225	68
Stormmeeuw	0	24	0	0	0	0	0	0	0	6	10	12
Zilvermeeuw	0	0	5	0	0	0	12	55	8	22	45	24
Groene specht	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Grote bonte specht	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0
Koperwiek	0	0	0	0	0	0	0	2	0	4	0	0
Kramsvogel	0	16	0	2	6	0	0	2	0	0	0	0
Staartmees	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Sjjs	15	0	14	0	30	12	0	0	0	0	0	0
Fietgors	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Enkele C - Soorten												
Witoogeend	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brilduiker	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Nonnetje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Muskuseend	0	0	0	0	5	0	0	0	0	2	6	0
Kleine mantelmeeuw	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0
Keep	0	80	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0
Putter	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0

Plas/ven:

Plassen aan de Floegstraat

Telling:	96/'97	96/'97	96/'97	97/'98	97/'98	97/'98
	I	II	III	I	II	III
A - soorten						
Dodaars	0	0	0	0	0	0
Fuut	1	0	2	0	4	3
Aalscholver	4	0	5	4	0	1
Blauwe reiger	0	0	0	1	2	0
Knobbelzwaan	0	0	0	0	0	0
Fietgans	0	0	0	0	0	0
Grauwe gans	0	0	0	0	0	0
Canadese gans	0	0	0	0	0	0
Nijlgans	0	0	0	0	0	0
Wilde eend	134	0	56	65	94	24
Krakeend	0	0	0	0	0	0
Smient	0	0	0	0	0	0
Wintertaling	0	0	0	0	0	0
Tafeleend	20	0	0	0	0	0
Kuifeend	2	0	0	0	0	0
Waterhoen	0	0	0	0	0	0
Meerkoet	6	0	10	20	26	12
Watersnip	0	0	0	0	0	0
Witgatje	0	0	0	0	0	0
Isvogel	0	0	0	0	0	0
Waterpieper	0	0	0	0	0	0
Grote gele kwikstaart	0	0	0	0	0	0
Soepeend	0	0	0	0	0	2
Soepgans	0	0	0	0	0	0
Enkele B - Soorten						
Buizerd	1	1	1	0	0	0
Scholkster	0	0	2	0	0	1
Kievit	0	0	0	0	0	2
Kokmeeuw	0	0	1	10	0	0
Staartmees	20	0	0	0	0	0
Enkele C - Soorten						
Vink	0	16	0	0	0	0

Plas/ven:

Visvijvers Valkenswaard

Telling:

	94/'95	94/'95	94/'95	95/'96	95/'96	95/'96	96/'97	96/'97	96/'97	97/'98	97/'98	97/'98
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
A - soorten												
Dodaars	0	2	7	2	0	0	2	0	6	0	0	3
Fuut	3	2	16	1	0	6	0	0	15	6	2	19
Aalscholver	0	0	0	2	0	0	24	0	7	0	55	14
Blauwe reiger	74	10	37	42	14	61	18	4	8	53	42	54
Knobbelzwaan	0	2	4	14	5	5	11	0	11	8	8	26
Fietgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grauwe gans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Canadese gans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nijlgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wilde eend	32	69	43	104	20	96	125	35	107	110	106	31
Krakeend	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smient	2	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0
Wintertaling	0	60	1	10	0	32	0	0	2	3	2	0
Tafeleend	6	5	3	9	0	202	1	0	28	0	0	33
Kuifeend	0	44	13	1	0	26	0	0	25	0	2	68
Waterhoen	4	0	4	2	1	1	3	0	0	2	2	0
Meerkoet	26	66	32	50	0	70	83	0	162	7	121	148
Watersnip	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Witgatje	0	3	0	2	0	3	6	0	1	0	3	0
Lsvogel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Waterpieper	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0
Grote gele kwikstaart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Soepeend	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
Soepgans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Enkele B - Soorten												
Buizerd	5	4	3	0	1	1	2	0	0	1	0	8
Sperwer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Havik	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Kievit	72	60	0	180	0	6	350	0	0	225	0	68
Kokmeeuw	56	22	4	12	15	156	3	0	14	7	0	6
Groene specht	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Grote bonte specht	0	1	20	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Witte kwikstaart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Koperwiek	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Kramsvogel	0	0	27	22	0	0	0	0	0	0	0	0
Staartmees	11	11	9	16	0	0	0	0	1	0	0	0
Sijs	85	0	0	0	0	0	132	0	0	0	0	0
Fietgors	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
Enkele C - Soorten												
Grote zilverreiger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0
Brandgans	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Bergeend	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Pijlstaart	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Sobeend	0	0	2	0	0	10	0	0	0	0	0	0
Brilduiker	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Waterral	0	0	3	7	6	0	0	0	0	0	0	0
Keep	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0

Nawoord

Dit verslag gaat over tellingen die door veel vogelaars periodiek in het winterhalfjaar vier jaren achter elkaar simultaan uitgevoerd zijn. Tellingen langs beken, langs kanalen en bij plassen.

Veel onvoorziene factoren hebben bepaald wat er op die dagen gezien werd.

Een berg gegevens die met willekeur verzameld zijn, zal menigeen dan kunnen concluderen.

Inderdaad een hele berg en natuurlijk blijven het momentopnames, maar toch...

Tijdens alle tellingen in die vier jaar is wel meer dan 3.500 km langs beken van het stroomgebied De Dommel naar vogels gekeken. Daarnaast is ook 123 keer een plas en 72 km kanaallengte geïnventariseerd.

Met zulke hoeveelheden moeten dan toch bepaalde trends of patronen zichtbaar worden, of verschillen c.q. overeenkomsten tussen soorten. En ondanks alle denkbare onvolkomenheden, zijn deze dan ook in mindere en/of in meerdere mate te zien. Bijvoorbeeld vallen verschillen op in de voorkeur voor bepaalde waters in de winter tussen verwante soorten zoals Fuut en Dodaars, of Waterhoen en Meerkooit. Of juist overeenkomsten tussen verwante soorten zoals bij de duikenden Kuifeend en Tafeleend. Er zijn soorten die duidelijk een voorkeur hadden voor benedenlopen, of weer andere soorten juist voor bovenlopen. Ook een verandering gedurende de wintertijd in keuze tussen plassen en beken van bepaalde soorten zijn zichtbaar. Zelfs de resultaten van de ogenschijnlijk onbelangrijke categorie van overvliegende vogelsoorten blijken soms verrassend parallel te lopen met de telresultaten van de beken.

Ook dat kanalen door bepaalde soorten gemeden werden en dat andere soorten de kanalen juist als een heel redelijk alternatief winterbiotoop aanvaardden, komt naar voren.

Vooralsintwente zo'n grootschalige vierjarige wintervogelinventarisatie aan kracht wanneer je zo'n zelfde periode identiek kunt vergelijken met tien jaar eerder. Dit verslag kan dat. Het kan zondermeer naast het verslag van de 80-er jaren gelegd worden.

Bij deze vergelijking valt op, dat in een tijdsbestek van tien jaar de Bonte kraai als wintergast verdwenen is. Dat ook de aantallen kokmeeuwen minder zijn geworden, hetgeen overeenkomt met de landelijke trend. Dat er een spectaculaire toename te zien is van Aalscholver, Nijlgans, Canadese gans, e.d. Dat roofvogels meer gezien werden, maar ook standvogels zoals bijvoorbeeld de Groene specht en Boomklever. Deze feiten worden ondersteund door de SOVON broedvogelatlassen die in beide tijdsperiodes zijn uitgebracht.

Daarom hopen wij dat vanaf november 2004 tot en met maart 2008 in hetzelfde stroomgebied soortgelijke wintervogeltellingen kunnen plaatsvinden. Het verslag daarvan zal ongetwijfeld weer meer te vertellen hebben dan dit verslag en het vorige verslag van de 80-er jaren. Want er zal dan weer meer met het verleden vergeleken kunnen worden.

Trouwens de aankomende inrichtingen van ecologische hoofdstructuren langs de beken zijn op zich al interessant om nu zulke wintertellingen te organiseren.

Wellicht kunnen bepaalde conclusies van de wintervogeltellingen bij de inrichting van "nieuwe natuur" in de nabije toekomst meegenomen worden, want ook in Midden- en Oost-Brabant blijken bijvoorbeeld verschillende soorten ganzen en zwanen 's-winters rust en ruimte nodig te hebben om daarna elders tot broeden te komen.

Wij hebben tenslotte toch ook voor al onze wintergasten van elders een internationale verantwoordelijkheid.

De samenstellers,

P.J. Busink

G. Nas

Literatuurlijst

- Grote provincieatlas Noord-Brabant-West
Topografische dienst, Emmen
Wolters-Noordhoff Atlasproducties 1990
- Grote provincieatlas Noord-Brabant-Oost
Topografische dienst, Emmen
Wolters-Noordhoff Atlasproducties 1990
- De Avifauna van de Oostbrabantse beekdalen in de winters 1984 t/m 1987
P.J. Busink en G. Nas
SOV 1996
- Atlas van de Nederlandse Vogels
SOVON 1987
- Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000
SOVON 2002

Oude

- 1 surfplas t'Laar
- 2 Boterplas
- 3 zandafgraving A-58
- 4 Beeksche Bergen
- 5 De Flaes
- 6 Het Goor
- 7 Landschotsche heide
- 8 E-3 Strand
- 9 Groot-, en Kleinmeer Vessem
- 10 Landsaard
- 11 Ploegstraat I en II
- 12 Aquabest
- 13 visplas Ekkersweijer
- 14 Karpendonksche plas
- 15 IJzerenman Eindhoven
- 16 Philips visvijvers
- 17 Gat van Waalre
- 18 Vlasroot vennen
- 19 Pastoorsweijer
- 20 visvijvers Bergeijk
- 21 Kempervennen
- 22 visvijvers Valkenswaard
- 23 IJzerenman Geldrop
- 24 Soerendonks Goor
- 25 t'Tipke
- 26 Ringsel vennen

Stroomgebied de Dommel

